

regiony **o**biekty **m**odernizacje

romdom

Ogólnopolskie Czasopismo Budowlane nr 47 czerwiec 2021

FINALISTA XXV EDYCJI:
MODERNIZACJA STACJI UZDATNIANIA
WODY OSTRÓW WIELKOPOLSKI
INWESTOR: WODKAN PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW
I KANALIZACJI S.A. OSTRÓW WIELKOPOLSKI
WYKONAWCA: ENVIROTECH SP. Z O.O. POZNAN
PROJEKTANT: ENVIROTECH SP. Z O.O. POZNAN

OGÓLNOPOLSKI KONKURS OTWARTY
**MODERNIZACJA ROKU
& BUDOWA XXI w.**

WRĘCZENIE NAGRÓD - ZAMEK KRÓLEWSKI WARSZAWA
SINCE 1996

OGÓLNOPOLSKI KONKURS OTWARTY MODERNIZACJA ROKU & BUDOWA XXI w.

WRĘCZENIE NAGRÓD - ZAMEK KRÓLEWSKI WARSZAWA
SINCE 1996

EDYCJA XXV JUBILEUSZOWA

PATRONAT:

Ministra Infrastruktury
Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii
Ministra Klimatu i Środowiska
Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu
Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego
Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych
Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa
Polskiej Izby Budownictwa
Krajowej Izby Gospodarczej
Instytutu Badawczego Dróg i Mostów
Izby Gospodarczej "Wodociągi Polskie"
Związku Powiatów Polskich
Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów

WSPÓŁPRACA:

Związek Powiatów Polskich
Polska Izba Budownictwa
Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza
Słowacko-Polska Izba Przemysłowo Handlowa
Fundacja Wszechnicy Budowlanej
Zamek Królewski w Warszawie

STRATEGICZNY PATRON MIEDIALNY:

 RZECZPOSPOLITA

 WPiIO
WYDAWNICTWO

 Inżynier
budownictwa

PATRONAT NAUKOWY:

Politechniki Częstochowskiej
Politechniki Białostockiej
Politechniki Gdańskiej
Politechniki Koszalińskiej
Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki
Politechniki Łódzkiej
Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza
Politechniki Śląskiej
Politechniki Świętokrzyskiej
Politechniki Wrocławskiej
Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej
Uniwersytetu Opolskiego
Uniwersytetu Techniczno-Humanistycznego
w Radomiu
Zachodniopomorskiego Uniwersytetu
Technologicznego w Szczecinie
Technical University In Zvolen-Słowacja

PATRONAT MIEDIALNY:

Dziennik Rzeczpospolita
Wydawnictwo Polskiej Izby Inżynierów
Budownictwa, Przewodnik Projektanta
Serwis Budowlany Muratorplus.pl
Polish Market
Fakty Magazyn Gospodarczy
Oficyna Wydawnicza Polcen
Miesięcznik Materiały Budowlane
Magazyn Mosty, Magazyn Autostrady,
Magazyn Kruszywa
Ogólnopolskie Czasopismo ROM-DOM
Dwutygodnik Las Polski
Ogólnopolski Dwutygodnik Budowlany Profile
Mój Żłobek Moje Przedszkole
Elity, Vip Magazyn

sekretariat biura organizacyjnego Konkursu „MODERNIZACJA ROKU & BUDOWA XXI w.”

Stowarzyszenie Ochrony Narodowego Dziedzictwa Materialnego
85-039 Bydgoszcz, ul. Hetmańska 38, tel. 52 323 07 17, fax: 52 322 67 70
e-mail: biuro@modernizacjaroku.org.pl, www.modernizacjaroku.org.pl
www.facebook.com/modernizacjaroku

- 5 To wydarzyło się naprawdę
- 7 Poznamy najlepszych 25-lecia
- 8 Wszystko dla pacjentów
- 9 Mieszkać i pracować w zgodzie z naturą
- 10 Wahadło
- 11 Nowe w parze z historią
- 12 Latarnia Nieobecnych - Sidur Przechodniów
- 14 Wszystko dla bezpieczeństwa
- 16 Wiernie odwzorowany
- 18 Siedziba w nowej szacie
- 19 Muzeum Okręgowe w Toruniu - Muzeum Twierdzy Toruń
- 20 Rozbudowa Oczyszczalni w Racocie
- 22 Cukrownia Żnin - przestrzeń wyjątkowa
- 23 Prokuratura w Blasku
- 24 Bo tak trzeba...
- 24 Harmonijki znowu piękne
- 25 Wspaniały nowy plac zabaw przy Stawach Brustmana
- 26 Hala Sportowa w Łapczycy
- 27 Przyjazna i bezpieczna przestrzeń
- 28 Jakość, Bezawaryjność i Oszczędność
- 29 Na miarę XXI wieku
- 30 Konsekwentnie inwestują w edukację
- 32 Pod żabami
- 33 Most ku lepszemu
- 34 Unikatowa atrakcja miasta
- 36 Perła na bursztynowym szlaku
- 37 Nowoczesny most łączący dwa powiaty
- 38 Modernizacja nabrzeży w Mikołajkach
- 40 Podniesiona z kolan
- 42 Węzeł „kwiatowa” z tunelem
- 43 Na kręgle do stodoły
- 44 Serce i chluba
- 45 Nowy i oszczędny
- 46 Modernizacja konstrukcji przeprawy promowej
- 48 Największy w Polsce
- 49 Apartament w uzdrowiskowej strefie
- 50 Niezwykła architektura i funkcjonalność
- 51 Czytelny i przyjazny
- 52 Miasto kwitnie dzięki takim inwestycjom
- 55 Willa Teodora Sixta po rewitalizacji
- 56 Podniosły się w wielkim stylu
- 58 Przywrócić ogrody ogrodom

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian redakcyjnych w nadesłanych do publikacji materiałach oraz nie odpowiada za treść zamieszczonych materiałów promocyjnych.
Zdjęcia wykorzystane w numerze: archiwum organizatora konkursu lub uczestników konkursu.

adres redakcji
ul. Hetmańska 38
85-039 Bydgoszcz
tel. 52 322-67-70
tel. 52 323-07-15

www.romdom.pl
www.modernizacjaroku.org.pl

redaktor naczelny
Marek K. Jankowiak
marekstyl@wp.pl
kom. 601 829 097

kierownik oddziału w Warszawie
Andrzej Zieliński
azaz20@interia.pl

redaktor prowadzący
Krzysztof Gawroński

dział reklamy i promocji
tel. 52 323 07 15
fax. 52 322 67 70
redakcja@romdom.pl

wydawca
ZPU Romex Spółka z o.o.
ul. Hetmańska 38
85-039 Bydgoszcz
tel./fax: 52 322-67-70

skład i druk
www.polbrandmedia.eu

Tworzymy grono wiernych przyjaciół

Szanowni Państwo,

Ćwierćwiecze jest niezwykle zobowiązującym czasem dla każdej inicjatywy. Zazwyczaj każdy chce ten moment zapamiętać, jako szczególny, uroczysty, doniosły. Nie jesteśmy wyjątkiem. 25 lat istnienia Ogólnopolskiego Otwartego Konkursu Modernizacja Roku & Budowa XXI wieku to powód do dumy. Tym bardziej, gdy przypomnimy sobie jego nieśmiałe początki. Ćwierć wieku temu był pomysł pasjonatów, marzenie ideowców i niezłomna wiara, że pomysł zaskoczy, przebiję się, zyska zwolenników, wsparcie podobnie myślących ludzi. Zyskał. Nie tylko zwolenników i sympatyków. Zyskał przyjaciół. Ludzi, którzy jak raz weszli w konkurs, to już zostali. Kompletnie się w nim zatracili. Stało się tak nie tylko za sprawą wspaniałej idei, z którą po prostu nie da się polemizować. Stało się tak, ponieważ konkurs pokazał, że nie stoi w miejscu, że potrafi się rozwijać, że odpowiada na potrzeby rynku, uwzględnia uwagi zainteresowanych i stale wnosi coś nowego. Konkurs pokazał, że ewoluuje. Udowodnił, że nie jest skostniałą materią, tą samą, co 25 lat temu. Co roku jawił się niby w tej samej odsłonie, ale za każdym, razem wnosił coś świeżego. Szedł równo z pojawiającymi się potrzebami i odpowiadał na nie. Dotrzymywał kroku, a niejednokrotnie wyprzedzał trendy. I to wszystko chyba stoi za jego sukcesem. Za wszystkim zaś stoją ludzie. Niezłomnie od 25 lat wierzący w konkurs organizatorzy, zespół ciężko pracujących ludzi odpowiadających za organizację tego przedsięwzięcia i uczestnicy rywalizacji. Wszyscy. Zespół redakcyjny tej gazety, którą trzymacie Państwo w dłoniach także dorzuca swoje zaangażowanie na 25-lecie odświeżając szatę graficzną, podobnie jak nową świeżość zyskała internetowa odsłona NASZEGO - WASZEGO konkursu.

Marek K. Jurek

Zapiski 25 letniego jurora

To wydarzyło się naprawdę

Jurorów pierwszej „Modernizacja Roku” udało się zapakować do prywatnego samochodu komisarza konkursu Romana Pikuły. Nie był to żaden wielki wyczyn, gdyż były nas wtedy trzy osoby łącznie właścicielem auta. Czwarta czekała na nas przy kasie numer jeden na dworcu w Poznaniu. Czekala długo, gdyż wyjechaliśmy z Bydgoszczy z pewnym opóźnieniem. A w ogóle nie zrealizowaliśmy się, wiedzieliśmy tylko, że to ktoś z redakcji „Muratora”. Ktoś, kto w dodatku przyjechał na wszelki wypadek z Warszawy wcześniejszym pociągiem. 25 lat temu nie wszyscy już mieli telefony komórkowe.

Takie były początki konkursu, a pierwszym obiektem, który ocenialiśmy była zmodernizowana sala kinowa w spółdzielni mieszkaniowej w Swarzędzu.

Do pierwszej edycji konkursowej wpłynęło 25 zgłoszeń.

Statuetki (nigdy nie było w „Modernizacji Roku” nagród pieniężnych) dla inwestora, projektanta i wykonawcy oraz jedno tylko wyróżnienie wręczane były na budowlanych targach „Gryf – Bud” organizowanych przez Targi Pomorskie spółka z o.o.

Potem już wszystko ruszyło z kopyta. Konkurs szybko został zauważony nie tylko przez środowisko budowlane, ale także inwestorów z różnych dziedzin, od

ochrony zabytków, poprzez modernizację hoteli, obiektów bankowych, szpitali wielkich obiektów przemysłowych, rewitalizację terenów zielonych do modernizacji kolei, mostów czy dróg i ulic.

Zainteresowanie konkurem wymusiło na organizatorach wprowadzenie różnych kategorii grupujących uczestników

według zbliżonych inwestycji, gdyż nie da się przecież porównać przykładowo renowacji Domu Kopernika w Toruniu czy muzeum Kantora w Krakowie z modernizacją ciągu technologicznego do wytopu miedzi w Hucie Miedzi w Głogowie, czy odnowieniem Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie. Zasada: jedna nagroda i jedno wyróżnienie w każdej kategorii utrzymana została przez 25 lat. Wcale to jurorom nie ułatwiło pracy, gdyż poziom konkursu z każdym rokiem stale rósł.

Konkurs doczekał się także własnej gazety.

Jest nią Ogólnopolskie Czasopismo Budowlane „Rom – Dom”, które od wielu

dr hab. Andrzej Zieliński

już lat wiernie towarzyszy Modernizacji Roku.

Szybko konkurs trafił na niebyle jakie salony, bo do sali balowej, najpiękniejszej sali w całym Zamku Królewskim w Warszawie. Pozostał w niej do tej pory.

Powstała Kapituła Konkursu Modernizacja Roku, której członkami mogli zostać tylko przedstawiciele laureatów, ludzie, którym chciało się zadbać o to, co jest materialnym dorobkiem sprzed wieków lub dziesiątków lat. Zamiast burzyć, starali się starym murom nadać nowe funkcje.

Warto zaznaczyć, że to właśnie z inicjatywy Kapituły powstało Stowarzyszenie Ochrony Narodowego Dziedzictwa Materialnego, które z czasem stało się organizatorem Konkursu. Przybywało nowych członków Jury i oczywiście już od wielu lat jurorzy jeżdżą po Polsce mikrobusami. Te finałowe podróże trwają każdego roku średnio ponad miesiąc. Tylko weekendy spędzamy w domu.

Pomysłowość rodaków czasem nas zaskakiwała. Oto jedziemy do finalisty. Na miejscu stoi sobie taki budynek, od

mocno nadgryziony zębem czasu. Zgłosił go do konkursu inwestor a zarazem wykonawca. Już na pierwszy rzut oka widać, że za chwilę, za czas jakiś się zacznie sypać. Pytam – dlaczego go zgłosił? Odpowiedź mogła powalić: Bo wpisałem już sobie na papierze firmowym "uczestnik konkursu Modernizacja Roku". Taki chwyt marketingowy. Wyjął z teczek kartkę, którą okazał się papier firmowy i rzeczywiście był on taki, jak powiedział.

Inny przykład z podróży jurorów. Oglądamy zabytkowy niewielki budynek. Wszystko pięknie wykończone.

Zaczynamy wymieniać po cichu pomiędzy sobą uwagi w stylu - statuetka, nagroda, czy wyróżnienie.

Już mieliśmy odjechać gdy nagle lunął deszcz. Schroniliśmy się w budynku. Patrzymy na sufit, a tam rośnie na nim coraz większa ciemna plama, a po ścianie już zaczyna spływać woda. Trzeba było podstawiać wiadro i miednicę.

Oglądamy budynek, w który mieści się urząd dla niepełnosprawnych. Na pierwszym piętrze. Przy poręczy schodów prowadzących na górę zamocowany jest elektryczny schodolaz. Może ktoś z państwa zechce wypróbować? - pyta oprowadzająca nas osoba. Jeden z jurorów się zdecydował. Mimo wielu starań, żeby go uruchomić schodolaz jak stał, tak stał.

Jesteśmy w jednej z najważniejszych w Polsce instytucji. Wykonano w niej generalny remont zainstalowano najnowsze w branży urządzenia. Błysk światła! Dyrektor z dumą nam to wszystko pokazuje. Już mamy się żegnać, gdy korytarzem idzie jakiś urzędnik z kubkiem, jak się okazało po wodę na herbatę. „Państwo są z komisji, która wreszcie, po tylu pismach do nas przyjechała, prawie rok na was czekaliśmy. To chodźcie ze mną, pokażę wam, gdzie na tym piętrze odpadły płytki ceramiczne, gdzie rusza się klepka na podłodze, a gdzie z czterech kranów tylko dwa działają...”

Czy jako jurorzy pomyliliśmy się w naszych werdyktach? Z prawdziwą satysfakcją stwierdzam, iż nie przypominam sobie takiego przypadku. Jeżdżąc po Polsce napotykamy na obiekty naszych laureatów. Bronią się, nawet te

najstarsze. Raz tylko otrzymaliśmy reklamację. Otóż zgłosił się do komisarzy konkursu inwestor twierdzący, że jury go skrzywdziło nie przyznając mu nagrody. Nie chciał przyjmować, żadnych wyjaśnień, że zwycięzca był od niego lepszy. Wyszedł przekonany, że go świadomie skrzywdzono z jakiejś nieznanego przyczyny. Po kilku tygodniach zadzwonił z przeprosinami. Pojechał do laureata i na własne oczy przekonał się, że tamten jednak był od niego lepszy.

Wybrałem tutaj tylko kilka przykładów. Niemal z każdego wyjazdu wracaliśmy z jakąś anegdotą. Ale również z obserwacją, jak zmienia się krajobraz polskich gmin i miast.

Pięknienie nam ten krajobraz.

Miło mieć świadomość, że w jakimś ułamku, także przyczynia się do tego konkurs Modernizacja Roku, który na życzenie Kapituły stał się konkursem Modernizacja Roku & Budowa XXI wieku., co stawia nowe wyzwania także i przed jurorami.

Andrzej Zieliński

Poznamy NAJLEPSZYCH 25-lecia

ROZMOWA

Robert Plewiński,
dyrektor Ogólnopolskiego Otwartego Konkursu
Modernizacja Roku & Budowa XXI wieku

Czy ćwierćwiecze konkursu zostanie szczególnie zaakcentowane?

Cała 25. edycja konkursu jest dla nas szczególnym wydarzeniem. Czujemy, że to dla nas moment istotny i chcielibyśmy, aby w taki sam sposób został zauważony przez uczestników konkursu. Uczestników bieżącej edycji, ale także tych minionych. Przecież to właśnie z nimi budował się konkurs. Bez nich nie byłoby nas. Oczywiście tej zależności jest bardzo żywa w naszej świadomości. Dlatego wśród standardowych jubileuszowych pomysłów znajdzie się kategoria konkursowa podsumowująca 25 lat tej pozytywnej rywalizacji.

Dotychczasowi laureaci poprzednich edycji z przestrzeni 25 lat powalczą o tytuł "Obiekt XXV - lecia".

Zgadza się. Można powiedzieć, że będzie to taki nasz wewnętrzny konkursowy Oscar. Obiekt najlepszy z najlepszych.

Ale to rywalizacja nie dla wszystkich.

Tak. W zmaganiach o Tytuł "Obiekt

XXV-lecia" startują tylko obiekty, które zdobyły nagrody w Konkursie, a więc propozycja jest dla wybranych firm, instytucji, które należą do grona Laureatów i są Członkami Kapituły Konkursu. Chodzi o te realizacje, które zdobyły uznanie i do dziś służą jako przykład dla innych. Dlatego warto je zgłosić i zdobyć nagrodę "Obiekt XXV-lecia" Ogólnopolskiego Konkursu Modernizacja Roku & Budowa XXI w.

Czy w ślad za tytułem idą też dodatkowe korzyści?

Oczywiście. Na 25. jubileuszową edycję konkursu, w każdej z kategorii, przygotowaliśmy specjalną nagrodę i nie będzie to kolejna ze statuetek, ale "Modulor" oryginalna rzeźba, wykonana ręcznie przez znanego polskiego artystę Aleksandra Dętkosia twórcę Złotej Żaby - głównej nagrody Międzynarodowego Festiwalu Filmowego CAMERIMAGE, którą otrzymali Robert Richardson, Quentin Tarantino, David Lynch, Danny DeVito.

Na tym jednak nie koniec.

Dla dziesięciu uczestników rywalizacji o tytuł „OBIEKT XXV – lecia” przygotowaliśmy cykl artykułów na stronach Dziennika Rzeczpospolita - regiony.rp.pl, w którym zaprezentujemy zgłoszone obiekty oraz ich twórców. W organizację tej specjalnej edycji włączyło się też Ogólnopolskie Czasopismo „Rom-Dom” – Regiony-Obiekty-Modernizacje, które zagwarantowało dla uczestników zamieszczenie obszernego materiału o obiekcie w wydaniu internetowym gazety. Obiekty zostaną również zaprezentowane w Katalogu Pokonkursowym XXV edycji Konkursu.

Kiedy dowiemy się, kto zwyciężył?

Wzorem lat minionych, tradycyjnie uroczystość ogłoszenia wyników i wręczenia nagród i wyróżnień w zmaganiach o „OBIEKT XXV – lecia” odbędzie się 22 września 2021 roku na Zamku Królewskim w Warszawie. Na zgłoszenia obiektów, które do dziś wyznaczają trendy w polskim budownictwie, czekamy do 30.07.2021 roku.

Przebudowa, rozbudowa i modernizacja pomieszczeń SPZOZ w Myślenicach dla potrzeb Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Centralnej Sterylizatorni oraz Diagnostyki Obrazowej wraz z wyposażeniem i zakupem aparatury medycznej.

rozbudowano i kompleksowo zmodernizowano m.in. Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii wraz z zakupem specjalistycznej aparatury medycznej i niezbędnym wyposażeniem. Zmodernizowany oddział zyskał nie tylko większą przestrzeń, ale także nowoczesny sprzęt medyczny, m.in. kardiomonitor, defibrylator, respiratory, aparaty do ogrzewania pacjentów, systemy infuzyjne, łóżka sterowane elektronicznie do intensywnej terapii wraz wyposażeniem, aparat do dializoterapii, aparat ultrasonograficzny, bronchfibroskop, a także pozostały sprzęt medyczny służący do zapewnienia pacjentom opieki medycznej na najwyższym poziomie. Łączny koszt modernizacji oddziału to ponad trzy miliony złotych. Nowoczesny oddział AiIT był bardzo potrzebny z uwagi na zapewnienie kom-

pleksowej opieki medycznej pacjentom z powiatu myślenickiego i okolic, a zwiększenie dodatkowej liczby łóżek intensywnej terapii oraz zakupiony sprzęt przyczyni się do poprawy leczenia pacjentów znajdujących się w najcięższym stanie zdrowia.

Zrealizowany projekt umożliwił także kompleksową modernizację pomieszczeń Pracowni Diagnostyki Obrazowej wraz z zakupem nowoczesnego wyposażenia, w tym sprzętu medycznego. W Pracowni Diagnostyki Obrazowej pojawił się m.in. nowy cyfrowy aparat RTG oraz dedykowane do niego oprogramowanie PACS. System ten umożliwia pełną obsługę cyfrową aparatów RTG, dzięki czemu zdjęcia pacjentów nie są już wywoływane na błonach rentgenowskich, lecz postaci cyfrowej przekazywane są do komputerowej stacji opisowej obrazu. System ten z powodzeniem funkcjonuje już we wszystkich oddziałach szpitalnych oraz w wielu poradniach tutejszego szpitala. Koszt przeprowadzonych robót budowlanych oraz zakupionego sprzętu wyniósł ponad 3,7 miliona złotych.

Nową lokalizację w ramach projektu zyskała także nowoczesna, spełniająca wymagania rozporządzenia ministra zdrowia, Centralna Sterylizatornia. Jej rozbudowa w obliczu ponad trzech tysięcy zabiegów operacyjnych rocznie wykonywanych przez szpital była celowa i konieczna. Ponadto zakupiony nowoczesny i niezbędny do sterylizacji sprzęt, tj. sterylizatory, dezynfektory i myjki. Koszt tego etapu inwestycji wyniósł 3, 4 miliona złotych.

Uroczyste otwarcie zmodernizowanych pomieszczeń odbyło się 10 czerwca 2020 roku, podczas którego dyrektor SPZOZ.

Wszystko dla pacjentów

I: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Myślenicach
W: PHU Stanisław Potoczak Skawa
Podhalańska Grupa Budowlana ROBEX-BUD Jordanów
RYGEL POLSKA Sp. z o.o. Nowy Targ
Zakład Usługowy ELMi Juszczyń
PHU ELEKTROSOL Czarny Dunajec
P: AB-PROJEKT F.P.H.U. Kraków

Realizacja inwestycji przeprowadzona została w ramach dofinansowania ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020. Działanie 12.1 Infrastruktura Ochrony Zdrowia, Poddziałanie 12.1.3 Infrastruktura Ochrony zdrowia o znaczeniu subregionalnym SPR, przy udziale środków Powiatu Myślenickiego, a także przy udziale środków własnych szpitala.

W ramach przeprowadzonej inwestycji

- To ogromna radość, że wciąż jesteśmy w stanie poprawiać warunki leczenia w naszym szpitalu, dzięki czemu chorym można pomagać szybciej i na wyższym poziomie jakości udzielanych świadczeń medycznych - mówił Adam Styczeń, dyrektor SPZOZ w Myślenicach podczas uroczystego otwarcia w czerwcu 2020 roku.

I: Nadleśnictwo Drewnica
W: Fortress Poland Sp. z o.o. Szczytno
P: SAAR ARCHITEKCI Warszawa

Mieszkać i pracować w zgodzie z naturą

Leśniczówka Ośrodka Hodowli Zwierzyny Zielonka położona jest w niedalekim sąsiedztwie budowanego muzeum Bitwy Warszawskiej 1920 roku, historycznej Kaplicy w Ossowie, Szlaku św. Jakuba, Panteonu Bohaterów poległych w Smoleńsku w 2010 roku oraz w Dolinie Dębów Pamięci.

Funkcja mieszkalna jest podstawowym przeznaczeniem budynku. Funkcja towarzysząca to pomieszczenie biurowe - kancelaria, miejsce pracy leśniczego realizującego zadania z zakresu łowiectwa i gospodarki leśnej.

Budynek będący doskonałym przykładem ekologicznego potencjału drewna, został zaprojektowany w sposób umożliwiający jego prefabrykację, co oznacza, że elementy budowlane zostały wytworzone sposobem przemysłowym poza miejscem budowy. W ten sposób zostały wykonane ściany budynku posadowionego na wzmocnionej stałą konstrukcyjną oraz izolowaną styropianem płycie betonowej.

Zastosowana technologia powoduje, że budynek jest ekologiczny w budowie i eksploatacji, nie wywiera negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i stosunki wodne, nie emituje wibracji ani promieniowania. Wykorzystanie drewna jako budulca przyczynia się do zdrowego klimatu w pomieszczeniach, który cenią sobie nie tylko alergicy.

Przedsięwzięcie z wykorzystaniem materiałów budowlanych z przyjaznych dla środowiska surowców odnawialnych, zrealizowane przez Nadleśnictwo Drewnica stanowi doskonałą promocję drewna oraz wskazuje sposoby na obniżenie kosztów poprzez zastosowanie rozwiązań energooszczędnych. Wpisuje się ono również w nadrzędny cel zmierzający do przeciwdziałania zmianom klimatycznym poprzez ograniczenie emisji CO2 i poprawienie efektywności energetycznej. Zastosowanie drewna, jako materiału budowlanego pomaga świadomie wydłużyć okres magazynowania dwutlenku węgla, co w konsekwencji zapobiega biologicznemu rozkładowi drewna, podczas którego zmagazynowane cząsteczki węgla trafiają z powrotem do atmosfery. Drewno użyte w budowie wiąże tyle CO2, ile emituje auto osobowe w trakcie przejechania 200 000 km.

Prowadzona w Lasach Państwowych zrównoważona gospodarka leśna umożliwia pozyskiwanie drewna będącego materiałem nowoczesnym, skierowanym w przyszłość, i które jako element innowacyjnego systemu budowlanego, pozwala mieszkać i pracować w zgodzie z naturą, czego doskonałym przykładem jest budynek leśniczówki Ośrodka Hodowli Zwierzyny Zielonka, w Nadleśnictwie Drewnica.

Od roku 2021 wizytówką Brześcia Kujawskiego stał się wielofunkcyjny obiekt, w którym znajduje się Brzeskie Centrum Kultury i Historii „Wahadło”, Restauracja „Wajcha”, Ochotnicza Straż Pożarna, Pogotowie Ratunkowe oraz „Wahadło Czasu” – wystawa multimedialna.

Inwestycja ma na celu rewitalizację obszaru miejskiego, stworzenie nowoczesnej przestrzeni, która pozwoli wyeksponować bogatą historię miasta i kulturę kujawską, co uatrakcyjni ofertę miasta i niewątpliwie przyciągnie zwiedzających oraz podniesie liczbę uczestników wszelkich działań kulturalno-edukacyjnych podejmowanych na terenie Brześcia Kujawskiego.

Ten nowoczesny budynek pełni cztery najważniejsze funkcje.

Funkcję widowiskową z salą wielofunkcyjną mieszczącą 291 osób. Funkcję muzealną, którą stanowi ekspozycja muzealna – archeologiczna, która wyposażona jest w nowoczesne, multimedialne wystawy. Pomieszczenia do zajęć indywidualnych, sala komputerowa, pla-

styczna i ta przeznaczona do zajęć tanecznych będą stanowić funkcję dydaktyczną w obiekcie. Natomiast usytuowanie na terenie obiektu Ochotniczej Straży Pożarnej wraz z Pogotowiem Ratunkowym pełni najważniejszą dla mieszkańców funkcję, jaką jest bezpieczeństwo publiczne. Przy budynku znajduje się parking dla samochodów osobowych, autokarów, liniarium dla dzieci oraz zbudowany na nasypie amfiteatr. Obiekt usytuowany jest skrzyżowaniu dróg: drogi krajowej DK62 i drogi wojewódzkiej DW268. Dla zlokalizowanego niedaleko miasta Brześć Kujawski uzdrowiska sanatoryjnego, obiekt ten stanowi szczególnie walor turystyczny. Gmina Brześć Kujawski zapewnia transport dla kuracjuszy danego sanatorium, uczniów pobliskich szkół, po to by wszyscy mogli podziwiać innowacyjne rozwiązania techniczne i artystyczne, które znajdują się m. in. na wystawie muzealnej mającej takie atrakcje jak: manekin multimedialny – księżna Eufrozyna, aplikację Model Miasta: stanowisko obejmuje statyczny model Brześcia oraz pulpit z aplikacją na monitorze wraz z czytnikami RFID pozwalającymi sprawdzić zakres przebudowy Brześcia oraz różnego rodzaju urządzenia i systemy multimedialne odpowiedzialne za prezentację materiałów audio video związanych z ekspozycją, w tym monitory dotykowe i projekcje multimedialne. Systemy zarządzania wystawą występują w dwóch wersjach językowych PL i EN. Zwiedzając muzeum oraz obiekt, w którym dana wystawa multimedialna się znajduje, należy zwrócić szczególną uwagę na nazwę budynku – Brzeskie Centrum Kultury i Historii „Wahadło” oraz wystawy – „Wahadło Czasu”.

Wahadło

Historia tych nazw związana jest z usytuowaniem budynku, ponieważ obiekt zlokalizowany jest w miejscu gdzie znajdowała się kiedyś stacja przeładunkowa kolejki wąskotorowej jeżdżącej „na wahadło”, czyli i tam i z powrotem. Zatem nawiązując do historii tego miejsca, wykorzystując potencjał i energię płynącą z sentymentu mieszkańców wystawa, która opowiada o historii i tradycji Brześcia Kujawskiego od neolitu po czasy współczesne została właśnie uhonorowana taką a nie inną nazwą jak „Wahadło Czasu”. Podkreślenia wymaga również fakt, że w części kulturowej, gdzie znajdują się sala widowiskowa, przewidziana jest organizacja wielu imprez kulturowych, koncertów znanych artystów oraz naszych lokalnych adeptów sztuki jakimi są: Zespół Folklorystyczny „Dzieci Kujaw”, Zespół Folklorystyczny „Spod Strzechy”, Młodzieżowa Orkiestra Dęta „Brestivia”, koło wokalne „Gama”, koło dj'skie oraz Teatr „Ea”. Przy sali znajduje się zaplecze z garderobami, magazynami i pokojami hotelowymi dla artystów. Ponadto w salach zajęciowych odbywają się zajęcia dla najmłodszych w ramach prowadzonej pracowni artystycznej Akwarelka. Dla wszystkich turystów zwiedzających nasze miasto w wybudowanym obiekcie znajduje się również Punkt Informacji Turystycznej, gdzie można pozyskać wiele informacji na temat atrakcji, zabytków znajdujących się na terenie miasta i gminy Brześć Kujawski.

Siedziba Nadleśnictwa Jastrowie znajduje się na terenie miasta Jastrowie w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 11, przy ulicy Roosevelta, w budynku który powstał na przełomie XIX i XX wieku.

Pierwotnie budynek pełnił rolę mieszkalną dla ówczesnego właściciela tartaku, który znajdował się w sąsiedztwie. Prace projektowe, które rozpoczęły się w 2017 r. stanęły przed trudnym zadaniem, gdyż należało połączyć część zabytkową budynku z nowopowstałą częścią w jak najmniejszym stopniu ingerując w tę pierwszą. Do prac budowlanych przystąpiono po przeszło dwóch latach projektowania. Pierwszy ciężki sprzęt wjechał na plac budowy w sierpniu 2019 r. Następny etap prac obejmował wybudowanie nowej części budynku po zakończeniu, którego rozpoczęto modernizację zabytkowej części obiektu.

I: Nadleśnictwo Jastrowie
W: Tivolo Sp.j. M. Gniot & R. Zdrenka Zakrzewo
P: Studio Projektu Budowlanego FILAR Piła

Mimo tak intensywnych robót budowlanych budynek nie był wyłączony z użytkowania.

W połowie lat sześćdziesiątych siedziba nadleśnictwa Jastrowie została przeniesiona do budynku z przełomu XIX i XX wieku, który został zaadaptowany do potrzeb biurowych. Budynek w miarę upływu lat tracił swoją funkcjonalność. Pomysł na rozbudowę zrodził się w 2016 roku, ze względu na trudne, lokalowe warunki pracy, nieprzystosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz brak możliwości spełnienia wszystkich wymogów związanych z przepisami przeciwpożarowymi oraz bhp.

Krzysztof Kanecki, nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie

Nowa część wraz ze zmodernizowanymi wnętrzami dotychczasowego obiektu tworzą funkcjonalną całość. Realizacja projektu przyczyniła się do poprawy efektywności energetycznej i zmniejszenia kosztów eksploatacyjnych, poprzez zastosowanie proekologicznych instalacji takich jak klimatyzacja i wentylacja z rekuperacją. Obecna siedziba Nadleśnictwa Jastrowie stała się przestronna i w pełni przystosowana do zadań do jakich jest przeznaczona. W budynku znajdują się pomieszczenia administracyjno-biurowe, socjalne, składnica akt, magazyn broni, pomieszczenie serwerowni oraz multimedialna sala narad mogąca pomieścić do 50 osób. Zastosowane rozwiązania projektowe pozwalają na korzystanie z budynku osobą z ograniczoną sprawnością ruchową.

I: Gmina Brześć Kujawski,
W: WIKSBUD Sp. z o.o. Lipno,
P: Pa&B Pracownia Architektoniczna Łódź

I: Miasto Gorlice, W: Z.U.P.H. Hażbud Sp. z o.o. Gorlice, P: F-Projekt Marek Fijałkowski Nowy Sącz

LATARNIA NIEOBECNYCH

- Sidur Przechodniów

Gorlice to malownicza miejscowość założona około 1355 r. przez Dersława Karwacjana, położona u bram Beskidu Niskiego. Niezadeptany zakątek, gdzie do lokalnych atrakcji nie ustawiają się długie kolejki turystów. Nie brak tu jednak przyrodniczych perełek, cudów architektury, czy pamiątek po wydarzeniach, które na trwałe zapisały się na kartach historii.

Miasto, jako niepisana stolica Beskidu Niskiego od wieków jest miejscem spotkań religii oraz kultur – polskiej, łemkowskiej, żydowskiej – czyli katolików, grekokatolików, prawosławnych i wyznawców judaizmu. Krajobraz kulturowy od zawsze malowany był różnorodnością, która wpłynęła na społeczność, ale także na układ urbanistyczny i architekturę miasta. Przed II wojną światową w Gorlicach kwitło życie kulturalne i religijne gorlickich Żydów. Stanowili oni około 50 procent społeczności miasta i podobnie jak pozostali mieszkańcy, dążyli do odbudowy zrujnowanego I wojną światową i Bitwą pod Gorlicami regionu i jego gospodarki. Podkreślano wręcz wyjątkowo dobre stosunki polsko-żydowskie panujące w mieście.

„Sidur” to w religii judaistycznej książka zawierająca modlitwy odmawiane w dni powszednie i w zwykłe soboty, zarówno w domu jak i w synagodze. Gorlicki Sidur – Latarnia Nieobecnych posiada ściany w rzucie odzwierciedlającym kształt „Gwiazdy Dawida” – wieńczą

je belki tworzące dwa przenikające się trójkąty równoboczne, z czterema otwartymi wejściami. Pomnik wykonany jest w elewacji z surowego betonu. Na ścianach zewnętrznych, na kotwach zawieszono zostały tablice nagrobne, pod nimi zawisły tabliczki ze szkła przeziernego z wygrawerowanymi tłumaczeniami tekstów z macew. Pietyzm z jakim wykonano prace restauratorskie macew pozwoli na przedłużenie ich żywotności na następny wiek, bez żadnej ingerencji w ich strukturę. Wnętrze pomnika zdobi świecznik stalowy, ocynkowany, obsadzony w betonowym fundamencie, przeznaczony do palenia świec podczas modlitw i uroczystości. Całość uzupełnia punktowe oświetlenie zlokalizowane w spodniej części gzymsu.

Pomnik został wybudowany przed bramą cmentarza żydowskiego, a nie w jego obrębie, co wynika z prawa religijnego judaizmu.

Tuż obok obiektu zlokalizowane zostały miejsca parkingowe, powstał też wygodny dojazd, co ułatwi odwiedziny tego miejsca gorliczanom, turystom i pielgrzymom.

Na realizację zadania Miasto Gorlice pozyskało dofinansowanie ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w ramach programu „Dyplomacja Publiczna 2020 – nowy wymiar”. Budowa „Siduru Przechodniów” była najważniejszym, największym i najbardziej kosztownym elementem realizowanego projektu pn. „Gorlice. Przeszłość/Przyszłość – żydowska historia ocalona”, który skupiał się na pielęgnowaniu historii oraz upamiętnianiu gorlickich Żydów.

Wnętrze Siduru nawiązuje do talmudycznych założeń typowego ohelu z tym, że zamiast nagrobków z pochówkiem, są odzyskane macewy, jako świadkowie minionych wydarzeń. Surowy i minimalistyczny w swojej formie pomnik, jest swoistym miejscem pamięci o Żydach zamieszkujących przez dziesiątki lat Gorlice, ale także o tragicznych wydarzeniach II wojny światowej – zaplanowanej i z wielkim okrucieństwem wykonanej przez niemieckiego okupanta eksterminacji ludności żydowskiej w Gorlicach i okolicy.

Lokalizacja obiektu jak również jego forma uzyskała akceptację Rady Rabinackiej ds. cmentarza oraz Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Krakowie – Delegatura w Nowym Sączu. Naczelny Rabin Polski Michael Schudrich w sierpniu 2016 r. zaakceptował sposób i formę ekspozycji macew poza obrysem Cmentarza (wg zasad zawartych w Talmudzie).

Rafał Kukla
burmistrz Gorlic

Inspiracją i motywacją do stworzenia pomnika – prostego w swojej formie, jednoznacznie kojarzącego się z judaizmem obiektu – stały się macewy wydobyte w 2011 roku z nieistniejącej już synagogi przy ul. Strażackiej. Zostały one znalezione pod posadzką i przeniesione na teren gorlickiego cmentarza żydowskiego. Niestety od tego czasu złożone za jego bramą niszczały – zarastały trawą i narażone były na działanie czynników atmosferycznych. Oczywiście stało się, żeby je ocalić, konieczna jest ich renowacja i odpowiednia ekspozycja – tak powstała koncepcja pomnika, który zlokalizowany został w bezpośrednim sąsiedztwie gorlickiego kirkutu przy ul. Stróżowskiej. Teraz macewy znalazły godne miejsce, a Gorlice zyskały wyjątkowy punkt pamięci o naszych sąsiadach, znajomych, przyjaciółach, ludziach którzy bezpowrotnie zniknęli z naszego miasta.

Partnerem projektu było żydowskie stowarzyszenie United Gorlice Society z Nowego Jorku.

Wykonawca inwestycji firma Z.U.P.H. Hażbud Sp. z o.o. Gorlice, posiada wieloletnie doświadczenie w budownictwie ogólnym, drogowym oraz hydrotechnicznym. Mimo, że budowa pomnika przypadła na okres zimowy, przebiegła bardzo sprawnie i terminowo. Nadzór na inwestycją sprawowała wyspecjalizowana kadra kierownicza, posiadająca bogate i wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu robót budowlanych w szerokim zakresie.

Nadleśnictwo Przasnysz
znajduje się w północnej
części województwa
mazowieckiego,
na terenie powiatów:
przasnyskiego,
mławskiego
i ciechanowskiego.
W latach 2018-2019
została przeprowadzona
modernizacja budynku
biurowego.

Budynek biurowy Nadleśnictwa Przasnysz to wolnostojący obiekt o trzech kondygnacjach nadziemnych: parter, piętro, poddasze, częściowo podpiwniczony, zlokalizowany przy ul. Zawodzie 4 w Przasnyszu. Budynek pochodzi z 1952 r. i znajduje się na terenie otoczenia historycznego układu urbanistycznego miasta Przasnysza.

Budynek usługowo-mieszkalny został przebudowany i nadbudowany w latach 2018-2019. Przebudowa miała związek ze zmianą sposobu użytkowania poddasza nieużytkowego (sala konferencyjna z zapleczem) oraz zmianą sposobu użytkowania części mieszkalnej na usługową (biuro) z pozostawieniem 1 mieszkania na I piętrze. W budynku znajduje się około 35 stanowisk pracy. Duża sala konferencyjna przeznaczona jest dla 64 osób. W piwnicy znajduje się zespół pomieszczeń socjalnych, magazyny, pomieszczenia techniczne.

Budynek dostosowany został do użytkowania przez osoby niepełnosprawne – zaprojektowano łazienkę dostosowaną dla osób niepełnosprawnych, a przy wejściu do budynku zaprojektowano pochylnię dostosowaną do obowiązujących przepisów. Wybudowane zostało 15 nowych miejsc postojowych dla samochodów w północnej części terenu.

Przebudowany i nadbudowany budynek pozostał w swym podstawowym kształcie, wielkość i podział okien (za wyjątkiem zmniejszonych okien w na

**Wszystko
dla bezpieczeństwa**

parterze i I p.). Elementy takie jak podcień, gzyms, wgłębienia klatek schodowych pozostały w stanie jak przed modernizacją. Podniesienie dachu o 0,8 m nie wpłynęło negatywnie na proporcje istniejącego budynku.

Elewacja została wykonana jako bardzo spokojna i regularna, nawiązująca do budownictwa z lat 50-tych XX w.

Na parterze wykonano boniowanie, dołożono niewielki gzyms między partem i I piętrzem, oraz małe gzymsy pod parapetami.

Dach pokryty został dachówką cera-

miczną w kolorze terakotowo-miedzianym, a orygnowanie oraz wszystkie obróbki blacharskie zostały wymienione na nowe z blachy miedzianej. Wykonana kolorystyka, jest neutralna – zastosowano kolory jasnego beżu z nutką zieleni w połączeniu z szarościami i grafitem.

Wejście główne pozostało bez zmian. Wykonano reprezentacyjny hol główny połączony z klatką schodową. Druga klatka schodowa prowadzi do części pomieszczeń budynku oraz do mieszkania. W budynku znajdują się głównie pomieszczenia biurowe i pomocnicze dla różnych działów Nadleśnictwa, na poddaszu duża sala konferencyjna z holem, kuchenką, toaletami, pomieszczeniami gospodarczymi. W piwnicy znajdują się pomieszczenia techniczne, magazynowe i socjalne dla pracowników obsługi. W budynku wykonano toalety na każdej kondygnacji. Na parterze jest toaleta damska, dla osób niepełnosprawnych oraz dodatkowa pojedyncza toaleta dla osób dyżurujących całonocowo.

Na I piętrze toaleta damska i męska oraz pojedyncza w pobliżu klatki. Na poddaszu toalety męskie i damskie dla zespołu konferencyjnego. Na każdej kondygnacji znajdują się kuchnie pracownicze.

W piwnicy pomieszczenia socjalne składają się z szatni i umywalni damskich i męskich. W zespole socjalnym jest też wspólna przestrzeń z aneksem kuchennym. Na poddaszu oprócz zespołu konferencyjnego zaprojektowano wentylatorownię i serwerownię obsługujące cały obiekt.

W ramach przebudowy zostały wykonane liczne wzmocnienia istniejącej konstrukcji.

Zbudowane zostały schody z I piętra na poddasze. Wykonano nowe ścianki działowe parteru części niepodpiwniczonej, ścianki na I piętrze i poddaszu zostały wykonane w lekkiej konstrukcji w technologii g-k. Większość istniejących kominów na poddaszu została wyburzona – budynek wyposażony został w wentylację mechaniczną. Cały dach i więźba dachowa zostały zdemontowane, nowa konstrukcja dachu została wykonana z nowych elementów, zaimpregnowane preparatami ogniochronnymi i przeciw korozji biologicznej. Dach pokryty został dachówką ceramiczną karpiówką. Podwyższona została ścianka kolankowa oraz został wykonany wieniec żelbetowy. W dawnej części mieszkalnej zostały zdemontowane wszystkie istniejące warstwy aż do stropu Kleina, oczyszczone z zalegającego gruzu, legarów, deskowań a następnie zostały wykonane podłoża pod nowe posadzki, tak aby poziom posadzek obu części budynku był taki sam. Również na poddaszu stropy zostały oczyszczone do płyt i belek stalowych stropów Kleina. Zostały wykonane warstwy izolacyjne dachu poddasza, zabudowy przestrzeni instalacyjnych. Wszystkie zabudowy na poddaszu wykonane zostały w technologii g-k, a wszel-

kie elementy konstrukcji drewnianej oraz połać dachowa od strony wnętrza zabudowana została w lekkiej technologii g-k o odporności ogniowej EI60.

Klatki schodowe zostały wydzielone przegrodami o odporności ogniowej EI 60, z drzwiami o odporności EI 30. Wszelkie przeszklenia oddzielające klatkę schodową wraz z holami na parterze i I piętrze wykonano tak aby zapewnione były wszystkie obowiązujące przepisy przeciwpożarowe. Wykonano naciśnięciowy system oddymiania, który składa się z wentylatorowi p.poż w piwnicy wraz z czerpnią powietrza zlokalizowaną na dziedzińcu budynku, skąd powietrze wtłaczane jest do przestrzeni ewakuacyjnej klatki w razie zagrożenia. W ramach tego systemu zamontowano wywiewy upustowe powietrza. Wszystkie ściany zostały wyrównane, gipsowane i malowane farbami akrylowymi. Niemal w całym obiekcie wykonano sufity podwieszone, za wyjątkiem mieszkania, piwnic i pomieszczeń technicznych. W ciągach komunikacyjnych, w salach konferencyjnych oraz w sekretariacie i przyległych do sekretariatu pokojach biurowych wykonano sufity gładkie g-k.

W pokojach biurowych zaprojektowano sufity mineralne z gładkim pasmami g-k przy ścianach. Wszystkie posadzki zostały wymienione na nowe.

Budynek został ocieplony (zgodnie ze standardami obowiązującymi od 2021r.), cokol budynku, opaska wokół budynku stolarka okienna i drzwiowa zostały wymienione na nowe – prace były

konieczne ze względu na dostosowanie do wymogów aktualnych przepisów. Przebudowana została pochylnia dla niepełnosprawnych. W ramach przebudowy zostały wymienione wszystkie instalacje elektryczne i sanitarne (C.O., wod-kan., hydrantowa, klimatyzacji, wentylacji).

Modernizacja budynku biurowego przyczyniła się do podwyższenia standardu budynku zarówno pod względem użytkowym jak i estetycznym.

Głównym celem modernizacji budynku biurowego Nadleśnictwa Przasnysz była poprawa bezpieczeństwa pracowników oraz osób przebywających na terenie biura.

Niewątpliwie podwyższeniu uległy warunki pracy oraz dostęp do nowoczesnej infrastruktury technicznej dla pracowników nadleśnictwa oraz petentów. Obiekt został dostosowany do obowiązujących przepisów w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, co zapewnia szeroki dostęp dla społeczeństwa.

W ciągu 30 lat działalności firma Agrobex przyczyniła się znacząco do rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz publicznego na obszarze Wielkopolski. Stara Spalarnia zlokalizowana jest na terenie naszej trwającej od 2011 roku inwestycji na poznańskim Wilczaku.

WIERNIE
ODWZOROWANY

Jako firmie od początku związanej z Poznaniem szczególnie zależało nam nie tylko na ocaleniu zabytkowego obiektu, ale też przekazaniu mieszkańcom miasta funkcjonalnej przestrzeni użytkowej. Przy doborze materiałów do tego typu inwestycji, ważne jest, aby wpisywały się one w jego historyczny wygląd, a jednocześnie spełniały wszystkie wymogi techniczne stawiane współczesnemu budownictwu.

Stara Spalarnia to budynek w północnej części Poznania, pierwotnie oddany do użytku 4 grudnia 1927 r. Zbudowano go z czerwonej cegły klinkierowej jako zespół pięciu zestawionych ze sobą brył o zróżnicowanej wysokości pokrytych dwuspadowymi dachami według projektu Stanisława Kirkina. Mimo przemysłowego charakteru architekt nadał obiektowi niezwykle atrakcyjny wygląd.

Współcześnie zabytkowy budynek znalazł się w bezpośrednim sąsiedztwie dużego osiedla mieszkaniowego Wilczak 20, realizowanego od 2011 r. przez naszą firmę. Jako firma, która szczególną uwagę zwraca nie tylko na budowane obiekty, ale też na ich otoczenie, postanowiliśmy zaadaptować ten piękny budynek na potrzeby mieszkańców osiedla.

I: Agrobex Sp. z o.o. Poznań
W: Agrobex Sp. z o.o. Poznań
P: LITOBORSKI+MARCINIAK
Biuro architektoniczne Sp. z o.o.
Poznań

Główną modernizację pod okiem konserwatora zabytków przeprowadzono według projektu arch. Piotra Litoborskiego i arch. Piotra Marciniaka oraz inż. Zbigniewa Czerwińskiego. Choć budynek był w złym stanie technicznym i wymagał częściowej rozbiórki, zachowały się źródła ikonograficzne, które pozwoliły odtworzyć zniszczone części wraz z kominem spalarni w ich pierwotnej formie.

Krzysztof Kruszona, prezes AGROBEX Sp. z o.o.

Naszym celem było jak najwierniejsze odwzorowanie budynku i oddanie jego niezwykłego charakteru. Dzięki temu budynek po remoncie przykuwa wzrok nie tylko strzelistą bryłą, zachowaną harmonią układu elewacji i pięknie odnowioną cegłą, ale też szeregiem świetnie wykonanych detali, które składają się na ogólny efekt estetyczny.

Jan Żychliński, starosta Warszawski Zachodni

Dzięki termomodernizacji elewacji budynku Starostwa Powiatu Warszawskiego Zachodniego nastąpiło znaczące obniżenie kosztów eksploatacji obiektu, zmniejszyło się zużycie energii elektrycznej co było naszym głównym celem oraz wzrosły walory estetyczne budynku i otoczenia. Dzięki zastosowaniu nowoczesnych i ekologicznych technologii dbamy o środowisko, mamy funkcjonalną i piękną siedzibę naszego urzędu.

Projekt „Termomodernizacja Starostwa Powiatu Warszawskiego Zachodniego w Ożarowie Mazowieckim wraz z montażem odnawialnych źródeł energii.

Powiat Warszawski Zachodni znajduje się tuż za zachodnimi granicami Warszawy. Dzięki swojemu położeniu jest jednym z bardziej interesujących regionów w Polsce. Na jego unikatowy wizerunek wpływa bezpośrednie sąsiedztwo z Kampinoskim Parkiem Narodowym, który zajmuje ponad 30 proc. jego terytorium.

Od 2005 roku siedziba powiatu znajduje się w Ożarowie Mazowieckim, w budynku po byłej Fabryce Kabli. W lipcu 2019 roku rozpoczęły się prace związane z modernizacją elewacji budynku Starostwa, a zakończyły się w sierpniu 2020r. Autorami projektu są architekci z Pracowni Projektowej Euro w Bliznem Jasińskiego.

Projekt objął wykonanie nowej elewacji oraz wykonanie dodatkowej izolacji termicznej, wymianę istniejących ścian kurtynowych na fasady kurtynowe przeszklone w nowoczesnej technologii oraz wykonanie izolacji termicznej stropodachu i zamontowania na nim 60 szt. paneli fotowoltaicznych w o łącznej mocy 43.6 kW zapewniającej roczne pokrycie zapotrzebowania na energię elektryczną w zakresie oświetlenia. W ramach projektu wymieniono wszystkich oprawy oświetleniowych wewnętrznych na oprawy w technologii LED. Większość ścian została oblicowana białą płytą włókno – cementową. Całą fasadę zdobią artystyczne grafiki z motywami przyrodniczymi związanymi z pobliską Puszcą Kampinoską zaprojektowane przez artystę grafika Dmitrija Miłowanowa. Grafiki zrealizowane w formie reliefu wycinanego w płycie elewacyjnej. Relief jest kolorze jasnego brązu, a jego tło w kolorze ecru. Grafiki są elementami akcentują-

cymi narożniki budynku i jednocześnie jako powtarzający się motyw tworzący spójną estetykę elewacji. Nowa elewacja sprawiła, że budynek stał się obiektem o współczesnym charakterze, który znacząco wzbogacił tkankę urbanistyczną miasta.

Siedziba w NOWEJ SZACIE

I: Powiat Warszawski Zachodni Ożarów Mazowiecki
W: Hydrochem DGE S.A. Warszawa
P: Euro Pracownia Projektowa Blizne Jasińskiego

Zespół Koszar Bramy Chełmińskiej wzniesiono w latach 1886–1888, w miejscu częściowo znielowanego bastionu IV dawnej Twierdzy Toruń.

Założony na planie rozwartej podkowy, ceglany blok koszarowy o łącznej długości 113 m składa się z trzech skrzydeł, z których środkowe jest najkrótsze, boczne zaś odchylono w kierunku niewielkiego dziedzińca. Integralną częścią budynku koszarowego jest umieszczone w jego prawej części laboratorium amunicyjne z podręcznym magazynem prochu. Na wale przykrywającym bomboodporny strop wzniesiono dwa schrony pogotowia (rozebrane po 1920 r. – zachował się relikwitu I kondygnacji schronu prawego), skomunikowane z koszarami klatkami schodowymi. Koszary przykryto betonową płytą detonacyjną wylaną na poduszce piaskowej o grubości 1 m. Ściany obwodowe obiektu wniesiono w konstrukcji trójwarstwowej: dwie ściany ceglane rozdzielone metrowej grubości warstwą piasku.

W roku 2017 obiekt został wpisany do Rejestru Zabytków, wpis: A/1717 z dnia 2017-03-02. Rok później, w czerwcu 2018 rozpoczęto prace budowlano-konserwatorskie mające na celu przystosowanie budynku na potrzeby muzealne. Podczas ich trwania całkowicie usunięto nasyp przykrywający obiekt, co pozwoliło na dokładne uszczelnienie spękanej betonowej płyty detonacyjnej, przez którą woda dostawała się do wnętrza obiektu. Wymieniono również wszelkie instalacje oraz dokonano wymiany pod-

I: Muzeum Okręgowe w Toruniu
I: Gmina Miasta Toruń – Wydział Inwestycji i Remontów
W: Firma Budowlana Fijałkowski i S-ka Sp. z o.o. Toruń
P: Archeicon-Architecture&Construction Ostrołęka

MUZEUM OKRĘGOWE W TORUNIU - MUZEUM TWIERDZY TORUŃ

łóg i posadzek. Elewacja budynku została gruntownie odnowiona, co przywróciło jej oryginalny wygląd zaburzony wieloletnimi wtórnymi nawarstwieniami.

Po zakończeniu prac budowlanych przystąpiono do instalowania wyposażenia składającego się na ekspozycję poświęconą historii fortyfikacji Torunia.

Wystawę tę uruchomiono w lutym 2021 r.

Zespół Koszar Bramy Chełmińskiej jest jedynym w regionie obiektem architektury obronnej (schronem podwalniowym), poddanym pełnemu zakresowi prac konserwatorskich, wraz z odtworzeniem detalu i jednoczesną adaptacją na cele muzealne.

Jako siedziba Muzeum Twierdzy Toruń

doskonale wpisuje się w promocję jednego z mniej znanych, jednakże niezmiernie ważnych aspektów historii Torunia jako miasta obronnego. Ukazuje je od czasów krzyżackich, w których powstał jeden z większych zespołów średniowiecznej architektury obronnej, poprzez okres nowożytny, do wieku XIX. Przybliża też okres międzywojenny, gdy w toruńskich szkołach wojskowych kształcili się przyszli oficerowie wszystkich rodzajów wojsk.

Odrestaurowany z wielką dbałością o detale budynek koszar, stanowi integralny element muzealnej ekspozycji, ukazujący jednocześnie potęgę fortyfikacji i piękno XIX-wiecznej architektury militarnej.

Aleksandra Mierzejewska, Dyrektor Muzeum Okręgowego w Toruniu

Pomysł na powstanie placówki muzealnej poświęconej historii toruńskiej twierdzy powstał na początku obecnego stulecia. Fortyfikacje towarzyszą miastu od samego początku jego istnienia i stanowią integralną jego część. Dlatego tak ważne było ukazanie tego jednego z najlepiej zachowanych w Europie zespołów obronnych w jednym miejscu – na wystawie jemu poświęconej. Do tego celu doskonale nadawał się zespół XIX wiekowych koszar obronnych, zlokalizowany praktycznie w centrum Torunia, łatwo dostępny zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających miasto turystów.

Uruchomiona w lutym tego roku ekspozycja, na której znalazło się wiele cennych obiektów związanych z twierdzą i stacjonujących w niej jednostek wojskowych, przybliży gościom Muzeum Okręgowego ten ważny rozdział w dziejach miasta. Stanowi ona jednocześnie naturalne rozwinięcie tematyki toruńskiej poruszanej w innych naszych oddziałach. Szeroki wachlarz środków przekazu, od tablic ekspozycyjnych, poprzez makiety i projekcje filmowe, pozwala każdemu, nawet zupełnie laikowi, w przystępny sposób poznać tę trudną na pozór forteczną problematykę.

Bardzo się cieszymy, że ten wspaniale odnowiony budynek dołączył do grupy innych zabytków, administrowanych przez naszą placówkę. Podobnie jak pozostałe siedziby Oddziałów Muzeum Okręgowego w Toruniu, Koszary Bramy Chełmińskiej godnie reprezentują ponad 160 letnie tradycje toruńskiego muzealnictwa.

Jak bardzo potrzebna była rozbudowa oczyszczalni oraz budowa kanalizacji w Turwi? Oczyszczalnia w Racocie wymagała przebudowy w związku z koniecznością zwiększenia przepustowości obiektu i dostosowania go do wymagań zlewni.

Potrzeba zwiększenia przepustowości wynikała z konieczności rozbudowy sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji Racot, przede wszystkim ze względu na ciągły rozwój miejscowości objętych aglomeracją i stale wzrastającą liczbą terenów pod zabudowę mieszkaniową, które systematycznie stają się terenami zamieszkałymi, a także z uwagi na ciągły wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Ponadto istniejące rozwiązania związane z gospodarką osadową, oparte jedynie na stacji mechanicznego odwadniania osadu oraz wiatkach technologicznych, nie zapewniały optymalnych efektów. Oczyszczalnię charakteryzowały także przestarzałe już technologie oczyszczania i wysokie koszty eksploatacji. Dodatkowo budowa kanalizacji sanitarnej w Turwi (wymiana nieszczelnej kanalizacji sanitarnej) miała wpłynąć na poprawę standardu życia mieszkańców oraz jakości środowiska przyrodniczego w miejscowości położonej na terenie Parku Krajobrazowego im. gen. Dezyderya Chłapowskiego. Znajdująca się w złym stanie technicznym sieć kanalizacji w miejscowości Turew powodowała przedostawanie się zanieczyszczeń do gleb, wód podziemnych, a w konsekwencji także wód powierzchniowych. Stanowiło to również realne zagrożenie dla miejscowego ujęcia wody pitnej i jej właściwości fizyko-chemicznych.

Ambitne założenie rozbudowy oczyszczalni ścieków w Racocie, wprowadzenie nowych bloków technologicznych oraz innowacyjnego rozwiązania w postaci solarnej suszarni osadów, przełożyło się na projekt i kosztorys opiewający na

dość wysokie kwoty. Stąd poszukiwania możliwości sfinansowania tej inwestycji ze środków pomocowych. Odpowiedzią były fundusze europejskie z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 w ramach działania 4.3 „Gospodarka wodno-ściekowa”. Złożono dobry wniosek i gmina otrzymała dofinansowanie w kwocie **7.238.842,78 zł**, przy całkowitych kosztach inwestycji sięgających kwoty **20.869.925,46 zł**.

Zadanie pn. „**Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Racocie wraz z solarną suszarnią osadów ściekowych. Budowa kanalizacji sanitarnej w Turwi**” realizowane było w latach 2018-2020 i zostało ukończone we wrześniu ubiegłego roku. W oficjalnym otwarciu w dniu 21 września 2020 roku uczestniczył Marszałek Województwa Wielkopolskiego – Marek Woźniak.

Zadanie polegało na rozbudowie oczyszczalni ścieków w Racocie w związku z planowanym zwiększeniem ilości przyjmowanych ścieków surowych.

Ponadto miało ono za zadanie poprawę istniejącego stanu technicznego, wprowadzenie nowych technologii oczyszczania ścieków oraz rozbudowę tej oczyszczalni o nowe węzły technologiczne zapewniające stabilność jej pracy. Inwestycja miała za zadanie doprowadzenie oczyszczalni ścieków do obecnego stanu wiedzy technicznej w celu zapewnienia wysoce efektywnej pracy przy niskich kosztach eksploatacji oraz zwiększenie jej przepustowości z 600 m³/d do 820 m³/d.

Projekt zakładał realizację oczyszczalni mechaniczno-biologicznej z podwyższoną redukcją związków biogenych w systemie przepływowym. W ramach zadania wykonano ciąg mechanicznego oczyszczania ścieków mający na celu separację skratek i piasku, co znacznie zwiększyło efektywność mechanicznego oczyszczania ścieków. Wybudowano ponadto reaktory biologiczne w konstrukcji żelbetowej obejmujące dwa bliźniacze ciągi technologiczne. Zadaniem reaktora biologicznego jest biologiczne oczyszczanie ścieków w zakresie redukcji substancji organicznych i biogenych. Zagęszczanie i stabilizacja osadu prowadzone są w komorze stabilizacji. Osad ze stacji odwadniania kierowany jest, przy użyciu przenośnika ślimako-

wego pod istniejącą wiatę technologiczną. Dalsze zmniejszenie stopnia uwodnienia osadu realizowane jest w solarnej suszarni osadów, w wyniku czego osad zostaje wysuszony do postaci granulatu o zawartości suchej masy ponad 70 %, co dodatkowo redukuje nieprzyjemne zapachy. Stary budynek oczyszczalni uległ przeróbkom na cele administracyjne i socjalne.

Inwestorem zadania była Gmina Kościan. Projekt przebudowy oczyszczalni w Racocie dostarczyła firma Eco Treatment z Gniezna, a wykonawcą prac był PTB Nickel Sp. z o.o. z Jelonek k/ Suchego Lasu.

Dzięki realizacji projektu rozbudowano oczyszczalnię, zwiększono jej przepustowość oraz wprowadzono nowe technolo-

gie oczyszczania ścieków w celu zapewnienia efektywnej pracy przy niskich kosztach eksploatacji. **Innowacją jest zastosowanie solarnej suszarni osadów do zmniejszenia stopnia uwodnienia osadu do postaci granulatu o zawartości suchej masy ponad 70 proc., co wpłynęło na redukcję nieprzyjemnych zapachów oraz całkowitej masy osadów.** Przebudowano także stary budynek oczyszczalni, który obecnie służy celom administracyjno-socjalnym. Ponadto ta proekologiczna inwestycja przyczyni się do ograniczenia ilości zanieczyszczeń przedostających się do wód i gleb.

Gmina Kościan oraz mieszkańcy otrzymali nowoczesną oczyszczalnię, wykorzystującą nowoczesne technologie

oczyszczania oraz osuszania osadów ściekowych, przekładające się na mniejszą jej uciążliwość. Zwiększona przepustowość oczyszczalni daje możliwość podłączania kolejnych odbiorców w aglomeracji Racot, a przebudowana kanalizacja wpływa na poprawę standardu życia.

Rozbudowę oczyszczalni w Racocie przygotowano na podstawie projektu firmy ECO TREATMENT z Gniezna, z którą gmina współpracuje z powodzeniem już od wielu lat. To ta firma projektowała dla gminy wcześniejszą oczyszczalnię w Racocie, a także oczyszczalnię w Starych Oborzyskach.

Generalnym wykonawcą inwestycji była wyłoniona w wyniku przetargu spółka PTB NICKEL.

- To zadanie w Racocie realizował nowy podmiot, z którym wcześniej nie mieliśmy okazji współpracować, ale znaliśmy ich dokonania, chociażby na terenie województwa wielkopolskiego - mówi Andrzej Przybyła, wójt gminy Kościan. - Współpraca okazała się bardzo dobra. Na każdym etapie realizacji wspólnie podejmowaliśmy decyzje, a comiesięczne tzw. rady budowy, pomiędzy zamawiającym, projektantem i wykonawcą, pozwoliły wyeliminować wiele niepotrzebnych nieporozumień i dopilnować terminu realizacji. Ze współpracy z naszymi partnerami jesteśmy zadowoleni. Wszelkie ewentualne usterki i awarie, wynikające z gwarancji na wykonanie zadania, są usuwane na bieżąco.

I: Gmina Kościan, W: PTB Nickel Sp. z o.o. Jelonek, P: Eco-Treatment Gniezno

ROZBUDOWA OCZYSZCZALNI W RACOCIE

Projekt obejmował również Budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Turwi (wymiana nieszczelnej kanalizacji sanitarnej). W wyniku projektu powstała nowa sieć wraz z przyłączami o parametrach:

- kolektory PVC 200 mm - 990 m
- przyłącza PVC 160 mm - 113 m / 13 szt.
- przyłącza PVC 200 mm - 81 m / 4 szt.

Od 2020 roku na nowo czynna Cukrownia Żnin jest miejscem dostępnym dla każdego. Cukrownia znajduje się 40 km na południe od Bydgoszczy, bezpośrednio nad Dużym Jeziorem Żnińskim.

To idealne miejsce dla miłośników aktywnego spędzania czasu oraz amatorów sportów wodnych. 67 hektarowy kompleks o charakterze wypoczynkowo – konferencyjno – hotelowym posiada dobrze zachowaną i częściowo odrestaurowaną architekturę, detale, wyposażenie wewnątrz oraz wyeksponowane urządzenia do produkcji cukru. Idea projektu zakłada odsłonięcie historycznej zabudowy, oczyszczenie jej i podkreślenie elementami małej architektury. W projekcie zachowano istniejącą konstrukcję, uzupełniając ją o miejscowe wzmocnienia. Nowo projektowane budynki oraz mała architektura na terenie cukrowni wykorzystują oryginalne elementy fabryki (np. starą konstrukcję dachu cukrowni do podparcia nowo projektowanych łączników) i jej urządzenia. Dzięki temu wzbogacamy nowo projektowaną tkankę o niepowtarzalne elementy. Również istniejąca infrastruktura techniczna cukrowni wykorzystana została do wytyczenia nowych ciągów komunikacyjnych. Nawierzchnie na

terenie Cukrowni Żnin zostały zachowane lub odrestaurowane. Wielofunkcyjny obiekt wykorzystuje walory usytuowania w terenie oraz zachowuje istniejące budynki jako idee trwałych ruin – obiekty pełnią funkcję dekoracyjną w terenie. Zastosowanie nowoczesnych rozwiązań architektonicznych pozwoliło na tchnięcie nowego życia w ten zabytkowy obiekt, a jednocześnie postindustrialne wnętrza obiektu przenoszą odwiedzających w niepowtarzalny klimat XIX-wiecznej fabryki cukru. Cukrownia Żnin to unikalna, niezwykła w skali kraju przestrzeń konferencyjna z największą salą o powierzchni 1360 mkw. To idealne miejsce do zorganizowania konferencji, szkoleń, wydarzeń kulturalnego imprezy firmowej, imprezy rodzinnej czy wesela.

Charakterystycznym elementem tej przestrzeni są wiszące na ścianach oryginalne, dawne worki cukru.

Wielofunkcyjność pomieszczeń, wygodny wjazd prosto z parkingu czy otwarte przestrzenie sięgające wysokości 4 kondygnacji to tylko część atutów obiektu.

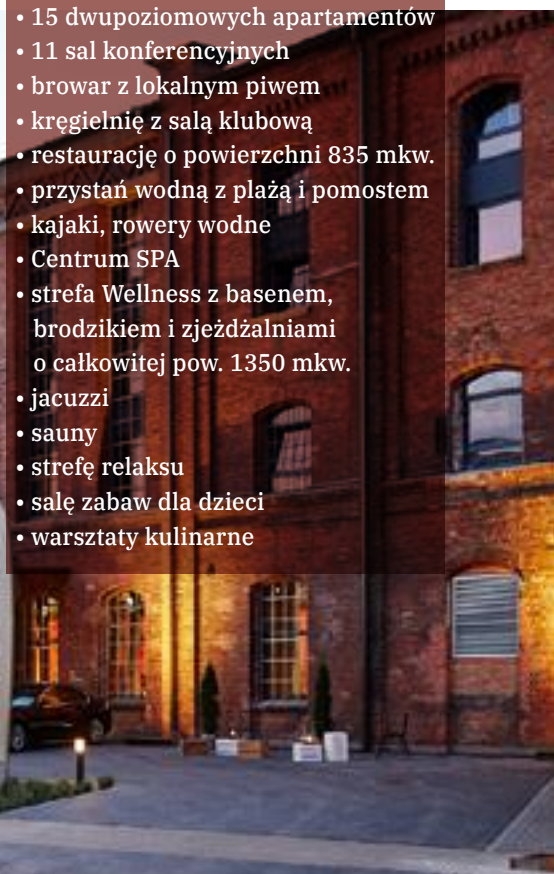
CUKROWNIA ŻNIN - PRZESTRZEŃ WYJĄTKOWA

I: Arche S.A. Warszawa, W: Arche S.A. Warszawa, P: Bułak Projekt Warszawa

W obiekcie o łącznej powierzchni 35000 mkw. znajdziemy również:

- 2 hotele - 636 miejsc noclegowych
- 15 dwupoziomowych apartamentów
- 11 sal konferencyjnych
- browar z lokalnym piwem
- kręgielnię z salą klubową
- restaurację o powierzchni 835 mkw.
- przystań wodną z plażą i pomostem
- kajaki, rowery wodne
- Centrum SPA
- strefa Wellness z basenem, brodzikiem i zjeżdżalnią o całkowitej pow. 1350 mkw.
- jacuzzi
- sauny
- strefę relaksu
- salę zabaw dla dzieci
- warsztaty kulinarne

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ANPOL z siedzibą w Oleszycach wykonała wysoce jakościowo i bezusterkowo remont elewacji budynku Prokuratury Regionalnej w Warszawie przy ul. Krakowskie Przedmieście 25, czego efekty możemy oglądać do chwili obecnej.

PROKURATURA W BLASKU

Obiekt siedziby Prokuratury Regionalnej w Warszawie – na którym firma ANPOL wykonywała prace - składa się z dwóch budynków tj.: pierwszy narożny przy ul. Krakowskie Przedmieście 25, róg Trębackiej (dawniej pałac Wesslów) wpisany do rejestru zabytków pod nr rej.:214 decyzja z dnia 1.07.1965, druga kamienica przy ul. Koziej 1 (pierwotnie Hotel Kowieński, później Włoski, a od 1869r.-Kamienica Barszczewiczowska) wpisana do rejestru zabytków pod nr rej.: 204 z dnia 1.07.1965 roku. Obecnie w budynku mieści się Prokuratura Regionalna w Warszawie oraz Instytut Wymiaru Sprawiedliwości. Inwestycja wykonana w wysokim standardzie przy wykorzystaniu specyficznych i specjalnych do rodzaju prac i materiałów czego wymagała zarówno dokumentacja projektowa jak i spełniający funkcje kontrolną konserwator zabytków. Przedmiotowe prace wykonywali fachowcy specjalizujący się w odnawianiu obiektów zabytkowych. Prace wykonywane były pod ścisłą kontrolą konserwatora zabytków i pod nadzorem architektonicznym i wykonane w celu zachowania stanu dotychczasowego wystroju w zakresie nawet najmniejszych detali w odniesieniu do bonii, attyk czy gzymsów co wymagało kunsztu i precyzji w wykonywaniu tych prac oraz szczegółowej wiedzy w tym zakresie. Wysokie kwalifikacje naszej firmy jak i zastosowanie odpowiednich materiałów gwarantują wieloletnie nie naruszone użytkowanie i to zarówno w zakresie jakości wykonanych prac jak i osiągniętych efektów estetycznych zarówno z pożytkiem znajdujących się w tym obiekcie instytucji jak i mieszkańców Warszawy.

Trochę historii

Kamienica zbudowana przed 1743 r., prawdopodobnie dla Barszczewicza. W roku 1754 właścicielem kamienicy był już pierwszy minister dworu saskiego Henryk Bruhl, być może kamienica uległa przebudowie. W 1784 kamienica należała do księcia Mikołaja Radziwiłła. W roku 1819 właścicielem został Andrzej Brzeziński. W kolejnym roku Katarzyna Brzezińska przeprowadziła remont i zapewne rozbudowę oficyny. W latach 1869 - 1920 w kamienicy mieścił się Hotel Kowieński, następnie Hotel Włoski. W drugiej połowie XIX wieku budynek utracił wystrój elewacji frontowej. W 1944 roku budynek został całkowicie spalony, pozostały główne mury wraz z tynkami. Budynek dawnej kamienicy został odbudowany w 1949 roku w zmienionej formie sprzed wojny, ale bez części oficyn. Obecnie w budynku mieści się warszawska Prokuratura Regionalna oraz Instytut Wymiaru Sprawiedliwości. Kamienica jest funkcjonalnie połączona z budynkiem Pałacu Wesslów.

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ANPOL Andrzej Polański z siedzibą w Oleszycach podjęła się wykonania przedmiotowej inwestycji z wielu względów. Choć biorąc pod uwagę cel prowadzonej działalności gospodarczej polegającej na generowaniu przychodów, jako jeden z podstawowych czynników prowadzenia robót, to należy zwrócić uwagę na to, że nieodzownym elementem podjęcia prac w zakresie remontu elewacji budynku Prokuratury Regionalnej w Warszawie, był sentyment i zainteresowania właściciela Firmy ANPOL Pana Andrzeja Polańskiego, jakie żywi on do zabytkowych obiektów i to nie tylko kamienic Warszawy które swoim urokiem, historią a czasami tajemniczością są wdzięcznym obiektem prac renowacyjnych prowadzonych przez wykonawcę. Takie zainteresowania w połączeniu z wysokim poziomem fachowości jak i jakości prowadzonych prac pozwalają z wielkim zaangażowaniem, precyzją a przede wszystkim przyjemnością realizować tego typu inwestycje. Andrzej Polański owe zainteresowania wyniósł z domu rodzinnego gdzie jego ojciec w ramach prowadzonej swojej działalności realizował prace na wielu obiektach zabytkowych w całym kraju m.in. wykonywał kompleksowe prace renowacyjne na obiekcie Pałacu Czartoryskich w Sieniawie.

I: Skarb Państwa – Prokuratura Regionalna Warszawa
W: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ANPOL Andrzej Polański Oleszyce
P: Grupa Proeks Janusz Sikora Marki

Budynek biurowy Nadleśnictwa Olecko powstał w latach 70. XX wieku i był jednym z wielu takich na terenie kraju - mocno nadzarpnięty zębem czasu.

cy nie brak uzdolnionych stolarzy. W taki oto właśnie sposób relikw PRL-u przerodził się w perełkę Olecka - budynek o ponadczasowym charakterze, prosty i elegancki.

BO TAK TRZEBA...

Gdy okazało się, że plan modernizacji budynku został zatwierdzony, projekt zaakceptowany radość w nadleśnictwie była ogromna - będą mogli pracować w godnych warunkach, ale także przygotować miejsce dla dzieciaków, prawdziwą salę edukacyjną tylko dla nich, nie tylko do nauki, ale także do zabawy. Zaś nowa sala konferencyjna to możliwość prowadzenia szkoleń, konferencji nareszcie tak jak należy.

Prace trwały półtora roku, były bardzo intensywne. Wykonawca solidny, więc współpraca szła świetnie. Efektem jest przestronny, nowoczesny budynek z przepięknym holem - ściana z cegły, a na niej podświetlone grube dechy. Robi ogromne wrażenie. Instalacja to połączenie drewna i cegły - nawiązanie do lasu i jednocześnie do historycznej architektury tej części Polski. Dalej jest jeszcze lepiej. Słoneczne wnętrza, jasne barwy i charakterystyczne zielone drzwi, dużo drewna, bo w tej okoli-

Gdy zapytać nadleśniczego, po co ta modernizacja, pada krótka odpowiedź.

- Bo tak trzeba. Budynki użyteczności publicznej winny być przyjazne i przede wszystkim dostępne dla ludzi, dla dzieci - mówi Zbigniew Piotr Poniatowski, nadleśniczy Nadleśnictwa Olecko. - Edukacja leśna jest teraz najważniejsza, bo to przyszłe pokolenia będą miały wpływ na lasy, przyrodę, Polskę. Nam, pracownikom też jest lepiej. Mamy przestrzeń do pracy. Nasze biuro było już w kiepskim stanie, jednak robiąc przebudowę zależało nam na nawiązaniu do tradycji nie tylko leśnej, ale i regionalnej. Bryła budynku z lukarną u nas to „kukawka” nawiązuje architektonicznie do Mazur, zaś wykorzystanie drewna i kamienia to nawiązanie do natury. Podczas naszego remontu zachowaliśmy zasadę maksymalnych efektów przy dostępnych nakładach, sami wkładając w to dużo pracy.

Budynki przy ul. Matejki 2-12 zostały wybudowane w latach 30 ubiegłego wieku, a oddane do użytku w 1938 roku, zostały gruntownie odnowione.

Charakterystyczną cechą tych budynków, jest zabudowa w kształcie harmonijki i taka jest ich potoczna nazwa. Są one w całości podpiwniczone zbudowane w technologii tradycyjnej murowanej z elementami żelbetowymi, wyposażone w instalacje elektryczną, wodociagową, a ogrzewanie lokali odbywało się piecami węglowymi. W ramach termomodernizacji i ocieplenia zostały wykonane ocieplenie stropu nad piwnicą, ocieplenie ścian budynku, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, zamontowano instalację c.o. instalację gazową.

W wyniku tych prac została poprawiona efektywność energetyczna budynku, a także zmiany indywidualnych węglowych pieców grzewczych (66 sztuk) na gazowe źródło ciepła zainstalowane łącznie w pięciu kotłowniach. Dzięki temu projektowi zostanie osiągnięty wysoki poziom ochrony środowiska poprzez redukcję potencjalnego wpływu na środowisko.

Cała realizacja projektu trwała od grudnia 2017 do listopada 2019 roku, koszt 3 838 472,23 zł, z czego dofinansowanie z środków unijnych 2 776 046,18 zł. generalnym wykonawcą zadania była firma TERMo GARBACKI Dawid Garbacki.

HARMONIJKI ZNOWU PIĘKNE

I: Miasto Ruda Śląska
I: MPGM Twarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. Ruda Śląska
W: Termo Garbacki Garbacki Dawid Bytom

Stawy Brustmana to piękny, malowniczy teren rekreacyjny położony w dzielnicy Bielany w Warszawie. W tej oazie zieleni ukrytej pomiędzy blokami znajdował się stary, wysłużony plac zabaw wymagający generalnego remontu.

Dla dzieci z osiedla brakowało możliwości zabawy. Po rozmowach przedstawicieli władz Dzielnicy Bielany z właścicielem terenu, Spółdzielnią Mieszkaniową Wawrzyszew podjęto decyzję o współpracy przy gruntownym odnowieniu terenu w interesie miejscowych dzieci i młodzieży. Rozpoczął się proces konsultacji, projektowania i wykonania nowego placu zabaw.

W rezultacie tej intensywnej współpracy i konsultacji społecznych powstało miejsce wyjątkowe. „PEŁEN ATRAKCJI”, „ZACHOWANIE STARYCH DRZEW”, „FANTASTYCZNE MIEJSCE”, „NIESAMOWICIE DUŻO ATRAKCJI”, „JEDEN Z NAJLEPSZYCH PLACÓW ZABAW W WARSZAWIE” – takie reakcje towarzyszą odwiedzającym, a w internecie mnożą się podobne opinie. Tłumy odwiedzających spragnionych wrażeń i chętnych do zabawy. Dzieci, młodzież, rodzice i dziadkowie cieszą się ze wspólnie spędzonych chwil w przemiłym otoczeniu urokliwej przyrody Stawów Brustmana.

Dlaczego ten plac zabaw się wyróżnia? Projektant z wyjątkową starannością

zadbał o wkomponowanie nowych urządzeń zabawowych w istniejące otoczenie – dopasowanie kolorystyki, zachowanie istniejącej zieleni, stworzenie miejsca, gdzie nie tylko można się świetnie bawić, ale gdzie również chętnie spędza się czas – na ławce, na trawniku, w cieniu lub jeśli ktoś woli w słońcu. Atrakcje zostały dobrane w taki sposób, aby zaspokoić potrzeby nie tylko najmłodszych, ale również dzieci starszych i młodzieży. Różnorodne, niezwykle, wymagające, ale też dostępne dla dzieci niepełnosprawnych.

WSPANIAŁY NOWY PLAC ZABAW PRZY STAWACH BRUSTMANA

Zabawki w wyjątkowej estetyce, dobrane tematycznie, wysokiej jakości i dla różnych grup użytkowników.

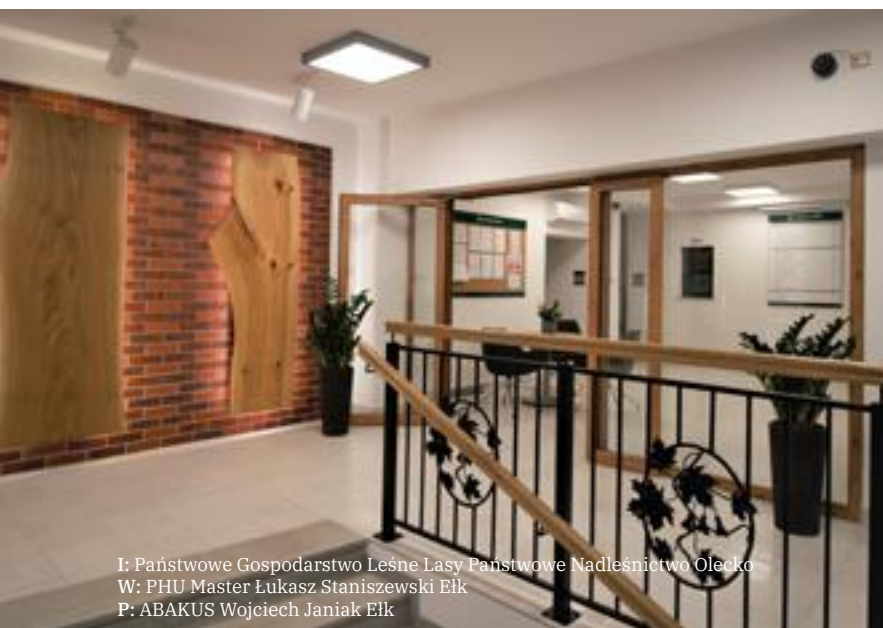
Znajdziemy tu urozmaicone nawierzchnie np. gumową, piasek, czy trawniki, jak również dużą ilość ławek, gdzie przysiąść mogą opiekunowie.

Projektant i wykonawca placu zabaw to bydgoska firma Educarium, posiadająca wieloletnie doświadczenie i doskonałą reputację. Motto, które im przewodzi to „Budujemy najfajniejsze place zabaw w Polsce”. Plac zabaw przy Stawach Brustmana zapewne do takich należy. Potwierdzają to wszyscy zainteresowani tej niesamowitej realizacji a w szczególności, dzieci.

Plac zabaw „Dżungla” zawiera tematyczne urządzenia zabawowe, utrzymane w kolorach jasnego drewna, stali i zieleni z domieszką kolorowych urządzeń: zwierząt. Nawierzchnia poliuretanowa zawiera liście i kwiaty nawiązujące do tematyki dżungli, a duża ilość nasadzeń traw ozdobnych i bylin ma na celu stworzenie przyjaznego, pełnego zieleni miejsca, dostosowanego dla całych rodzin.

I: Urząd Dzielnicy Bielany m.st. Warszawy, W: Educarium Sp. z o.o. Bydgoszcz, P: Educarium Sp. z o.o. Bydgoszcz

I: Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Olecko
W: PHU Master Łukasz Staniszewski Elk
P: ABAKUS Wojciech Janiak Elk

HALA SPORTOWA W ŁAPCZYCY

Przedmiotem inwestycji w Łapczycy była budowa pierwszej na terenie gminy Bochnia, hali sportowej.

W ramach zadania został wybudowany dwukondygnacyjny, niepodpiwniczony budynek posadowiony na palach fundamentowych wierconych CFA.

Konstrukcja nośna - żelbetowa monolityczna. Płyty stropowe oraz stropodach nad częścią dwukondygnacyjną, żelbetowe wylwane na mokro. Dach hali posiada konstrukcję z drewna klejonego. Ściany zewnętrzne nośne wykonano z żelbetu oraz z pustaków ceramicznych. Pomieszczenie hali sportowej o wymiarach netto: 44,15 x 24,20 m, a wysokość 9,25 m pełni funkcję boiska sportowego dla rozgrywek w dyscyplinach:

piłka ręczna, koszykówka, siatkówka, badminton, futsal, gimnastyka artystyczna i korekcyjna.

Parter budynku obejmuje salę gimnastyczną, strefę szatniowo – sanitarną dla uczniów i zawodników, toaletę dla osób niepełnosprawnych, salę sportową, komunikację, pomieszczenia techniczne i gospodarcze. Na parterze zlokalizowano również pokój dla nauczyciela z zapleczem sanitarnym.

Pierwsze piętro obejmuje widownię z pomieszczeniem reżyserki (wykorzystywanym do prowadzenia zawodów – sterowanie nagłośnieniem, oświetleniem, itp.), pomieszczenie szatni odzieży wierzchniej, pomieszczenie administracyjne, toalety (w tym dla niepełnosprawnych) foyer, komunikację oraz pomieszczenie kotłowni. Obiekt posiada widownię na 210 sztuk krzesełek.

W obiekcie zamontowano wyposażenie boiska do koszykówki (w tym elektrycznie opuszczane kosze), siatkówki, piłki ręcznej, drabinki gimnastyczne przyścienne, piłkochwyty, siatki ochronne na

okna z mechanizmem podnoszenia i opuszczania z napędem elektrycznym, drążek gimnastyczny, tablicę wyników, regały magazynowe, wyposażenie szatni. W celu umożliwienia jednocześnie gry na 3-ch boiskach jednocześnie zamontowano kurtyny grodzące pola gry. W ramach wyposażenia zakupiono również wózki do transportu bramek oraz matę zabezpieczającą podłogę sportową, co umożliwia organizację różnych wydarzeń, np. koncertów, wystaw, spotkań itp.

Hala została wyposażona w system nagłośnienia scenicznego, system nagłośnienia ogólnego, mobilny system projekcji video, system sterowania urządzeniami audio oraz system oświetlenia głównego. System audio – wideo dla hali w Łapczycy został zaprojektowany indywidualnie dla tego obiektu i w połączeniu z innowacyjnymi rozwiązaniami sprzętowymi jest w stanie sprostać najbardziej wymagającym profesjonalistom. Dobrą akustykę hali zapewnia sufit podwieszany z wypełnieniem z płyt akustycznych.

W skład systemu scenicznego nagłośnienia hali sportowej wchodzi m.in. głośniki liniowe, moduły tonowe, głośniki aktywne, konsola cyfrowa, Stage box, mikrofony bezprzewodowe, splitter antenowy. W skład ogólnego systemu nagło-

I: Gmina Bochnia
W: „MATEO” Przedsiębiorstwo Budowlane Usługowo-Handlowe Józef Firmuga Tarnów
P: Piotr Wiśniewski W2 Architekci Kraków

śnienia hali sportowej wchodzi m.in. głośniki, końcówki mocy, procesory DSP, konwerter, odtwarzacz. W skład Systemu mobilnej projekcji wchodzi m.in. projektor, ekran ramowy (wym. 4040x2530 mm), stojak mobilny. System sterowania urządzeniami oraz oświetleniem to: procesor, panel dotykowy, switch, moduł sterowania, szafa teletechniczna wraz z wyposażeniem.

Marek Bzdek, wójt gminy Bochnia

Budowa hali sportowej, to najważniejsza i najbardziej kosztowna inwestycja w historii gminy, na którą wszyscy mieszkańcy czekali przez ostatnie dziesiątki lat. Koszt budowy tego obiektu wyniósł blisko 13,5 miliona złotych, z czego prawie 5 milionów złotych to pozyskane środki zewnętrzne. Prace nad realizacją tego zadania zostały rozłożone na trzy lata (2018-2020). W ubiegłym roku udało się je sfinalizować, hala jest już gotowa do użytku dla wszystkich, którzy będą z niej chcieli korzystać. Hala sportowa, co cały czas powtarzam – jest nie tylko dla uczniów szkół z terenu Gminy Bochnia – ale też dla wszystkich mieszkańców, zainteresowanych utrzymaniem doskonałej kondycji. Ma nadzieję, że ten nowoczesny budynek, będzie miejscem zachęcającym do podejmowania zdrowego stylu życia, ale także integrowania mieszkańców, organizowania rodzinnych i międzyszkolnych imprez sportowych.

Obiekt jest w pełni dostępny dla niepełnosprawnych dzięki zastosowaniu następujących rozwiązań funkcjonalnych, budowlanych i urządzeń technicznych:

- Miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie wejścia do budynku,
- Wejście na parter budynku bezpośrednio z poziomu terenu,
- Dostęp na I piętro (widownia) za pośrednictwem dźwigu osobowego dostosowanego dla osób niepełnosprawnych,
- Zastosowanie w budynku drzwi o szerokości w świetle min. 90 cm.,
- Wyposażenie obiektu w toalety dla osób niepełnosprawnych,

- Wyposażenie obiektu w dzwonki przyzywowe w toaletach,
- Dostosowanie zespołów szatniowo – sanitarnych dla uczniów i zawodników do potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie zapewnienia odpowiednich wymiarów przestrzeni komunikacyjnych, szatni, toalet i pryszniców oraz doboru odpowiedniego wyposażenia i sygnalizacji przyzywowej,
- Odpowiednie oznaczenie ciągów komunikacyjnych.

Obiekt został wyposażony w przestrzenną ściankę wspinaczkową o wysokości 9m. Nowoczesny charakter obiektu podkreślają grafiki ścienne znajdujące się wewnątrz budynku.

GŁÓWNO

Zgłoszona do konkursu nowo utworzona przestrzeń publiczna w Głównie to ulica o nawierzchni bitumicznej wraz z obustronna opaską z kostki brukowej betonowej.

W ramach przedsięwzięcia wykonano drogę gminną szerokości od 16,34 m do 37,03 m oraz długości 108,8 m. Nowo powstała ulica łączy się z drogą gminną ulicą Dworska oraz Placem Wolności. Ulica posiada nawierzchnię bitumiczną o szerokości 5 m wraz z obustronna opaską z kostki brukowej betonowej o szerokości 0,5 m. Wykonane zostały również miejsca postojowe wzdłuż jezdni o nawierzchni bitumicznej o powierzchni 671,0 mkw. oraz mur oporowy typu „L” z prefabrykowanych elementów żelbetowych wraz z barierą ochronną. Wykonano również aleję gruntową, nawiązująca do istniejących alei w Parku Armii Krajowej oraz zamontowano wzdłuż ulicy lampy oświetleniowe uliczne.

Wykreowanie nowej przestrzeni publicznej podniosło rangę oraz funkcjonalność centralnej części miasta. Uporządkowanie tej części przestrzeni centrum miasta przyczyniło się do otworzenia punktu widokowego na rekreacyjną część miasta nad zalewem Mroźyczka. Miasto zyskało w centrum przestrzeń przyjazną i bezpieczną. Przeprowadzona inwestycja jest kolejnym krokiem Gminy Miasta Głowno zmierzającym do rewitalizacji centralnej części miasta, która wpisuje się w główną oś promocji miasta „Głowno Rodzinna Re-Kreacja”.

PRZYJAZNA
I BEZPIECZNA
PRZESTRZEŃ

Stacja Uzdatniania Wody w Ostrowie Wielkopolskim została oddana do eksploatacji w grudniu 1994 roku. Technologia uzdatniania oparta jest na systemie dwustopniowej filtracji. Ostrów Wielkopolski zaopatrywany jest w wodę podziemną ujmowaną z ujęć położonych poza miastem, około 4 km na wschód od jego centrum w dolinie rzeki Ołobok.

W związku z ponad 30 letnim okresem eksploatacji Stacji Uzdatniania Wody Zarząd Spółki podjął decyzję o modernizacji Stacji Uzdatniania Wody.

Zadanie realizowane było w ramach programu: „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i osadowej na terenie aglomeracji Ostrów Wielkopolski” i współfinansowane z Funduszu

Spójności w ramach: osi priorytetowej II „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu”, działania 2.3 „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach”, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.

Na powyższe zadanie spółka WODKAN S.A. otrzymała dofinansowanie w kwocie 7 892 250,00 zł.

Zadanie realizowane było w formule zaprojektuj i wybuduj a wykonawcą zadania była firma „ENVIROTECH” Sp. z o.o., ul. Kochanowskiego 7, 60-845 Poznań.

W ramach inwestycji wymieniony został układ napowietrzania wody surowej oraz wszystkie rurociągi technologiczne dystrybuujące wodę w Stacji Uzdatniania Wody, prawie trzydziestoletnią, skorodowaną czarną stal zastąpiła stal nierdzewna AISI 304 (1.4301). Awaryjną armaturę zaporową i regulującą zabudowaną na rurociągach zastąpiono nową firmy Havle wraz z automatycznymi napędami firmy Auma (AUMATIC). Wykonano nowe powłoki na ścianach w 15 filtrach otwartych oraz zbiorniku

Marek Karolczak,
prezes Przedsiębiorstwa Wodociągów
i Kanalizacji w Ostrowie Wielkopolskim

Główną przyczyną podjęcia decyzji o modernizacji było narastające ryzyko awarii, wynikające ze złego stanu technicznego rurociągów i infrastruktury sterującej. Stacja Uzdatniania Wody pracowała już prawie 30 lat, bez gruntownego remontu, a jest to jedyna Stacja zaopatrująca w wodę mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego. Dlatego nie mogliśmy dłużej zwlekać i ryzykować, zwłaszcza gdy nadarzyła się okazja by otrzymać dofinansowanie na to zadanie. Modernizacja to nie tylko bezawaryjność, ale również zapewnienie odpowiedniej jakości wody dostarczanej mieszkańcom jak i optymalizacja kosztów eksploatacji SUW.

podfiltrowym, stosując mikrokrzemionkową zaprawę natryskową. We wszystkich filtrach wysłużony drenaż z rusztu beleczkowego zastąpiono nowoczesnym drenażem wykonanym z odpornego na korozję polietylenu wysokiej gęstości. Wymianie podlegała również instalacja elektryczna wraz z oświetleniem i AKPiA w całej Stacji Uzdatniania Wody, archaiczne szafy sterujące zastąpiono dwoma mobilnymi panelami. Komunikacja pomiędzy poszczególnymi elementami układu sterowania odbywa się poprzez sieć profinetową. Dla zwiększenia niezawodności działania instalacji, wszystkie napędy przepustnic każdego filtra będą połączone w ring i skonfigurowane jako połączenie redundantne przy użyciu protokołu MRP (Media Redundancy Protocol).

W ramach zadania zamontowano dwa osuszacze powietrza typu HMA 950 produkcji HIDROS o łącznej wydajności znamionowej 939,3 l/d wraz z instalacją, wymieniono pompę płuczną na nową,

zmodernizowano trzy suwnice remontowe znajdujące się na hali filtrów, zainstalowano UPS podtrzymujący strategiczne obwody elektryczne w przypadku zaniku zasilania, wymieniono stolarkę okienną wraz z parapetami, drzwiową i bramową. Ułożono ponad 1 000m² płytek grysowych w budynku SUW.

Do wykonania modernizacji SUW zużyto ok. 150 ton stali nierdzewnej AISI 304 (1.4301), wymieniono ponad 600 m rurociągów średnic od fi 150mm do fi 800mm.

Cale zadanie było bardzo trudne w realizacji, ponieważ modernizowana

Stacja Uzdatniania Wody jest jedyną Stacją zaopatrującą w wodę mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego. Wszystkie prace realizowane w ramach tej inwestycji były prowadzone na stałe pracującej Stacji w taki sposób, aby mieszkańcy Ostrowa tego nie zauważali.

Głównym celem wszystkich tych modernizacji jest zapewnienie bezawaryjnej pracy SUW na kolejne 30 lat, optymalizacja kosztów eksploatacji SUW oraz uzyskanie wody najwyższej jakości, odpowiadającej wskaźnikom zawartym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294).

Wszystko to ma na celu jedno zadanie: bezawaryjną dostawę wody do mieszkańców, polegającą na minimalizacji możliwości wystąpienia awarii i ewentualnych przestojów a co za tym idzie również minimalizowanie kosztów eksploatacji SUW i sieci wodociągowej.

PŁOŃSK

I: Nadleśnictwo Płońsk, **W:** Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „TRAK-BUD” Jacek Gryziecki Siemyśl, **P:** mgr inż. Roman Kałahurski Kołobrzeg

Budynek biura Nadleśnictwa Płońsk jest nowoczesny i ekologiczny. To jeden z trzech pilotażowych obiektów biurowych wybudowanych w Lasach Państwowych.

Tomasz Józwiak, nadleśniczy Nadleśnictwa Płońsk

Nowa siedziba Nadleśnictwa Płońsk jest przykładem zrównoważonego budownictwa z najwyższymi standardami ochrony środowiska: wyposażona jest w nowoczesne instalacje wentylacyjne z odzyskiem ciepła i OZE, ogrzewanie zapewniają gruntowe pompy ciepła zasilane energią elektryczną produkowaną przez zainstalowane na budynku ogniwa fotowoltaiczne. Budynek będzie praktycznie zero-energetyczny. Dodatkowym atutem nowego biura jest brak emisji gazów cieplarnianych oraz bardzo wysoka energooszczędność co nadaje mu charakter budynku pasywnego. Dzięki zastosowaniu rozwiązań umożliwiających osiągnięcie wysokiej efektywności energetycznej i ekonomicznej budynku, można powiedzieć, że jest to budynek na miarę XXI wieku.

**JAKOŚĆ,
BEZAWARYJNOŚĆ
I OSZCZĘDNOŚĆ**

I: Wodkan Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. Ostrów Wielkopolski
W: Envirotech Sp. z o.o. Poznań
P: Envirotech Sp. z o.o. Poznań

Gmina Lesznówola zgłosiła do bieżącej edycji konkursu **dwie inwestycje - rozbudowę szkoły podstawowej w Nowej Iwicznej oraz budowę przedszkola w Wólce Kossowskiej.**

Budowa nowej części szkoły podstawowej w Nowej Iwicznej miała na celu zwiększenie powierzchni użytkowej dla części dydaktycznej, z uwagi na stały przyrost uczniów uczęszczających do gminnych placówek szkolnych, w tym do szkoły w Nowej Iwicznej. W istniejącej części szkoły brakowało zaplecza sportowego oraz socjalno-szatniowego, które odpowiadałoby bieżącym potrzebom. Nowa część szkoły stanowi odrębną strefę funkcjonalną z niezależnym wejściem i wszystkimi niezbędnymi do samodzielnego funkcjonowania mediami (tj.: energia elektryczna, instalacje niskoprądowe i telekomunikacyjne, instalacje sanitarne w tym niezależna kotłownia gazowa, instalacja wodociągowa i kanalizacja

I: Gmina Lesznówola
W: EKO-INVEST Sp. z o.o. Kielce
P: DEEM Przedsiębiorstwo Projektowo-Wykonawcze
Anna Dziuba-Jaglińska Biała

sanitarna). W dotychczasowym budynku szkoły z uwagi na zwiększenie ilości uczniów, rozbudowany został blok żywieniowy, na który składa się kuchnia i stołówka. Dodatkowo, budowa nowego segmentu szkoły połączona była z budową świetlicy na potrzeby sołectwa, która zapewnia mieszkańcom Sołectwa Nowa Iwiczna zaplecze do spotkań o charakterze integracyjno-kulturowym.

Część budynku przewidziana dla sołectwa posiada odrębne zaplecze socjalno-szatniowe z odrębnym wejściem głównym, dodatkowym wejściem przez klatkę schodową oraz wejściem bezpośrednim na dziedziniec szkolny. Ta część budynku ma być wykorzystana przez społeczność lokalną do spotkań i imprez zamkniętych.

Zaplecze cateringowe pozwoli na pełną organizację imprez okolicznościowych zamkniętych o małej skali przedsięwzięcia.

Na parterze zlokalizowano zaplecze techniczne niezbędne do funkcjonowania szkoły. Kotłownia gazowa o łącznej mocy do 240 kW wraz z nowym przyłączem gazowym jako źródło ciepła dla potrzeb budynku oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej. Przyłącze gazowe zasili również instalację gazową w pracowniach szkolnych na I piętrze. W sąsiedztwie kotłowni znajduje się pomieszczenie magazynu zewnętrznego wydzielone pożarowo, które pełni również funkcję pomieszczenia rozdzielni dla sygnału instalacji sieci LAN i oddymiania klatek schodowych. Zestaw wodomierzowy dla nowego przyłącza wodociągowego zlokalizowano w nowej kotłowni budynku. Na najniższej kondygnacji znajdują się również pomieszczenia magazynowe dla potrzeb funkcjonowania obiektu dydaktycznego i sali gimnastycznej oraz 3 wejścia z zewnątrz do

budynku pełniące funkcje wejść ewakuacyjnych. Na II piętrze znajdują się pomieszczenia archiwum szkolnego wyposażone w drzwi antywłamaniowe. Poddasze użytkowe przeznaczone jako pomieszczenie techniczne dla urządzeń wentylacji mechanicznej i wstępne rozrowadzenie kanałów wentylacyjnych w poziomach.

Budynek został wyposażony w dźwig osobowy o udźwigu 630 kg lub 8 osób z możliwością transportu osoby niepełnosprawnej wraz z opiekunem lub samej osoby o różnym stopniu niepełnosprawności.

Winda nie będzie udostępniona uczniom w codziennej komunikacji. Uczniowie korzystać będą z 2 klatek schodowych stanowiących również drogi ewakuacji.

W nowej części szkoły uczą się wyłącznie dzieci z klas IV-VIII, dla których do dyspozycji jest 15 sal lekcyjnych, w tym jedna pracownia informatyczna oraz dwie pracownie lekcyjne (fizyczno-chemiczna i biologiczna). Również w część sportowej nie ma możliwości korzystania z sali gimnastycznej przez dzieci z niższych roczników. Dla tych uczniów przewidziano korzystanie z istniejącej sali sportowej, której przepustowość zwiększyła się w efekcie otwarcia drugiego zaplecza sportowego. Z usług biblioteki, pomocy logopedów i psychologów, których gabinety znajdują się w dobudowanej części, mogą korzystać wszyscy uczniowie. Łącznie nowy obiekt może obsłużyć 425 uczniów jednocześnie w założonym systemie jednonmianowym.

Parter to przede wszystkim zaplecze sportowe i techniczne oraz gabinet pielęgniarski sąsiadujący z salą sportową, gdyż wskazane jest, aby zlokalizowane

KONSEKWENTNIE INWESTUJĄ W EDUKACJĘ

I: Gmina Lesznówola, W: EKO-INVEST Sp. z o.o. Kielce
P: DEEM Przedsiębiorstwo Projektowo-Wykonawcze Anna Dziuba-Jaglińska Biała

był blisko strefy sportowej. Na piętrach rozłożono pomieszczenia dydaktyczne, zaplecze nauczycielskie, gabinety logopedy i psychologa oraz bibliotekę i zaplecze socjalne. Do dyspozycji dzieci na I piętrze znajduje się biblioteka szkolna z pięcioma stanowiskami komputerowymi i dostępem do sieci internetowej LAN.

W nowym przedszkolu w Wólce Kossowskiej znajduje się 8 oddziałów dla grup przedszkolnych (w tym 2 oddziały przystosowane dla dzieci niepełnosprawnych), każdy po 25 dzieci.

Świetlica wiejska użytkowana jest (przez osoby z zewnątrz) popołudniami, po zakończeniu zajęć przedszkolnych.

Wiedza jest najwyższą stopą zwrotu

Maria Jolanta Batycka - Wąsik, wójt gminy Lesznówola

Samorząd Gminy Lesznówola od lat traktuje oświatę w sposób priorytetowy nieustannie inwestując w jej jakość. Co jest gwarantem jakości? – Kreatywni i wszechstronnie uzdolnieni uczniowie, doskonale wykwalifikowana kadra pedagogiczna i specjalistyczna, świadomi i ambitni rodzice oraz nowoczesna, innowacyjna baza dydaktyczno-wychowawcza i sportowa. Korzyści na dzisiaj to wyniki egzaminów ósmoklasistów najwyższe w kraju, województwie i powiecie oraz otwarte „wrota” dla naszej młodzieży do wymarzonych szkół średnich a następnie wyższych uczelni, zarówno w kraju jak i zagranicą.

Wówczas świetlica pełni funkcję sali spotkań, zebrań, imprez okolicznościowych itp. i może w niej przebywać jednocześnie 50 osób. W razie konieczności, sporadycznie, świetlica może być również użytkowana podczas zajęć przedszkolnych przez użytkowników przedszkola (w przypadku imprez zorganizowanych, jak np. zabawa choinkowa, teatrzyk, występ dla rodziców itd.). Przewidywalna maksymalna ilość osób mogących wówczas przebywać na świetlicy to 100 osób, z czego 50 to osoby dorosłe (rodzice) i 50 dzieci (2 grupy przedszkolne) lub jednorazowo 100 dzieci bez rodziców. Świetlica posiada własne, niezależne wejście na zewnątrz, hol, zaplecze sanitarne oraz szatniowe, zaplecze socjalne, pomieszczenie porządkowe i magazynek.

Łącznie obiekt przewidziany jest dla 200 dzieci.

W budynku przedszkolnym nie przewidziano świadczenia usług ogólnodostępnych - komercyjnych. Sala ćwiczeń oraz kuchnia, dostępne są wyłącznie dla potrzeb wychowanków przebywających w danej chwili w budynku.

Bryła budynku przedszkolnego jest zwarta, prosta, założona na rzucie prostokąta. Budynek został wykonany w technologii tradycyjnej – murowany, z elementami akcentów typu płyty fasadowe.

Elewacje proste z akcentami kolorystycznymi podkreślającymi układ dachów dwuspadowych, nadających bryle charakteru niewielkich, kolorowych domków.

Forma architektoniczna wynika z kształtu działki, która jest podłużna, wąska i prostokątna.

Przedmiotem modernizacji była secesyjna kamienica, która powstała w **1903 roku**. Kamienica została zbudowana przez rodzinę Nahowskich potocznie zwana jest kamienicą „**Pod Żabami**”.

Nazwa pochodzi od znajdujących się nad wejściem od strony północnej pełnoplastycznych figur grających żab, ubranych we fraki. Modernizacji uległ dach jego kąt nachylenia od strony ulicy wynosi - 30°, zaś od podwórza kąt nachylenia jest na fragmencie bardziej płaski i wynosi - 15°, 22° oraz 25°. Na dachu została wymieniona stroma część pokrycia dachowego z blachy na dachówkę karpiówkę zgodnie z projektem modernizacji.

Modernizacji również uległa cała elewacja frontowa w budynku, płyciny, rzeźby wraz z stolarką okienną. Stan stolarki i elewacji przed modernizacją był w stanie mało estetycznym z licznymi ubytkami. Również całkowicie odnowieniu uległa klatka schodowa wraz z balustradami i stolarką drzwiową.

Budynek wpisany jest do rejestru zabytków na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 9.12.88 r., pod numerem A-593/88. Oznaczenie w „Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego” dla obszaru obejmującego teren Śródmieścia Białej, położony pomiędzy ulicami: Towarzystwa Szkoły Ludowej, Piłsudskiego, Jagielly, Lwowską, ks. Stojałowskiego (z Placem Ratuszowym) i rzeką jako zachodnią granicą planu” – symbolem 125 UMW-03.

POD ŻABAMI

I: Zarządzanie Nieruchomościami Tomasz Gajda Bielsko-Biała
W: Pracownia Konserwacji Zabytków Maria Osiełczak Bielsko-Biała
P: ARCHICONCEPT Mikołaj Kowalczyk Bielsko-Biała

Główną przyczyną wykonania inwestycji była szybko postępująca dekapitalizacja istniejącego obiektu mostowego, co w krótkiej przestrzeni czasowej mogłoby skutkować niemożliwością wykonania przebudowy i koniecznością budowy nowego obiektu generującego zdecydowanie większe koszty.

Kolejnym ważnym czynnikiem była konieczność dopuszczenia do korzystania z przeprawy mostowej pojazdów ciężarowych o DMC z dotychczasowych 15t do 40t. Wykonanie inwestycji przyczyniło się również do eliminacji drgań pochodzących z nierówności na płycie mostu, niekorzystnie wpływających na zabudowę kubaturową - szczególnie mieszkalną, usytuowaną w obszarze oddziaływania mostu.

Termin realizacji przebudowy mostu był znacznie krótszy w porównaniu do wykonywania inwestycji od podstaw, co tym samym wpłynęło na krótki czas obowiązywania uciążliwych objazdów.

Korzyści wynikające z realizacji inwestycji pokrywają się z celami, jakie postawił sobie inwestor. Przebudowana przeprawa mostowa wypełniła warunki prawa budowlanego, gwarantując jednocześnie jego należyty stan techniczny. Pozwoliła na przemieszczanie się pojazdów ciężarowych o DMC do 40t, co przynosi wymierne korzyści dla firm działających w południowej części powiatu wieruszowskiego poprzez: zmniejszenie kosztów transportu, zwiększenie dochodów oraz skrócenie terminów zaopatrzeniowych.

Ponadto wykonana inwestycja przyczyniła się do zmniejszenia emisji spalin, eliminacji drgań oraz co jest nadzwyczaj ważne, poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego pojazdów i pieszych. Przebudowany most poprawił również estetykę doliny Prozny i dobrze wkomponował się w otaczający krajobraz i środowisko naturalne.

Andrzej Szymanek,
starosta
Powiatu
Wieruszowskiego

MOST KU LEPSZEMU

Wzmocniona została cała konstrukcja powierzchni mostu, ułożona została nowa nawierzchnia bitumiczna na moście i chodnikach. Wykonana przebudowa pozwoliła podnieść dopuszczalną masę całkowitą pojazdów na moście do 40 t.

Zrekonstruowany obiekt mostowy bardzo dobrze wkomponowuje się w krajobraz w otoczeniu rzeki Prozny, jest neutralny ekologicznie, stanowi bezpieczną przeprawę dla pieszych, rowerzystów oraz pojazdów.

Przebudowane i zastabilizowane barierami skarpy rzeki Prozny w otoczeniu mostu pozwalają na niezakłócony przepływ wód w nurcie rzeki.

I: Powiat Wieruszowski
W: BUD-BAU Opole Sp. z o.o.
P: GEO-PRO-INŻ Projekt Ukłęja Janusz Wrocław

I: Urząd Miejski w Będzinie
W: AGC BYTOM
P: Wytwórnia Grzegorz Kasza Tychy
ATRIUM Studio Pracownia Projektowa Poznań

Nitowana wieża ciśnień jest atrakcją turystyczną Będzina – Grodzca. Głównym założeniem projektowym było wyeksponowanie wieży i zachęcenie odwiedzających do zapoznania się z jej historią.

Aby zaciekać turystów obiektem, który stoi przy bocznej ulicy, obecnie zasłoniętej drzewostanem od uczęszczanej ulicy N. Barlickiego, dokonano wycinki drzew, tworząc oś widokową. Wylaniająca się zza drzew odrestaurowana wieża przyciąga wzrok ciekawskich. Dla chcących dostać się do zabytku zaprojektowano dwie drogi. Spacerowicz zachęcony widokiem z ulicy Barlickiego może zbliżyć się do wieży ścieżką wzdłuż osi widokowej. Różnice terenu są pokonywane przy pomocy schodów. Po drodze zmuszony jest do zatrzymania się na placu pamięci, gdzie na czterech ekranach oraz tablicach informacyjnych może zapoznać się z historią wieży i całej kopalni, a także ze wspomnieniami żyjących tu i pracujących ludzi.

UNIKATOWA ATRAKCJA MIASTA

Następnie będzie mógł kontynuować swój spacer. Istnieje również druga droga wijąca się przez cały teren parku. Po drodze mija zaprojektowane w zieleni place. Pierwszy – z elementami siłowni plenerowej symbolizującej trud pracujących tu kiedyś górników, następnie – plac wypoczynku dla osób zmęczonych na siłowni, ale i dla wszystkich innych wspinających się po stoku ku wieży. Kontynuując swą drogę, znajdziemy się na placu pamięci. W tym miejscu krzyżują się obie zaprojektowane tu drogi, aby każdy miał możliwość zapoznać się z historią tego miejsca. Idąc dalej mijamy następne miejsce rekreacji. Jest ono oddalone od traktu pieszego.

To miejsce sprzyja zadumie, może także lekturze, ponieważ na środku placu umieszczono latarnię.

Obie ścieżki kończą się na placu, na którym zlokalizowana jest nitowana wieża ciśnień. Idea, która przyświecała przy projektowaniu zieleni, jest pozostawienie jak największej ilości istniejącego drzewostanu.

To miejsce jest związane z historią.

Usunięto tylko rośliny chore oraz te, które miały swoje stanowiska na osi widokowej lub w miejscu zaprojektowanych alejek. Nowe nasadzenia mają na celu przesłonięcie niektórych elementów znajdujących się poza opracowywanym terenem, takich jak prywatny dom na ulicy Willowej, czy ruiny byłej przychodni przyzakładowej, po to aby obserwator kierował swój wzrok ku wieży. Nasadzenia krzewów urozmaicają koloryt tego miejsca zwłaszcza w okresie ich kwitnienia.

O REWITALIZACJI NITOWANEJ
WIEŻY CIŚNIEŃ – UNIKATOWEGO
W SKALI KRAJU OBIEKTU
ARCHITEKTURY PRZEMYSŁOWEJ
ROZMAWIAMY

z Prezydentem Będzina
Łukaszem Komoniewskim.

- Skąd w Będzinie wziął się tak ciekawy zabytek poprzemysłowy?

- Czterdziestometrowa wieża została zbudowana na przełomie XIX i XX wieku na potrzeby Grodzieckiego Towarzystwa Kopalni Węgla i Zakładów Przemysłowych w bezpośrednim sąsiedztwie powstających w tym czasie budynków nieistniejącej już kopalni „Grodziec”. Wieże tego typu miały za zadanie nie tylko wyrównanie ciśnienia w sieci wodociągowej, ale też mogły być zbiornikami przeciwpożarowymi.

- W 2019 roku zrewitalizowano bulwary nad Czarną Przemszą, które stały się jednym z ulubionych miejsc spacerów i czynnego wypoczynku będzinian. Okolice wieży ciśnień to kolejne miejsce mające służyć wypoczynkowi na wolnym powietrzu.

- Tak, rewitalizacja tego terenu zakończyła się w lipcu 2020 roku. Od tego czasu służy on przede wszystkim mieszkańcom dzielnicy Grodziec, choć nie tylko – jest to unikatowe miejsce w skali kraju, które może być ciekawe dla turystów z innych regionów zainteresowanych historią architektury. Grodziecka wieża ciśnień należy do zabytków architektury przemysłowej pod względem nowatorskich na tamten czas form konstrukcyjnych.

- Zrewitalizowany został nie tylko sam obiekt, ale także teren wokół niego.

Zakres prac był bardzo szeroki. Objął odtworzenie stalowej i drewnianej kon-

strukcji dachu, naprawę i zabezpieczenie wieży przed korozją i wzmocnienie fundamentów. Projekt przewidywał jednak nie tylko remont i nadanie nowych funkcji wieży, ale także zagospodarowanie całego terenu wokół niej. Utwardzone zostało podłoże, zbudowaliśmy nowe chodniki, schody i miejsca parkingowe, zamontowane zostały elementy małej architektury – ławki, kosze, stojaki rowerowe. Dla miłośników czynnego wypoczynku zbudowaliśmy siłownię.

- Trzeba także wspomnieć o możliwości wykorzystania tego miejsca w celach edukacyjnych.

Dzięki rewitalizacji, a także nowemu oświetleniu, wyeksponowaliśmy nieprzeciętny charakter wieży.

Równocześnie udało nam się wprowadzić kilka nowoczesnych rozwiązań. Jednym z ciekawych elementów są elektroniczne tablice informacyjne na tzw. Placu Pamięci, dzięki którym można się zapoznać z historią wieży i całej kopalni „Grodziec”, a także ze wspomnieniami żyjących tu i pracujących ludzi. Dodatkowo na szczycie wieży zamontowana została kamera, za pomocą której online można oglądać panoramę Będzina. Wszystko to sprawia, że powstała tu kolejna zielona strefa w naszym mieście, która jest jednym z ciekawszych punktów na mapie Będzina. Jestem przekonany, że jest to atrakcyjne miejsce nie tylko dla mieszkańców, ale także dla turystów z okolicznych miast.

Grzegorz Utracki, wójt Gminy Krzyżanowice

Ruiny zamku w Tworkowie, to miejsce które od dawna niszczało. Jako wójt czułem się w obowiązku podjąć działania mające na celu kompleksowe zabezpieczenie obiektu tym bardziej, że jest on sercem bezcennego kompleksu zamkowo-palacowego. Pozyskane w 2017 roku środki z Unii Europejskiej w ramach współpracy transgranicznej INTERREG V-A Polska - Czechy pozwoliły na bezpieczne udostępnienie obiektu dla turystów a przede wszystkim dla naszych mieszkańców. Warto dodać, że podeszliśmy do tematu kompleksowo, poddając rewitalizacji otoczenie, a zatem park z okazami starodrzewia, czyniąc go miejscem rekreacji i rozrywki.

Trafność decyzji dot. podjęcia prac rewitalizacyjnych pokazał już pierwszy weekend otwarcia, kiedy to ruiny odwiedziło ponad 2000 osób z całego regionu. Popularność naszego obiektu rośnie z każdym tygodniem głównie ze względu na wieżę widokową, z której rozciąga się panorama górnej Odry.

Niezmiennie się cieszę, że udało się ocalić dla potomnych wspaniałą kawał naszej historii i kultury.

Na tym jednak nie zamierzamy poprzestać. Podejmujemy kolejne działania dot. adaptacji części ruin na potrzeby społeczno-kulturalne co znacznie zwiększy potencjał obiektu, w celu jego jeszcze większego wykorzystania przez naszą lokalną społeczność oraz odwiedzających nas gości.

PERŁA NA BURSZTYNOWYM SZLAKU

Kraina Górnej Odry to obfitujący w zabytki obszar zachodniej części województwa śląskiego.

W niewielkiej odległości od rzeki Odry na wysokości wpadającej doń rzeki Psiny (Cyny), przy granicy polsko-czeskiej znaleźć można jedną z najcenniejszych atrakcji - zrewitalizowane ruiny zamku w Tworkowie.

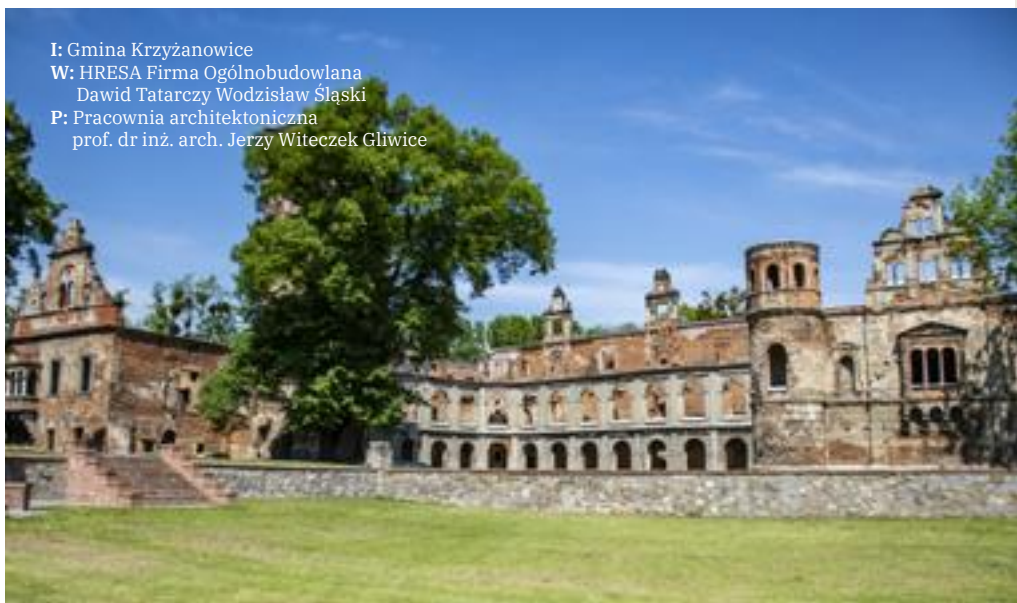
Historia obiektu sięga średniowiecza, a najstarsze części obecnej bryły pochodzą z renesansowej przebudowy z II połowy XVI wieku. Dzisiejszy, neorenesansowy charakter zamku nadała kolejna przebudowa, rozpoczęta w 1860 przez słynnego architekta Carla Heydenreicha. Legenda głosi, że zamek ma swojego ducha - Białą Damę, której ukazanie się zawsze zwiastowało jakieś nieszczęście. Po raz ostatni miała się ukazać, w Wigilię 1930 roku, co przez miejscowych przyjmowane było jako zapowiedź katastrofalnego pożaru z 1931 roku, który strawił prawie cały budynek. Pałac nie został odbudowany. Działa zniszczenia zamku dopełniły działania wojenne 1945 r. Od tego czasu obiekt popadał w coraz większą ruinę.

W 2004 r. właścicielem zamku stała się Gmina Krzyżanowice i od tego czasu prowadzone były systematyczne prace konserwatorskie oraz prace porządkowe i pielęgnacyjne zieleni parkowej, które miały na celu zatrzymanie dalszej dewa-

stacji obiektu. Włodarzom gminy bardzo zależało na bezpiecznym i kompleksowym udostępnieniu obiektu zwiedzającym, toteż w 2017 Gmina Krzyżanowice pozyskała środki z Unii Europejskiej na przeprowadzenie prac umożliwiających udostępnienie zabytkowych ruin dla mieszkańców i turystów. Dziś odtworzony i zabezpieczony obiekt oferuje odwiedzającym podróż do czasów szlacheckich rodów Eichendorffów i Reisewitzów Saurma Jeltsch. Dawne krużganki, arkady i korytarze pozwalają na własnej skórze doświadczyć trwającej od XIII w. historii tego miejsca. W zachodnim skrzydle ruin, na wysokości 21 metrów, w odtworzonej, zabytkowej wieży pałacowej, utworzono platformę widokową z której rozpościera się wspaniały widok na Dorzecze Górnej Odry oraz miejscowości położone na jej obszarze.

W sąsiedztwie zamku znajduje się zrewitalizowany park, wraz ze ścieżką zdrowia według założeń doktora Kneippa oraz ścieżką edukacyjną dot. historii obiektu oraz fauny i flory, która go otacza.

Zamkowa wieża włączona została do szlaku wież i platform widokowych w **Euroregionie Silesia o nazwie "Silesianka"** – jest to szlak transgraniczny – łączący wyjątkowe miejsca na pograniczu Polski i Czech. Ponadto, ruiny wraz z wieżą i parkiem są kluczowym zabytkiem i atrakcją promującą nowo powstałą markę turystyczną **"Kraina Górnej Odry"**. Zamek wraz z parkiem i wieżą stanowią wyjątkowy kompleks, który oferuje niezwykle doznania historyczne oraz pozwala na obcowanie z przyrodą.

I: Gmina Krzyżanowice
W: HRESA Firma Ogólnobudowlana
Dawid Tatarczy Wodzisław Śląski
P: Pracownia architektoniczna
prof. dr inż. arch. Jerzy Witczek Gliwice

Hubert Kapuściński,
sekretarz Nadleśnictwa
Kalisz Pomorski

Przeprowadzenie tej inwestycji pozwoliło odciążyć drogę krajową nr 10 z transportu drewna z części Nadleśnictw Mirosławiec i Tuczo w kierunku na Kalisz Pomorski, gdzie mieści się siedziba dużego odbiorcy surowca. Most łączy powiaty walecki i drawski oraz gminy Kalisz Pomorski i Tuczoa także zapewnia ochronę przeciwpożarową dla Leśnictwa Studnica.

Podczas budowy mostu w 90 proc. zastosowano materiały naturalne. Wykorzystano nowoczesną technologię konstrukcji z blachy falistej optem PLATE współpracującej z gruntem zasypowym, która ogranicza do niezbędnego minimum ingerencję w środowisko. Niewątpliwym atutem jest to, że taka technika jest tańsza od klasycznej konstrukcji żelbetowej. Dzięki nowoczesnym rozwiązaniom filary nie zostały posadowione w dnie rzeki, a to gwarantuje bardzo dobrą przepustowość dla wód wezbraniowych, zmniejsza ryzyko zatamowania przepływu przez rumosze drzewny oraz umożliwia swobodny ruch turystyczny na rzece Korytnicy. Inwestycja została dofinansowana ze środków Funduszu Leśnego.

W 2020 roku Nadleśnictwo Kalisz Pomorski stanęło przed poważnym wyzwaniem – rozbiórką starego i budową nowego mostu na rzece Korytnicy.

Tego rodzaju inwestycje w Lasach Państwowych nie należą do codzienności, jednak konieczne było podjęcie tego wyzwania dla dobra lasu i okolicznych mieszkańców.

Poprzedni drewniany most wybudowano w 1984 roku. Wpływ czynników zewnętrznych oraz wieloletnia eksploatacja sprawiła, że most przestał spełniać swoją funkcję. Ze względu na zły stan techniczny nie pozwalał już na przejazd pojazdów gaśniczych oraz samochodów transportujących drewno.

Most na rzece Korytnicy jest strategicznym obiektem dla prowadzenia gospodarki leśnej zarówno w Nadleśnictwie Kalisz Pomorski, jak i w sąsiednich Nadleśnictwach – Mirosławiec i Tuczo. Oprócz funkcji gospodarczych (transport drewna, dojazd do leśnictwa Studnica, ochrona przeciwpożarowa lasu) stanowi

NOWOCZESNY MOST ŁĄCZĄCY DWA POWIATY

także olbrzymie ułatwienie dla mieszkańców gmin Mirosławiec oraz Tuczo położonych na południe od rzeki. Jest to jedyna przeprawa mostowa pomiędzy Mirosławcem a Drawnem, po której mogą poruszać się pojazdy wysokotonowe. Dodatkowo zapewnia komunikację oraz pozwala na dojazd służb ratunkowych do mieszkańców miejscowości Ponikiew, Płociczno, Sadowo oraz innych położonych na lewym brzegu Korytnicy.

Za budowę odpowiadała firma Optem Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, a projekt wykonało Biuro Projektowe X-Most Konrad Uchniewski ze Szczecina. Współpraca z wykonawcą i projektantem przebiegała wzorowo, a wszelkie pojawiające się w trakcie budowy wątpliwości i niedogodności były rozwiązywane na bieżąco. Budowa trwała trzy miesiące, a most dopuszczono do użytkowania 17 sierpnia 2020.

Budowa nabrzeży nad Jeziorem Mikołajskim, wraz z przebudową promenady wzdłuż ulicy Kajki od rynku przy 3 Maja była największą inwestycją w powojennej historii miasta Mikołajki.

Prace realizowane przez generalnego wykonawcę, Korporację Budowlaną DORACO z Gdańska trwały dwa lata, od września 2018 r. do października 2020 r.

Mikołajki to ważny punkt na mapie polskiego żeglarstwa i jeden z najbardziej rozpoznawalnych ośrodków turystycznych w Polsce. Od 2020 r., dzięki zakończeniu wartej ponad 45 mln zł modernizacji nabrzeża, mikołajski port i promenada nabrały nowego blasku.

DORACO w ramach projektu zmodernizowało łącznie 1526 metrów nabrzeży, dzięki czemu Mikołajki stały się jednym z najlepiej i najnowocześniej wyposażonych ośrodków żeglarskich na Mazurach. Aktualnie w porcie może cumować łącznie ponad 250 jachtów oraz motorówek. Zrealizowano tutaj dwa publiczne pomosty stałe w technologii żelbetowej i osiem pomostów stałych drewnianych. Dodatkowo powstało pięć nowych publicznych pomostów pływających w technologii żelbetowych pontonów cumowanych na martwych kotwicach, które dzięki odpowiedniej nośności pozwalają na cumowanie dużych jednostek mazurskich. Zarówno trapy jak i odnogi cumownicze wyłożone zostały pokładami z drewna modrzewiowego, a jeden z pomostów pływających azjatyckim drewnem bangkirai – trwałym i efektywnym materiałem wysokiej jakości. W pomostach umiejscowiono przepusty kablowe i instalacyjne, przez które prze-

biegają instalacje elektryczne i wodociągowe zasilające postumenty poboru prądu i wody, wpięte w zdalny system zarządzania i udostępniania, ułatwiające pobyt żeglarzom. Warto wspomnieć o możliwości doładowania urządzeń elektronicznych, dzięki zamontowaniu estetycznych stacji elektrycznych. Wystarczy skorzystać z oprogramowania dla żeglarzy TallyWeb, poprzez które żeglarz może opłacić pobyt, pobór nie tylko prądu, ale i wody.

Ponadto wykonano trzy stanowiska postojowe dla statków i 32 dla łodzi wędkarskich oraz dwa slipy żelbetowe, których konstrukcja obudowana została 11 m ścianką szczelną. Nowością są także muringi – rzadko stosowane jeszcze rozwiązanie na Mazurach, ułatwiające cumowanie prostopadłe do nabrzeża i dające możliwość zacumowania 2-3 razy więcej jachtów.

W ramach kontraktu zrealizowano także obiekty kubaturowe o wielkości ok. 2000 m szesc.: dwa budynki socjalne i cztery wiaty wypoczynkowe. Wszystkie posiadają drewniane elewacje, architektonicznie wpisują się w charakter całej realizacji, tarasy wykonano z egzotycznego drewna badi charakteryzującego się wyjątkową twardością, zaś ławy we wiatkach z afrykańskiego drewna okan. W budynkach znajdują się sanitariaty i prysznice dla żeglarzy.

Zmodernizowana promenada została wydłużona o ok. 250 m i poszerzona o dwa metry. Na całej długości wykonane zostały nowe nawierzchnie drogowo-spacerowe z płyt brukowych, o łącznej powierzchni 11 454 mkw. Uzupełniono je o nawierzchnie drewniane, przyjemniejsze dla ruchu pieszego, do wykona-

nia których użyto drewna okan (z tego materiału wykonano również ławy terenowe). Zadbano także o zieleni – posadzono ponad 6-cio metrowe kasztanowce oraz krzewy i kwiaty.

Inwestycja zaprojektowana i wykonana została z myślą o korzystaniu z niej przez osoby niepełnosprawne.

Wzdłuż całej długości promenady w sąsiedztwie krawędzi nabrzeża wykonano w nawierzchni pas z płyt ostrzegawczych dla osób niewidomych i niedowidzących, spacerując po promenadzie znaleźć można tablice informacyjne o szlaku Wielkich Jezior Mazurskich m. in. w języku Braille'a, a budynki sanitariatów przystosowane są dla osób poruszających się na wózkach.

Karol Zduńczyk, prezes Korporacji Budowlanej DORACO

Budowa nabrzeża w Mikołajkach to projekt idealny do zaprezentowania w konkursie Modernizacja Roku – porównanie fotografii sprzed budowy oraz po zakończeniu prac wyraźnie pokazuje zmianę – unowocześnione, uatrakcyjnione oblicze tego mazurskiego miasta, obecnie plasuje je na wysokiej pozycji wśród żeglarzy i turystów, ale też poprawia jakość życia mieszkańców Mikołajek, którzy zyskali przyjemne miejsce odpoczynku i rozrywki. Pod względem realizacyjnym był to złożony projekt, szczególnie pod kątem różnorodności prac hydrotechnicznych, ale dzięki zaangażowaniu specjalistycznej i doświadczonej ekipy DORACO został zrealizowany według wszystkich założeń Inwestora – Gminy Mikołajki.

Piotr Jakubowski, burmistrz Mikołajek

Modernizacja mikołajskiej promenady to najważniejsza inwestycja w powojennej historii naszego miasta, a jednocześnie element największego projektu rewitalizacji szlaku wodnego Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Dzięki inwestycji nie tylko unowocześniliśmy nabrzeże, które swą funkcjonalnością i estetyką obecnie nie odbiega od najbardziej znanych europejskich portów i przystani turystycznych. Obecnie to najdłuższe nabrzeże cumownicze na Mazurach dla 250 jachtów z nowoczesną infrastrukturą poboru prądu, wody i odbioru nieczystości. By spacer promenadą był jeszcze bardziej atrakcyjny posadzono drzewa, krzewy i kwiaty. Zieleni na nabrzeżu nawiązuje do typowych mazurskich przedogródków.

MODERNIZACJA NABRZEŻY W MIKOŁAJKACH

I: Gmina Mikołajki
W: Korporacja Budowlana DORACO Sp. z o.o. Gdańsk
P: KAPS Architekci Korneluk Parysek Słowik sp. z o.o. Warszawa

Szklarnia nr 5 i zimownik stanowią część kompleksu szklarni „Victoria” stanowią obecnie jeden z najnowocześniejszych obiektów tego typu w Polsce.

Znajdują się na terenie założonego w 1783 r. Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, najstarszego krajowego ogrodu botanicznego, wpisanego do rejestru zabytków jako cennego obiektu przyrody, pomnika historii nauki, sztuki ogrodniczej i kultury.

Stary budynek szklarni powstał w latach 70-tych XX w., ale ze względu na zły stan techniczny został rozebrany w sierpniu w 2018 roku. Na jego miejscu zaplanowano wzniesienie nowego obiektu z wykorzystaniem współczesnych technologii, jednak z nawiązaniem do form XIX-o wiecznych obiektów szklarniowych, z uwzględnieniem kontekstu miejsca oraz uwarunkowań historycznych. Celem inwestycji była w szczególności ochrona palmy, daktylowca kanaryjskiego liczącego około 180 lat, jednego z najstarszych okazów utrzymywanych w warunkach szklarniowych w Europie. Palma ma niepowtarzalną wartość przyrodniczą i jest przykładem nieprzerwanej i udokumentowanej ciągłości uprawy gatunku w szklarni. Podlega także ochronie jako pomnik przyrody, ustanowiony 5 listopada 2014 r. Uchwałą Rady Miasta Krakowa. Oprócz daktylowca kanaryjskiego w nowej szklarni rosną jeszcze inne gatunki palm: bucja główkowata oraz karlatka niska a ponadto podziwiać tu można rośliny zagrożone wymarciem w skali światowej, takie jak wolemia szlachetna czy araukaria brazylijska. Prace nad realizacją nowego obiektu trwały od sierpnia 2018 do października 2019 r. Budynek nowej szklarni ma kształt i charakter historyzujący, nawiązuje do monumentalnych rozwiązań ogrodowych. Zastosowanie pełno szklanej fasady strukturalnej i detali z blachy aluminiowej, nadaje mu nowoczesny charakter, który w zestawieniu z pilastrami z piaskowca, wpisuje się w historyczną zabudowę Ogrodu, a z drugiej strony stanowi ciekawy kontrast w zespole Ogrodu Botanicznego. Szklarnia składa się z części niższej (14 m) oraz wyższej (21 m) i jest wyższa od swej poprzednicz-

ki o 7 m. Zwieńczenie brył stanowią dachy łukowe z latarniami, w których zamontowano wentylatory, służące do przewietrzania budynku. Konstrukcja nośna wykonana jest ze stali z zamkniętych kształtowników zimnogiętych. Wewnątrz obiektu zaprojektowano pomosty techniczne na dwóch poziomach. Dzięki modernizacji obiektu tj. zastosowaniu współczesnych technologii i doborze odpowiedniego zestawu szybowego, uzyskano oszczędność energii służącej do ogrzewania obiektu, ale jednocześnie zapewniono odpowiedni dla roślin współczynnik transmisji światła. Obiekt został wyposażony także w automatyczny system cieniowania i wentylacji. Iluminacja świetlna obiektu pozwala w godzinach wieczornych na efektowną prezentację palmy i konstrukcji do strony ul. Kopernika. Budynek powiązany z układem ścieżek w Ogrodzie oraz urządzono przyległy teren tworząc harmonijną całość, kompozycyjnie i estetycznie nawiązując do sąsiadujących zabytkowych obiektów.

Szklarnię wyróżniają liczne udogodnienia umożliwiające zwiedzanie obiektu przez osoby niepełnosprawne, w tym innowacyjne powiązanie grafik wypukłych (tyflografik) z aplikacją na urządzenia mobilne. W obiekcie zastosowano jeden poziom posadзки w celu ułatwienia poruszania się, a dzięki zróżnicowaniu faktury i kolorytu wyznaczono dogodne trasy zwiedzania dla osób słabo widzących. Dodatkowo, teren przy wejściu do szklarni oraz przy wyjściu, w sąsiedztwie Tarasów Włoskich, został zniwelowany i usunięto istniejące wcześniej progi. Dzięki temu szklarnia nr 5 oraz zimownik uzyskały możliwość zwiedzania przez osoby z niepełnosprawnością ruchową. Kolejnym istotnym elementem przystosowania obiektu do celów osób z niepełnosprawnością wzrokową było rozmieszczenie zestawu tyflografik. W skład rozwiązania wchodzi zestaw dziesięciu tyflografik przedstawiających okazy roślin ze szklarni „Victoria”, wypukły plan szklarni i wypukły planu Ogrodu Botanicznego UJ. Tyflografiki i plany są wzbogacone o łatwą w obsłudze aplikację audio NFC (na systemy IOS i Android), dzięki której odbiorca może odsłuchać audiodeskrypcję, zawierającą najistot-

PODNIESIONA Z KOLAN

niejsze informacje dotyczące danego obiektu. Wykonane są z porcelany dzięki czemu wpisują się w przestrzeń Ogrodu Botanicznego UJ i nawiązują do historycznej komunikacji wizualnej Ogrodu. Wykonanie tyflografik zostało oparte na pracy doktorskiej dr Lecha Kolasieńskiego zrealizowanej na Wydziale Form

Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie pod opieką prof. dr hab. Czesława Frejlich.

Dr hab. Michał Węgrzyn, kierownik Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego

Brak zabiegów konserwacyjnych od połowy lat 90. Skutkowało pogarszającym się stanem technicznym szklarni. Skorodowana i zarzewiała konstrukcja metalowa groziła zawaleniem, nieszczelne i obłuzowane oszklenia nie zapewniały utrzymania stałej i odpowiedniej temperatury, częściowo niesprawne były instalacje: grzewcza, wodna i elektryczna. Dodatkowo w tym stanie były też betonowe murki oraz posadzka betonowa. Z tego względu Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wydał w czerwcu 2016 r. decyzję o zamknięciu szklarni z powodu jej złego stanu technicznego. W tym samym okresie sklepienie szklarni przebiły również liście daktylowca kanaryjskiego co stanowiło bezpośrednie zagrożenie dla utrzymania tego okazu. Z tego względu kierownik Ogrodu, prof. Józef Mitka podjął skuteczne starania o uzyskanie dofinansowania przy ścisłej współpracy z Pionem Kanclerza i Kwestora, Centrum Administracyjnego Wsparcia Projektów, Działem Remontów oraz Działem Zamówień Publicznych UJ. Inwestycja wymagała sporządzenia Planu Funkcjonalno-Użytkowego obiektu, projektu budowlanego oraz zgody Konserwatora Zabytków. Procedura uzyskania zgody na budowę była prowadzona przy braku Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Istotnym utrudnieniem prowadzonych prac budowlanych była konieczność zabezpieczenia kolekcji roślin na okres zimy 2018/19. Palmy zostały zabezpieczone na miejscu poprzez budowę ocieplanego namiotu. Część większych okazów z zimownika trafiła do tymczasowego namiotu z termoizolacją i ogrzewaniem na tarasach włoskich, w sąsiedztwie budowanej szklarni natomiast mniejsze rośliny przechowywane były w pozostałych szklarniach Ogrodu. Koszt całej inwestycji wyniósł 9 mln zł. Środki pochodziły z funduszy Unii Europejskiej w ramach Programu Regionalnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 oraz środków własnych Uniwersytetu Jagiellońskiego.

To jedna z większych przeprowadzonych w ostatnich latach na terenie miasta Wejherowa inwestycji. Realizowana była w dwóch etapach.

Część pierwsza pn. „Poprawa dostępności komunikacyjnej w Wejherowie poprzez budowę metropolitalnego węzła integracyjnego oraz tunelu w ciągu ulicy Kwiatowej” oraz część druga pn. „Budowa połączenia drogowego oraz miejsc postojowych w ramach Węzła Integracyjnego Kwiatowa”. Przedmiot umowy finansowany był z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach projektu „Budowa węzła integracyjnego Wejherowo Kwiatowa wraz z trasami dojazdowymi” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Dla części pierwszej współfinansującym w zakresie przebudowy wodociągu i kanalizacji sanitarnej było Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Gdynia.

Przekazanie terenu pod budowę nastąpiło 1 czerwca 2017 roku, natomiast dla części drugiej przekazanie terenu budowy nastąpiło 6 lutego 2018 roku.

Zakres prac dla części pierwszej obejmował m.in. przebudowę ulic Kwiatowej, Spacerowej, Dworcowej, 10 Lutego, Kopernika; budowę ulicy dojazdowej do nieruchomości położonych wzdłuż ul. Kwiatowej; budowę wiaduktu kolejowe-

go (tunelu) w ciągu ul. Kwiatowej. Po obiekcie przebiegają tory kolejowe relacji Gdańsk Główny – Stargard Szczeciński oraz Wejherowo – Garczegorze; budowę wiaduktu drogowego nad ulicą Kwiatową w ciągu drogi dojazdowej; przebudowę chodników wzdłuż przebudowywanych ulic wraz z budową ścieżki rowerowej; budowę skrzyżowania typu rondo małe (na skrzyżowaniu ulic Kwiatowa, Dworcowa, 10 Lutego), przebudowę kilku skrzyżowań; budowę miejsc postojowych dla samochodów osobowych; parkingu typu Kiss & Ride przy dworcu PKP.

Dla części drugiej obejmował m.in.: budowę drogi o dł. ok. 600m, umożliwiającą wjazd samochodów od ul. I Brygady Pancernej Wojska Polskiego (DK 6) i dojazd do miejsc parkingowych i postojowych wykonanych w ramach inwestycji wraz z tymczasowym połączeniem z drogą wojewódzką 218; budowę chodników wzdłuż DK6 i na terenie parkingu oraz ścieżki rowerowej wzdłuż DK6 dł. 723m; budowę kolejnych miejsc postojowych i zatok autobusowych oraz placu rowerowego wraz z wiatami i stojakami na rowery; remont zadaszeń nad istniejącymi zejściami do tunelu; przebudowę sieci gazowej, kanalizacji sanitarnej i wodociągowej oraz budowę kanalizacji deszczowej.

Mieszkańcy Wejherowa mogą już korzystać m.in. z darmowego parkingu, który jest w stanie pomieścić dwieście aut.

To największe miejsce postojowe w Wejherowie.

Bogusław Suwara,
sekretarz Wejherowa

Węzeł „KWIATOWA” powstał by poprawić efektywność systemu transportowego na terenie powiatu wejherowskiego. Utworzenie integracyjnego węzła oraz przebudowa okolicznego układu drogowego przyczyniło się do zwiększenia sprawności poruszania się poprzez możliwość przesiadania się na różne środki komunikacji – Szybka Kolej Miejska, Miejski Zakład Komunikacji, Pomorską Komunikację Samochodową.

Z wybudowanej infrastruktury rocznie skorzysta blisko 5 milionów pasażerów publicznego transportu drogowego. Inwestycja poprawi płynność ruchu drogowego ale też umożliwi bezkolizyjne połączenie północnej i południowej części miasta.

I: Gmina Miasta Wejherowa
W: SKANSKA S.A. Warszawa
P: HIGHWAY Sp. z o.o. BPK Poznań
Biuro Projektów Komunikacyjnych w Poznaniu Sp. z o.o.

WĘZEŁ „KWIATOWA” z TUNELEM

Budynek wiekowej stodoły i obory, jeden z największych i nielicznych na Dolnym Śląsku popadł w ruinę i wtedy też pojawił się pomysł, aby przeznaczyć go właśnie na świetlicę wiejską i kręgielnię.

26 kwietnia zakończony został obiór świetlicy z kręgielnią w Jerzmanowej. Tym samym dobiegła końca największa inwestycja w historii gminy. Cegły, kamienie, metalowe elementy konstrukcyjne, stare drewniane belki obecnością i wyglądem przywodzą na myśl zamierzchłą przeszłość.

Fundamenty i mury zostały wzniesione z kamienia granitowego, frezy i gzymsy z nietynkowanej cegły. Te wszystkie zachowane elementy pieczołowicie odrestaurowane swoimi kolorami i pozostawianą fakturą, kojarzą się z bajkową przeszłością. Ponad 140 letnie belki w części starej stodoły, na których widać upływający czas przywodzą na myśl ciepło i bezpieczeństwo. W oborze natomiast widać ducha postępu - ściany przywołujące dawne przeznaczenie otulone barwami narodowymi w nowoczesnym wydaniu. Meble, kanapy i oczywiście dwa pełnowymiarowe tory do gry w kręgle dla dorosłych i dwa tory dla dzieci robią wrażenie, że aż trzeba powiedzieć: **TU JEST PIĘKNIE!**

Odtworzono wszystkie wrota i przywrócono im stan pierwotny. Wykorzystane zostały wszystkie stare okucia z zachowaniem ich zabytkowego charakteru. Nadany koloryt nawiązuje do wszystkich innych wrót i bram w zespole, a także stanowi zabezpieczenie drewna oraz osłonę wnętrza obiektów przed nadmiernym nasłonecznieniem.

Godnym zwrócenia uwagi jest pomieszczenie w części piwnicznej świetlicy, wyniesione powyżej gruntu. Zachwyca tam charakterystyczne sklepienie kolebkowe z murem ułożonym wozówkowo, które mieści odcinkowe lunety spełniające funkcję doświetlającą przez zwiększony kąt padania światła. Całość wykończona stylem charakterystycznym dla renesansu i baroku. Wnętrza obiektu ubogacają sklepienia łukowe.

Odtworzono również stare części komunikacji z kamieni polnych zwieńczonych krawężnikami granitowymi. Przełożenie całego placu naturalnym brukiem, określanym średniowieczną nazwą „kocie łby” daje widoczny efekt rewitalizacji i umożliwi dostęp do zabytków architektury wzniesionych w latach 70-80-tych XIX w. zachowując dziedzictwo kulturowe tej ziemi.

NA KRĘGLE DO STODOŁY

Lesław Golba, wójt gminy Jerzmanowa

Powstanie świetlicy wiejskiej i kręgielni w miejscu starej stodoły i obory wypłynęło z chęci zaspokojenia potrzeb i oczekiwań mieszkańców w sferze kultury i sportu. Możliwość uratowania starych popegerowskich budynków popadających w ruinę przy jednoczesnej perspektywie stworzenia wyjątkowych miejsc sportu i rekreacji oraz integracji społecznej było dla nas dodatkowym bodźcem i motywacją.

Jestem przekonany, że ta zrealizowana inwestycja przyniesie wiele korzyści dla naszych mieszkańców. Będą mogli się spotykać w wyjątkowo pięknej sali na zebraniach wiejskich, w gronie rodzinnym przy organizacji różnych imprez okolicznościowych, ale także na uroczystościach gminnych. Kręgielnia zaś stanie się miejscem, gdzie całe rodziny będą mogły spędzać wspaniały czas. Są tam bowiem dla dzieci dwa małe tory do gry w kręgle, także inne atrakcyjne gry.

SERCE I CHLUBA

Przedwojenna, zabytkowa, mocno zaniedbana przez właściciela kamienica, położona w centrum miejscowości, została zakupiona przez Gminną Bibliotekę i Centrum Kultury w Przechlewie.

W ramach pozyskanych środków z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa - Priorytet 2 - Infrastruktura Bibliotek, a także dzięki dotacji od samorządu - została ona przebudowana i rozbudowana na potrzeby biblioteki gminnej. Wykonane prace sprawiły, że obecnie budynek jest sercem, ozdobą i chlubą Przechlewa. Do starej kamienicy dobudowano nowoczesną, szklaną klatkę schodową. Jest również przeszklona winda. Odrestaurowano wszystkie detale i elementy zdobień na kamienicy. Teren wokół budynku ciekawie zaaranżowano. Jest też miejsce wypoczynku, podjazd dla niepełnosprawnych i miejsca parkingowe. Przed budynkiem urządzono małe zieleńce i rabaty kwiatowe.

Budynek – 900 mkw. składa się z trzech kondygnacji: piwnica, w której zachowano część kamiennych fundamentów i sklepienia łukowe z czerwonej cegły. Służy jako magazyn ale ma duży potencjał na tworzenie wystaw tematycznych. Na parterze znajduje się wypożyczalnia książek dla wszystkich grup wiekowych czyli czytelników dorosłych, młodzieży i dzieci. Najmłodsi czytelnicy poza książkami mają do dyspozycji kącik malucha, w którym jest suchy basen z kulkami, duże klocki magnetyczne, tunel, namiot, panele interaktywne, panele edukacyjne. Wypożyczanie i czytanie książek ma się dzieciom kojarzyć z miejsc zabawy, by chętnie do niego powracały. Salonik

prasowy, w którym czytelnicy mają do dyspozycji 20 tytułów czasopism ale mogą również zakupić pocztówki, materiały promocyjne i upominki. Na parterze znajduje się sala kinowa z 30 wygodnymi fotelami wyposażona w nowoczesny system projekcji, nagłośnienia i oświetlenia gdzie poza seansami filmowymi sala pełni funkcję szkoleniową i konferencyjną. Wykorzystujemy ją na imprezach czytelniczych, warsztatach i spotkaniach. Wypożyczalnia regionalna, w której gromadzimy księgozbiór regionalny, Dokumenty Życia Społecznego i kartoteki informacji o regionie pełni również rolę izby pamięci. Mieszkańcy gminy przynieśli do izby różne pamiątki po swoich przodkach – pierwszych osadnikach po 1945 roku. W gablotach wystawienniczych znajdują się żelazka z duszą, lampy naftowe, porcelana, wagi, maszyny do pisania, narzędzia stolarskie, biblie i modlitewniki.

Wypożyczalnia regionalna to miejsce gdzie młodzi użytkownicy biblioteki mogą poznać historię regionu, tradycje i zwyczaje, które mieszkańcy pielęgnują.

Prowadzimy dla dzieci tzw. „żywe lekcje historii”. Zaplecze socjalne z dobrze wyposażoną kuchnią pozwala prowadzić warsztaty kulinarne, spotkania z dietetyczką, praktycznie wykorzystać przepisy kuchni tradycyjnej. Na pierwszym piętrze jest sala komputerowa, w której jest 6 stanowisk dla użytkowników, wyposażonych w nowoczesny sprzęt komputerowy, czytniki, tablety, konsola Play Station VR, Xbox, klawiatura dla osób niedowidzących. W czytelni naukowej zgromadzony jest księgozbiór popularnonaukowy, stoliki i krzesła, miejsce służy do spotkań autorskich i wystaw. Znajdują się kręcone schody, które prowadzą na antresolę – miejsce wyposażone w kanapy, pufy, fotele, służy do wypoczynku i relaksu. Można również w spokoju oddać się lekturze tradycyjnych książek ale również są dostępne e-booki z Biblioteki LEGIMI i audiobooki. Biuro, miejsce magazynowe i archiwum również znajduje się na piętrze. Do zabytkowej kamienicy dobudowana jest przeszklona klatka schodowa z windą. Obiekt jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Wnętrze jest ciekawie zaaranżowane, ma spójny desing.

Przestrzeń przed budynkiem zdobią kwiaty, krzewy i ławeczki. Mieszkańcy i turyści mają możliwość odpocząć w centrum Przechlewa.

Miejscowość wzbogaciła się o nowoczesny, funkcjonalny, komfortowy, i wielofunkcyjny budynek biblioteki, który mamy nadzieję spełnia oczekiwania mieszkańców.

Pozwoli na realizację wielu ciekawych innowacyjnych działań czytelniczych, artystycznych, animacyjnych, projektów edukacyjnych i integracyjnych, dzięki którym biblioteka stanie się centrum życia kulturalnego naszej społeczności.

Organizowane są warsztaty czytelnicze dla najmłodszych użytkowników. Zajęcia są atrakcyjne - dzieci mogą obejrzeć film w sali kina, wypożyczyć ciekawą książkę ale również wykazać się zdolnościami plastycznymi, tanecznymi czy wokalnymi. Spotkania autorskie, z podróżnikami, czy osobami preferującymi zdrowy tryb życia są dostępne dla wszystkich grup wiekowych. Wokół biblioteki skupia się duża grupa seniorów, których aktywizujemy poprzez różne działania, szkolenia, spotkania.

Ważne są w pracy współczesnej biblioteki marketing i promocja dlatego zainstalowany jest na zewnętrznej ścianie biblioteki duży telebim LED, na którym umieszczamy informacje o wydarzeniach organizowanych w bibliotece, zakupach nowych książek. Przypominamy o ważnych rocznicach historycznych i literackich. Telebim służy również do umieszczania życzeń mieszkańcom i pracownikom różnych grup zawodowych z okazji obchodzonych przez nich świąt i rocznic.

I: Nadleśnictwo Międzyrzec
W: MAL-POL Sp. z o.o. Siedlce
P: Pracownia Projektowa J-Arch Studio
Biała Podlaska

NOWY I OSZCZĘDNY

W tym roku został oddany do użytku nowoczesny i ekologiczny budynek biura Nadleśnictwa Międzyrzec, który znalazł się w finale ogólnopolskiego Konkursu Modernizacja Roku & Budowa XXI wieku, w kategorii – obiekty użyteczności publicznej.

Jego powierzchnia użytkowa to ok. 850 mkw. Podstawowym elementem użytym przy budowie obiektu było, poza pustakiem ceramicznym, drewno w różnych formach. W toku prowadzonych prac zostały wykorzystane odnawialne źródła energii i technologie przyjazne środowisku – ogrzewanie gazowe, fotowoltaika i panele solarne, a także systemy wentylacji, rekuperacji i klimatyzacji. Z myślą o pracownikach powstały m.in. pomieszczenia socjalne oraz przestrzeń do wypoczynku (tzw. zielony taras). W budynku biura znajduje się też sala konferencyjna z aneksem wystawienniczym oraz nowoczesne archiwum zakładowe.

Dwukondygnacyjny nowoczesny budynek jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych (parking, podjazd, winda, wc). Obok niego została wybudowana wiata edukacyjna oraz trzystanowiskowy garaż. Teren jest ogrodzony i oświetlony. Wokół budynku została także urządzona zieleń w postaci drzew, krzewów i roślin ozdobnych.

Leszek Michalec, nadleśniczy Nadleśnictwa Międzyrzec

Budowę planowano od dawna, ponieważ stara siedziba w kamienicy przy ulicy Warszawskiej 53 z lat 30. minionego wieku była w znacznym stopniu zużyta technicznie i sprawiała wiele problemów. Pomieszczenia użytkowane przez nadleśnictwo były niefunkcjonalne, nieprzystosowane do celów publiczno-administracyjnych. Budynek generował wysokie koszty związane z realizacją niezbędnych remontów i coraz wyższe koszty utrzymania nieruchomości. W budynku znajdowały się przestarzałe instalacje i technologia ogrzewania. Budynek nie był dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

I: Gminna Biblioteka i Centrum Kultury w Przechlewie
W: Usługi Ogólnobudowlane Katarzyna Szyca Reków
P: Concrete Pracownia Projektów Budowlanych mgr inż. Ewa Zagórska Człuchów

MODERNIZACJA KONSTRUKCJI PRZEPRAWY PROMOWEJ

Modernizacja i remont konstrukcji przeprawy promowej Wisłoujście w Nowym Porcie w Gdańsku polegał na odbudowie i zabezpieczeniu uszkodzonych fragmentów budowli. W tym celu zostały zaprojektowane, wykonane i zastosowane w praktyce różne rodzaje komór roboczych, zapewniających prowadzenie wszystkich operacji remontowych w warunkach powietrzno-suchych.

OPIS I STAN OGÓLNY KONSTRUKCJI

Przeznaczona do remontu konstrukcja hydrotechniczna wnęki promowej stanowi jeden z podstawowych elementów przeprawy przez Martwą Wisłę w Nowym Porcie w Gdańsku, wybudowanej w latach 70-ch XX wieku.

Przeprowadzone badania stanu technicznego budowli po ponad 40 latach ciągłej eksploatacji wykazały poważne uszkodzenia korozyjne stalowych elementów konstrukcji tak podwodnych jak i znajdujących się nad wodą. Szczególnie duże uszkodzenia korozyjne zaobserwowano w strefach zmiennych poziomów wody. Stwierdzono skorodowanie stali brusów Larssen III ścianki szczelnej wynoszące od 40 do 55 proc., pali rurowych do 60-65 proc. oraz całkowite skorodowanie poszczególnych odcinków belki czołowej i podtrzymujących ją pali kozłowych.

Stwierdzono również, że znacznej degradacji uległa żelbetowa belka czołowa oraz pale podporowe wnęki pomostu uchylnego. Zgodnie z założeniami przyjętymi przez inwestora, remont konstrukcji hydrotechnicznych powinien być wykonywany w warunkach suchych, co wskazywało na konieczność wykorzystania podczas prowadzenia robót urządzeń pozwalających na wyizolowanie od wody naprawianych fragmentów budowli.

PRACE NAPRAWCZE WE WNĘCE POMOSTU UCHYLNEGO

Przed przystąpieniem do prac remontowych wykonawca przeprowadził dodatkowe szczegółowe badania podwodne w wyniku których stwierdzony

został rzeczywisty układ palowy we wnęce pomostu uchylnego, uniemożliwiający wykorzystanie komór roboczych przeznaczonych do montażu na konstrukcjach budowli i ich częściowego osuszenia. W związku z tym została podjęta decyzja o odgrózdzeniu wnęki pomostu tymczasową grodzą roboczą w postaci ścianki szczelnej z brusów Larssena i osuszeniu całego wygrozonego obszaru. Obniżenie poziomu wody za grodzą pozwoliło na dokładne zinventaryzowanie uszkodzeń konstrukcji budowli oraz wykonanie niezbędnych napraw w suchych warunkach. W miejscach całkowitego skorodowania stali wykonano stalowełaty.

W celu uzyskania jednolitej powierzchni przed zabezpieczeniem antykorozyjnym wszystkie zamki stalowej ścianki szczelnej były zaspawane ciągłą spoiną likwidującą możliwość przecieków wody od strony zasypu. Tak przygotowana powierzchnia następnie została zabezpieczona wielowarstwowym systemem farb antykorozyjnych.

Również pod osłoną tymczasowej grodzi została wyremontowana uszkodzona żelbetowa belka czołowa oraz pale żelbetowe w strefie zmiennych poziomów wody metodą reprofiliacji ubytków specjalną mieszkanką naprawczą.

Po wykonaniu prac modernizacyjnych i zabezpieczających na stalowych palach prowadnic zostały zainstalowane drewniane belki opierzenia, odbojnice z opon oraz rozebrana tymczasowa ścianka szczelną osłaniająca wnękę pomostu uchylnego.

PODSUMOWANIE

1. Wykonano modernizację konstrukcji hydrotechnicznych wnęki promowej poniżej lustra wody w warunkach suchego środowiska.
2. W celu utworzenia wokół remontowanych fragmentów budowli suchej przestrzeni zaprojektowano, wykonano i zastosowano na placu budowy sześć typów specjalnych komór roboczych.
3. Prowadzona modernizacja pozwoli na dalszą wieloletnią eksploatację budowli w celu zapewnienia rekreacyjnego połączenia rejonu Nowego Portu z twierdzą Wisłoujście oraz zabytkami i plażami Westerplatte.

O FIRMIE

Firma GT Poland Ltd. jest polskim prywatnym przedsiębiorstwem, założonym w roku 1999 przez inżynierów budownictwa hydrotechnicznego i obecnie świadczącym usługi w zakresie wykonywania budowlanych robót hydrotechnicznych i lądowych, napraw, remontów i modernizacji obiektów inżynierskich.

Duże doświadczenie w branży, dobre przygotowanie zawodowe oraz wysoka jakość realizowanych zadań zyskały uznanie naszych licznych Inwestorów. Głównym hasłem w naszej działalności od zawsze jest maksymalne zadowolenie naszych Klientów oczekujących terminowego wykonania usług budowlanych i modernizacyjnych z wykorzystaniem ostatnich osiągnięć w dziedzinie stosowania najnowszych materiałów budowlanych i procesów technologicznych...

OSIĄGNIĘCIA:

Tytuł zwycięzcy XXII edycji konkursu **Modernizacja Roku w 2017 roku** za modernizację Wschodniego przyczółka promu Wisłoujście w Nowym Porcie w Gdańsku. Tę nagrodę w kategorii Obiekty Inżynieryjne i Przemysłowe uzyskaliśmy w konkurencji z prawie 60 firmami z całego kraju. W maju 2017 roku

jako jedyna firma otrzymaliśmy nagrodę Polskiego Stowarzyszenia Korozyjnego **"Rdzawa Kania 2017"** w kategorii Najlepsza Technologia.

Dowodem na stałe doskonalenie kadry zawodowej, troskę o bezpieczeństwo pracy oraz jakości naszej produkcji, jest wdrożenie w roku 2002 i stałe utrzymywanie **Systemów Zarządzania Jakością Przedsiębiorstwa oraz Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy: ISO 9001:2015, OHSAS 18001:2007, PN-N - 18001:2004**, zatwierdzonych i kontrolowanych przez renomowaną międzynarodową organizację certyfikacyjną "Lloyd's" Register Quality Assurance Limited.

Spółka GT Poland Ltd. korzysta z wieloletnich praktycznych doświadczeń inżynierskich oraz branżowych osiągnięć technologicznych. Wykorzystujemy w swojej pracy opatentowane nowoczesne metody napraw podwodnych części konstrukcji hydrotechnicznych wykonywanych w warunkach powietrzno-suchych, z zastosowaniem komór roboczych opracowanych przez naszych inżynierów i konstruktorów. W roku 2020 otrzymaliśmy potwierdzenie z Urzędu Patentowego RP o przyznaniu i ochronie kolejnych wzorów użytkowych opracowanych przez nas konstrukcji specjalistycznego sprzętu do naprawy konstrukcji hydrotechnicznych.

Oddzielnym rozdziałem w działalności firmy jest zabezpieczenia antykorozyjne konstrukcji i elementów stalowych na budowlach hydrotechnicznych, w tym także na ich częściach stale znajdujących się pod wodą. Specjaliści firmy posiadają Certyfikaty szkolenia specjalistycznego zgodnie z wymaganiami PN-ISO 900, norweskiej normy NS 476:2004 (Paints and coatings. Approval and certification of surface treatment inspectors - FROSIO) oraz niemieckiej normy europejskiej ENV 12837:2000.

Wykorzystanie specjalistycznego sprzętu pozwala na wykonywanie szerokiego zakresu robót remontowych i modernizacyjnych na podwodnych fragmentach budowli hydrotechnicznych w zwykłych powietrzno-suchych warunkach miejsca pracy. Umożliwia to ciągłe monitorowanie wszystkich procesów technologicznych przez nadzór

inwestorski oraz stwarza warunki do aplikacji oraz dojrzewania, w podwodnej strefie, powszechnie znanych i dobrze sprawdzonych materiałów.

Doświadczenia z naszej pracy są regularnie publikowane w renomowanych krajowych i zagranicznych czasopiśmie. Jesteśmy stałymi uczestnikami naukowo-technicznych i praktycznych konferencji, seminariów i szkoleń. Zdobyte doświadczenia i sprawdzone rozwiązania techniczno-technologiczne zgłaszamy do Urzędu Patentowego RP.

I: Zarząd Morskiego Portu Gdańsk S.A.
W: GT Poland Ltd. Sp. z o.o. Gdańsk
P: Navpro – Usługi projektowe i nadzór budowlany Gdańsk

LISTA NIEKTÓRYCH ZREALIZOWANYCH OBIEKTÓW:

1. Modernizacja linii odbojowej Nabrzeża Obrońców Westerplatte
2. Zabezpieczenie antykorozyjne elementów stalowych oraz pali konstrukcji hydrotechnicznych w Bazie Paliw Płynnych w Gdańsku
3. Budowa łącznika z obserwatorium dla Gdańskiego Autonomicznego Gimnazjum
4. Modernizacja linii cumowniczej pirsu Węglowego w Porcie Północnym w Gdańsku
5. Odbudowa Nabrzeża Rumuńskiego w Porcie Gdynia
6. Modernizacja przystani jednostek morskiej straży pożarniczo-ratowniczej w Bazie Paliw Naftoport
7. Modernizacja i zabezpieczenie antykorozyjne konstrukcji przeprawy promowej Wisłoujście

Wojciech Błoński, wójt Gminy Długoleka

Inwestycja była odpowiedzią na potrzeby lokalnej społeczności. W ostatnich latach znacznie zwiększyła się liczba mieszkańców gminy Długoleka, zwłaszcza miejscowości Kielczów. Gmina Długoleka jest największą gminą wiejską w Polsce, którą zamieszkuje ponad 35 tysięcy mieszkańców. Ich liczba rok rocznie rośnie, a miejscowości naszej gminy są atrakcyjnym miejscem osiedlania się dla osób, które pracują w sąsiednim Wrocławiu. Dość powiedzieć, że w różnego typu raportach klasyfikujących polskie gminy, do których najczęściej wprowadzają się nowi mieszkańcy, gmina Długoleka plasuje się w pierwszej dziesiątce. Wielu spośród nowych mieszkańców to młode rodziny z dziećmi. Dlatego miejsca w żłobkach i przedszkolach są dla nich niezwykle ważne.

NAJWIĘKSZY W POLSCE

I: Urząd Gminy w Długolece
W: Climatic Sp. z o.o. Sp. k. Michałowice
P: Climatic Sp. z o.o. Sp. k. Michałowice

Kompleks żłobkowo-przedszkolny w Kielczowie przy ulicy Wrocławskiej został zrealizowany w zaledwie 10 miesięcy. Inwestycja była odpowiedzią na potrzeby lokalnej społeczności.

W ostatnich latach znacznie zwiększyła się liczba mieszkańców gminy Długoleka, zwłaszcza miejscowości Kielczów. Zamieszkało tu wiele osób, które przeprowadziły się z Wrocławia.

Żłobek i przedszkole w Kielczowie to największy tego typu budynek w Polsce, pierwsza taka inwestycja na Dolnym Śląsku i jedna z niewielu w kraju. Zrealizowana została w trybie „zaprojektuj i wybuduj” w systemie modułowym, a na jej konstrukcję złożyło się 58 modułów.

Dwukondygnacyjny budynek zrzesza siedem oddziałów żłobka i 12 oddziałów przedszkola, w których znalazło miejsce 450 dzieci - 300 w przedszkolu i 150 w żłobku.

W budynku zastosowano rozwiązania dedykowane dzieciom, w tym dodatkowe poręcze montowane na niższej wysokości, niskie parapety z siedziskami, specjalne umywalki i toalety dostosowane do dzieci. Poza przestrzenią edukacyjną i integracyjną w budynku jest również w pełni wyposażony kompleks kuchenny.

Gminny żłobek i przedszkole w Kielczowie to również wyjątkowa inwestycja z uwagi na wykorzystane w obiekcie rozwiązania ekologiczne, takie jak panele fotowoltaiczne czy zbiornik na wodę deszczową. Na dachu zlokalizowanego w Kielczowie budynku znalazły się panele fotowoltaiczne o mocy 40,8 kW. To oznacza, że słońce wygeneruje energię, dzięki której oszczędność w emisji dwutlenku węgla wyniesie aż 36 ton w ciągu jednego roku.

Takie rozwiązania pozwalają minimalizować koszty eksploatacji budynku do koniecznego minimum. W ramach wyposażenia kompleksu znalazły się również dodatkowe urządzenia, takie jak m.in. baterie czasowe, które wpływają na oszczędność wody, a co za tym idzie ekologiczność projektu.

Dzięki mobilnym ściankom działowym, sąsiadujące obok siebie dwa pomieszczenia (jadalnię i salę do rytmiki można połączyć w jedną dużą przestrzeń np. przeznaczoną do inauguracji uroczystości przedszkolnych. Doskonała izolacja akustyczna przegrody pozwala na organizowanie różnych wydarzeń w sąsiadujących ze sobą pomieszczeniach, bez przenikania niepożądanego hałasu.

Kompleks posiada również w pełni wyposażoną salę do zajęć Integracji Sensorycznej. Jednym z ważnych elementów wyposażenia stanowi również system audio-wideo, który pozwala na płynną komunikację opiekunów wewnątrz budynku bez konieczności opuszczania sal. Wpływa to nie tylko na komfort, ale przede wszystkim na bezpieczeństwo dzieci, które ani na chwilę nie pozostaną same w salach.

Budynek posiada ponadto windę osobową, co pozwala osobom z niepełnosprawnościami na swobodną komunikację pomiędzy kondygnacjami budynku. W toaletach dla niepełnosprawnych zainstalowany został system przyzywowy.

Apartamentowiec przy ul. Rzepakowej 28 to budynek wielorodzinny o powierzchni użytkowej 942 mkw. i kubaturze 3778,5 m szesc. z dwunastoma apartamentami mieszkalnymi o podwyższonym standardzie. Budynek został wykonany przy zastosowaniu najnowszych technologii i materiałów wysokiej jakości.

Jego wysoki standard w znaczący sposób wyróżnia inwestycję w szczególności poprzez zastosowaną nowoczesną bryłę budynku i jakość wykonanych prac, podnosząc jej prestiż i standard do bardzo wysokiego poziomu. Jest to budynek bardzo nowoczesny i ekologiczny, a z uwagi, iż jest nieduży tworzy bardzo kameralny klimat trafiający w gust wielu osób. Apartamentowiec posiada łącznie cztery kondygnacje, z czego jedna jest podziemna, zawierająca części wspólne, pomieszczenia techniczne i miejsca garażowe z przystosowanymi stanowiskami do ładowania samochodów elektrycznych, co też jest dodatkowym atutem. Nowoczesna forma budynku z bardzo dużymi, narożnikowymi balkonami, wykonanymi z systemowych profili aluminiowych wypełnionych bezszprosowym szkłem bezpiecznym w kolorze antracytowym i o różnym stopniu przeźroczystości wyróżnia się i wpływa na efek-

towność oraz funkcjonalność apartamentowca. Ponadto bardzo dużym atutem są zadaszone, oświetlone i przestronne balkony, na których można pracować zdalnie przy komputerze i dowolnie spędzać czas np. przy kawie ze znajomymi, czy też relaksując się i odpoczywając. W budynku znajduje się winda łącząca wszystkie kondygnacje, której producentem jest światowy lider. Wszystkie drogi komunikacyjne i chodniki na terenie posesji oraz w budynku wykonane zostały bez barier architektonicznych usprawniając komunikację w obrębie działki również osobom z ograniczoną możliwością poruszania się. Zwarta bryła i zastosowanie wysokiej jakości materiałów o dobrej izolacyjności cieplnej zapewnia energooszczędność budynku. Dodatkowo budynek posiada nowoczesny kocioł kondensacyjny zasilany gazem ziemnym, ogrzewanie podłogowe w łazience z WC oraz korytarzu, system wentylacji hybrydowej. Ponadto trzyszybową nowoczesną stolarkę okienną wraz z drzwiami tarasowymi przesuwными wykonanymi w nowatorskim rozwiązaniu poprzez zastosowanie systemu SMART SLIDE, co też sprawia, iż budynek jest akustycznie wygłuszony, zimą ciepły, a latem wolno się nagrzewa tworząc przyjemny klimat dla mieszkańców oraz zaproszonych gości. Budynek został zlokalizowany w spokojnej, rozwijającej się części Inowrocławia, a dokładnie w strefie uzdrowskiej inowrocławskich Solanek, co też wpłynęło na zagospodarowanie terenu poprzez wykonanie obszer-nych terenów zielonych z przeznaczeniem na rekreację i odpoczynek w otoczeniu kwitnących i pachnących roślin oraz falujących na wietrze traw i przepięknych krzewów ozdobnych. Wokół

całej posesji i na rabatach z roślinnością niską również nasadzone są krzewy i drzewa zimo-zielne i przepiękne drzewka ozdobne - Catalapy, przemyślane wkomponowane w ogród urozmaicając go swoją niepowtarzalną formą, kształtem oraz przepięknym kwiatostanem. Na terenie posesji w miejscu reprezentatywnym znajduje się wolnostojący świerk srebrzysty, który w okresie Bożonarodzeniowym będzie przyozdobiony kolorowymi lampkami świątecznymi, ocieplając jeszcze bardziej otoczenie apartamentowca, tworząc budynek przyjaznym i rodzinnym. Tereny zielone są nawadniane automatycznie poprzez sieć nawadniającą z sekcjami zraszaczami i lianami kropelkowymi. Woda do podlewania pozyskiwana jest z wód opadowych, które są magazynowane w podziemnym zbiorniku co też wpływa na wizerunek, gdyż niskim kosztem można posiadać przepiękne żywe trawniki i rabaty z roślinnością, które są cyklicznie i samoczynnie nawadniane w ekologiczny i modny w obecnych czasach sposób. Budynek posiada ponadczasową iluminację oświetlenia zewnętrznego zamontowaną na każdej stronie elewacji oraz oświetlenie terenu utwardzonego za pośrednictwem lamp LED sterowanych astronomicznym zegarem i czujnikami ruchu, co sprawia, iż po zachodzie słońca budynek jest bardzo nowoczesny i efektowny. Klatka schodowa wykonana jest z bardzo drogich materiałów z wbudowanymi elementami ze stali nierdzewnej oraz z nowoczesną zabudową szachtów, które są również podświetlane niebieskimi pasami LED dającymi bardzo fajny i niepowtarzalny efekt wizualny wewnątrz budynku jak i na zewnątrz, gdyż są widoczne przez przestronne fasady szklane i przeszkłone wejście.

**APARTAMENT
W UZDROWSKOWEJ STREFIE**

I: W: Inelbud Sp. z o.o. Sp. k. Jaksice, **P:** Jędrzej Pateret Usługi projektowe, kosztorysy, nadzory budowlane Inowrocław

Bobrowiecka 10 to apartamentowiec wchodzący w skład kompleksu budynków przy ulicy Bobrowieckiej w Warszawie. Zaprojektowany przez pracownię JEMS Architekci spójny zespół urbanistyczny składa się z budynków biurowo-mieszkalnych. Wszystkie mieszkania wyróżnia nowoczesna architektura i podwyższony standard.

daż kruszywa, a także działała firma świadcząca usługi transportowe.

Osiedle składa się z trzech budynków, w których znajdują się 123 apartamenty o powierzchni od 28 do nawet 129 mkw. Do realizacji inwestycji wykorzystano wysokiej klasy materiały oraz nowoczesne i funkcjonalne rozwiązania.

Budynek charakteryzuje niski współczynnik zabudowy i kameralny charakter. Na ponad 7000 mkw. powierzchni działki zbudowano 123 apartamenty z parkingiem podziemnym na ponad 150 miejsc postojowych. Projekt inwestycji został tak skonstruowany, że na jedną klatkę schodową przypada jedynie ok. 16 mieszkań. Osiedle ma cztery niezależne wejścia, a o jego bezpieczeństwo dba całodobowa

ładowarki samochodów elektrycznych, przytulnej kawiarni lub nowoczesnego klubu fitness, które mieszczą się w sąsiednim budynku Bobrowiecka8, wchodzącym w skład kompleksu architektonicznego Bobrowiecka.

Bobrowiecka 10 to apartamentowiec łączący niezwykłą architekturę i funkcjonalność. Został zaprojektowany w taki sposób, aby przestrzeń budynku była przyjazna dla wszystkich, nawet dla najbardziej wymagających osób. Dużym atutem są przeszklone loggie oraz wysokie okna, niemal od podłogi do sufitu, zapewniające możliwie największe doświetlenie mieszkań oraz wspaniałe efekty wizualne. Bryła budynku została zaprojektowana w taki sposób, aby

Teren, na którym aktualnie znajduje się inwestycja, w momencie rozpoczęcia jej realizacji nie był zagospodarowany. Była to pusta działka, w doskonałej lokalizacji, która czekała na odpowiedni projekt. Niezmiennym elementem tego terenu było rosnące na nim ponad 100-letnie drzewo – Olsza Czarna będąca pomnikiem przyrody. Piękne drzewo stanowiło wyzwanie dla przyszłego inwestora, pomimo to Spectra Development podjęła się budowy nieruchomości mieszkaniowej dopasowanej pod względem architektury oraz do wymagań związanych z zachowaniem pomnika przyrody znajdującego się na działce.

Tu, gdzie dziś stoi nieruchomość Bobrowiecka10, znajdowały się warsztaty samochodowe, prowadzona była sprze-

ochrona i system monitoringu składający się z 57 kamer oraz wideodomofony w każdym lokalu.

Apartmentowiec został przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz rodzin z dziećmi. Wejścia do klatek schodowych mają wygodne i bezpieczne położenie na poziomie chodnika, a wszystkie windy w budynku są przystosowane do przewozu osób korzystających z wózków inwalidzkich. Jednopoziomowe patio charakteryzują szerokie przejścia i przyjazna strefa wypoczynkowa. Budynek wyposażono w stojaki rowerowe znajdujące się w podcieniach przejść, natomiast mieszkania w zwiększające komfort i bezpieczeństwo mieszkańców wideodomofony. Mieszkańcy mogą też skorzystać z osiedlowego sklepu spożywczego, czy

zapewnić możliwie niski współczynnik zabudowy, a jednocześnie maksymalną funkcjonalność dla mieszkańców. Dzięki temu oddano do użycia osiedle o podwyższonym standardzie wykonania i o bardzo kameralnym charakterze. Budynek podzielono na cztery części i dostosowano do znajdującego się na terenie działki pomnika przyrody – zabytkowego drzewa „Czarnej Olszy”, które podkreśla wyjątkowość lokalizacji. Całość wyróżnia niebanalna, prosta forma, wyrazista bryła i dbałość o detale elementów wykończeniowych.

Stonowana barwa elewacji oraz spójny wizualnie projekt osiedla wzbogacają tkankę miejską okolicy sprawiając, że dzielnica stała się przyjaznym miejscem do życia. Inwestycja wraz z sąsiadującymi

budynkami biurowymi Bobrowiecką 8 i Bobrowiecką 6 wchodzi w skład uporządkowanego i harmonijnego zespołu urbanistycznego zaprojektowanego przez pracownię JEMS Architekci.

Apartmentowiec Bobrowiecka 10 położony jest na warszawskim Dolnym Mokotowie. Lokalizacja pomiędzy południowym odcinkiem Traktu Królewskiego, ograniczonym ulicą Sobieskiego, a ulicą Czerniakowską, będącą częścią ciągu Wisłostrady. Te dwie ważne arterie Warszawy łączą Bobrowiecką 10 z niemal każdą inną częścią miasta, w tym z oddalonym o zaledwie 4 km centrum miasta. Zaledwie 3 minuty od ulicy Bobrowieckiej znajduje się wjazd na Most Siekierski prowadzący do prawobrzeżnej części

Warszawy. Położenie budynku zapewnia także doskonałe połączenie ze wszystkimi dzielnicami miasta. W bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji znajduje się wiele przystanków autobusowych i ścieżek rowerowych. **O atrakcyjności lokalizacji Bobrowieckiej 10 decyduje bezpośrednie sąsiedztwo nowych i szybko rozwijających się osiedli mieszkaniowych oraz budynków biurowych.** Bobrowiecka10 wraz z sąsiednimi budynkami biurowymi wchodzi w skład zespołu urbanistycznego zaprojektowanego przez pracownię architektoniczną JEMS Architekci.

Cechą charakterystyczną apartamentowca Bobrowiecka 10 są **dwa wewnętrzne, zielone dziedzińce.** Jeden z nich ma

formę placu z elementami małej architektury, chodnikami i niebanalną zielenią. **Centralnym elementem drugiego placu jest piękne drzewo „Czarna Olsza” - ponad 100-letni pomnik przyrody.** Budynek został otoczony starannie dobraną zielenią. Poza odpowiednim doborem roślin na terenie inwestycji zastosowano proekologiczne rozwiązania takie jak specjalne systemy nawadniania czy energooszczędne oświetlenie.

Budynek został zaprojektowany tak, aby maksymalnie wykorzystać światło dzienne wpadające do pomieszczeń. W związku z tym zaprojektowano w nim wysokie okna. W częściach wspólnych zamontowane zostały czasowe czujniki oświetlenia i podświetlenie LED.

CZYTELNY I PRZYJAZNY

Centrum Wsparcia Dydaktyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, powstało w wyniku przebudowy i rozbudowy budynku byłej siedziby Muzeum Geologiczne Instytutu Nauk Geologicznych UJ, utworzonego w latach 60 XX wieku.

Budynek stanowi część kompleksu dydaktycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego położonego przy ul. Oleandry.

- *Głównym założeniem projektowym, było stworzenie budynku „czytelnego” z prostym układem komunikacyjnym, ułatwiającym poruszanie się po obiekcie osobom ze szczególnymi potrzebami - budynku przyjaznego dla użytkowników* - mówi Ewa Janik, architekt Koliber Studio.

W tym celu zakresem inwestycji objęto cały budynek wraz z dostosowaniem istniejącej konstrukcji do nowego układu funkcjonalnego. Jednocześnie zostały zachowane charakterystyczne elementy budynku takie jak duże przeszklenia oraz przesłony słoneczne w konstrukcji stalowo-drewnianej. Przeszkłone foyer z kawiarnią, otwarte na otaczającą zielen, park Jordana powstały z dawnego przejazdu pod budynkiem. Wprowadzenie zieleni do wnętrza

budynku było naturalną kontynuacją obcowania z naturą.

We wnętrzach zastosowano naturalne materiały takie jak drewno, wełnę, ceramikę nawiązujące harmonijnie formą i kolorystyką do istniejącego otoczenia.

Ponadto budynek został dostosowany dla osób o szczególnych potrzebach. Wprowadzono w posadzkach kontrastowe do tła linie prowadzące a także identyfikację wizualną dla osób niewidzących i słabowidzących. Dla osób poruszających się na wózkach stworzono niezbędne przestrzenie manewrowe i dostosowano do ich potrzebumeblowanie.

- *Ta realizacja była niezbędna dla poprawy funkcjonowania Centrum Wsparcia Dydaktyki* - mówi Ewa Janik. - *Do tej pory kandydaci na studia, studenci i absolwenci Uniwersytetu Jagiellońskiego obsługiwani byli w różnych miejscach miasta, co zajmowało dużo czasu i było utrudnieniem dla przyszłych studentów zwłaszcza z zagranicy. Obecna siedziba pozwoliła na stworzenie „welcome centre”, które w jednej sali pozwala obsłużyć wszystkich petentów w przyjaznej atmosferze.*

Kamienica wielkomiejska mieszcząca się w Łodzi przy ul. Roosevelta 17, wzniesiona dla Konrada Haessnera, zaprojektowana została w 1895 roku przez jednego z najwybitniejszych architektów działających w Łodzi w latach 90. XIX wieku, inż. arch. Gustawa Landau-Gutentegera.

Kamienica zaprojektowana została z rozmachem, dobrze odpowiadającym jej reprezentacyjnej lokalizacji. Archiwalny projekt przedstawia obiekt o typowym dla architektury łódzkiej schemacie kompozycyjnym i funkcjonalnym z dekoracją wykorzystującą elementy barokowe. Ilość dekoracji oraz spowodowane nimi na fasadzie efekty światłocieniowe potęgują wrażenie bogactwa.

Kamienica objęta jest ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków województwa łódzkiego pod numerem A/354 i znajduje się w ścisłym centrum Łodzi w Strefie Wielkomiejskiej. Obszar ten objęty jest wieloma formami ochrony konserwatorskiej, z których jako najważniejsze należy wymienić wpis obszarowy do rejestru zabytków historycznego układu znanej w całej Polsce ulicy Piotrkowskiej oraz do gminnej ewidencji zabytków jako obszar historycznego układu urbanistycznego i krajobrazu kulturowego pod nazwą „Osada Łódka”. Na tym obszarze w grudniu 2015 roku na mocy uchwały Rady Miejskiej w Łodzi utworzono również Park Kulturowy ulicy Piotrkowskiej. Mnogość różnych form ochrony daje pełny obraz tego, na jak ważnym obszarze znajduje się ten obiekt w kontekście historii miasta Łodzi.

W 2017 roku kamienica została włączona do kluczowego miejskiego programu pod nazwą „Rewitalizacja Obszarowa

I: Zarząd Inwestycji Miejskich Łódź
W: Zakład Remontowo-Budowlany
Amer-Bud Jabłoński Sp. jawna
Konstantynów Łódzki
P: Design Lab Group Sp. z o.o. Sp. k. Łódź

Centrum Łodzi – Projekt 6”, realizowanego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych i współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Program Rewitalizacji Obszarowej obejmuje osiem obszarów priorytetowych, na terenie których zaplanowano przeprowadzenie szeroko pojętych działań rewitalizacyjnych. W ramach tych działań mieści się również poprawa stanu technicznego otoczenia, a więc remonty i przebudowy miejskich kamienic, dróg i przestrzeni publicznych.

Zadanie inwestycyjne zostało zrealizowane w formule zamówienia publicznego zaprojektuj-wybuduj, a polegało na zaprojektowaniu i wykonaniu remontu konserwatorskiego istniejącej kamienicy z oficyną oraz prac związanych z zagospodarowaniem terenu nieruchomości. Zakres obejmował remont konserwatorski elewacji z konserwacją lub wymianą stolarki i odtworzeniem dwóch balkonów w elewacji południowej, remont konserwatorski prześwitu bramowego, sieni i klatki schodowej w kamienicy frontowej, miejscową wymianę stropu nad kondygnacją trzeciego piętra oraz zagospodarowanie terenu. Teren podwórza miał być zgodny z wytycznymi inwestora zagospodarowany na przestrzeń o charakterze pół-

publicznym, dedykowaną mieszkańcom kamienicy. Należało wprowadzić zieleni, elementy małej architektury i oświetlenie terenu oraz wybudować wiatę z pomieszczeniem na odpady, garażem dla rowerów i magazynem sprzętu ogrodniczego.

Zakres prac nie obejmował wnętrza lokali usługowych i mieszkań, opracowaniu podlegały jedynie części wspólne kamienicy. Dla tego stosunkowo niewielkiego zakresu prac przygotowanie i uzgodnienie dokumentacji trwało prawie dwa lata. Na wydłużenie procesu projektowego wypłynęły skomplikowane uwarunkowania formalno-prawne, mnogość uzgodnień z różnymi wydziałami Urzędu Miasta Łodzi i innymi jednostkami miejskimi, a także okoliczności powstałe już na etapie realizacji związane np. z odkryciem zabytkowych elementów lub działaniami sąsiadów. Ze względu na usytuowanie obiektu w ścisłej zabudowie śródmiejskiej większość działań podejmowanych przez inwestorów na działkach sąsiednich ma wpływ na możliwości kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, najczęściej te możliwości ograniczając. Tak było właśnie w przypadku naszego podwórza, które zostało objęte obszarem oddziaływania ze względu na nielegalnie wykonane okna w budynku na działce sąsiedniej. Sprawa ostatecznie oparła się o Powiatowy Inspektorat Nadzoru

Budowlanego w Łodzi i skończyła koniecznością zmiany projektu zagospodarowania podwórza oraz uzyskania odstępstw od przepisów techniczno-budowlanych.

Na etapie wykonywania robót budowlanych dokonano ciekawych odkryć archeologicznych, które co prawda wydłużyły proces projektowy i realizacyjny, ale pozwoliły na ujawnienie interesującego zabytku pokazującego dawną technologię. Mowa tu o studni z unikatowym zabytkowym mechanizmem pompy, która niestety ze względu na dużą ilość instalacji podziemnych (między innymi wynikających z konieczności podłączenia obiektu do ciepła systemowego) nie mogła zostać wyeksponowana na terenie i została przekazana do Muzeum Wodociągów w Bydgoszczy.

W celu dokładnego opisanie procesu inwestycyjnego, jaki należy przeprowadzić żeby uzyskać tak oszałamiający efekt ostateczny, trzeba opowiedzieć o tym, jak wygląda praca nad przygotowaniem dokumentacji dla zabytku. Prace nad projektem obiektu wpisanego do rejestru zabytków zawsze rozpoczynają się od dogłębnego rozpoznania zabytku. Na potrzeby realizacji zadania wykonana została zatem kwerenda archiwalna, w ramach której pozyskano dawne mapy, oryginalne projekty budowlane obejmujące projekt pierwotny arch. Gustawa Landau-Gutentegera

z 1895 roku, w języku rosyjskim, o tytule „Projekt budowy trójkondygnacyjnego z tremplem domu mieszkalnego, cztero-kondygnacyjnej z tremplem oficyny mieszkalnej oraz parterowej z tremplem stajni i budynku gospodarczego, na działce K. Hessnera” oraz projekty kolejnych prac budowlanych, zrealizowanych bądź nie w późniejszych czasach. Oprócz tego zebrano ikonografię w postaci zdjęć archiwalnych. Na podstawie tych materiałów powstał rys historyczny obiektu, dający obraz przemian w historii, z którego dowiedzieliśmy się na przykład, że elewacja frontowa budynku została zrealizowana praktycznie zgodnie z projektem. Jako ciekawostkę można dodać, że dawne projekty bardzo rzadko pokazywały podział okien, a jedynie puste otwory okienne. Podziały okien dostosowywano na budowie do danego wystroju elewacji charakterystycznego dla określonego etapu historii. Na dawnych mapach i projekcie arch. Landau-Gutentegera widać również zlokalizowane w głębi działki zabudowania w postaci stajni z tremplem (czyli poddaszem) oraz budynku gospodarczego, które nie zachowały się do dzisiejszych czasów. Powstało zatem pytanie, czy w ogóle zostały zrealizowane. Prowadzony na etapie realizacji robót budowlanych nadzór archeologiczny i odkrywki na terenie potwierdziły, że takie zabudowania na działce rzeczywiście w przeszłości istniały.

Po uzyskaniu pełnej historii obiektu można było przystąpić do kolejnego etapu prac przedprojektowych, jakim są badania ingerujące w tkankę historyczną, a więc badania konserwatorskie mające na celu określenie techniki i technologii wykonania obiektu. Przeprowadzone zostały badania określające stratyografię warstw technologicznych, zakresy przemalowań i ingerencji w warstwy pierwotne, a także badania fizyko-chemiczne niezbędne do wskazania techniki i technologii powstania dekoracji plastycznych. Badania te pozwalają na określenie pierwotnego wykończenia ścian i wskazanie, czy były tynkowane tynkiem barwionym w masie, czy też jaki był pierwotny kolor wymalowań. Jako wynik badań otrzymaliśmy skład fizykochemiczny tynków, farb użytych na elewacjach i wewnątrz obiektu (odkryto bowiem bogate polichromie). Badania stratygraficzne mają na celu ustalenie i określenie chronologii występujących warstw technologicznych

i nawarstwień historycznych i polegają na wykonaniu odkrywek in situ (na miejscu), czyli wykonanie odkrywki za pomocą skalpela i pobranie próbki, którą następnie zatapia się w żywicy, szlifuje i wykonuje mikrofotografie naszlifów za pomocą dostosowanego do mikroskopu aparatu fotograficznego. Po uzyskaniu wyników badań określa się pierwotną kolorystykę obiektu w zakresie koloru poszczególnych partii elewacji (cokołu, kondygnacji, detalu architektonicznego) oraz stolarki okiennej i drzwiowej.

We wnętrzach po wykonaniu wstępnych odkrywek okazało się, że pod wieloma wtórnymi warstwami przemalowań skryte są bardzo bogate dekoracje malarskie, a także można zaobserwować miejsca po gipsowych odlewach.

Na podstawie wyników wszystkich badań, kwerendy archiwalnej i rysu historycznego powstał program prac konserwatorskich, wykonany przez dyplomowanego konserwatora zabytków, w porozumieniu i po uzyskaniu akceptacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, opisujący w sposób szczegółowy technikę i technologię wykonania prac konserwatorskich i restauratorskich. Prace konserwatorskie to takie, które mają na celu zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku oraz zahamowanie procesów jego destrukcji, natomiast prace restauratorskie mają wyeksponować wartości artystyczne i estetyczne zabytku, w tym, jeżeli istnieje taka potrzeba, uzupełnić lub odtworzyć jego część. Na tej podstawie odtworzone zostały brakujące elementy wystroju sztukatorskiego ścian i stropów w sieni i klatce schodowej. Badania konserwatorskie pozwoliły na stwierdzenie, że kamienica posiadała bardzo bogatą dekoracją plastyczną, a pierwotne założenie estetyczne dążyło do stworzenia wrażenia bogactwa poprzez zastosowanie różnych technik zdobniczych – imitatorskich, typu mazerowanie (malowanie imitacji drewna), marmoryzacja bądź złocenie.

W prześwicie bramowym na szczególną uwagę zasłużyło sklepienie kolebkowe podzielone wydatnym profilowaniem na bogato gierowane kasetony, opracowane imitatorsko techniką mazerowania i patronową w celu uzyskania efektu zdobionego intarsją sklepienia. Technika patronowa to specjalny rodzaj polichromii, która powstaje dzięki wykorzystaniu szablonów zwanych patronami. Dla sklepienia zaprojektowano indywidualną ►

iluminację, żeby uwydatnić jego unikatowy charakter.

Wystrój artystyczny na klatce schodowej i w sieni był równie bogaty i składał się z opracowania plastycznego posadzek, ścian, sufitów, a nawet stopni schodowych (w tym podstopnic) z balustradą.

Na ścianach pieczołowicie odtworzono pierwotne opracowanie plastyczne w postaci marmoryzacji imitującej różne gatunki i kolory kamienia, ułożonej w poziome pasy, ujętej w dekorację sztukatorską z listew tworzących płyciny z elementów ciągniętych wzbogaconych kimationem odlewanych z formy. Na posadzkach uzupełnione zostały płytki cementowe, wypiekane na wzór zachowanych o bogatym dekorum. Żeliwne elementy biegów klatki schodowej zostały oczyszczone, a na podstopnicach odtworzono polichromie z szablonów. Stolarka okienna i drzwiowa została poddana konserwacji. Nieestetyczne grzejniki zlokalizowane wtórnie w przypadkowych miejscach we wnękach ściennych zyskały drewniane ażurowe zabudowy, harmonijnie wpisujące się w wystrój otoczenia. Oprawy oświetleniowe zaprojektowano indywidualnie, aby nawiązywały do charakteru obiektu. Efekt tych prac dał oszałamiający efekt bogactwa i przepychu, widoczny zwłaszcza na zdjęciach przed i po realizacji.

W kolejnym etapie prac przeprowadzono roboty związane z zagospodarowaniem terenu niewielkiego podwórza. Pierwotna koncepcja przewidywała, że w miejscu dawnej stajni i budynku gospodarczego powstanie miejsce składowania odpadów i zadaszone miejsce na przechowywanie rowerów, którego ścianę frontową stanowił będzie odbudowana w uproszczonej formie na podstawie archiwalnego projektu elewacja dawnej stajni. Obudowa wiaty miała być ażurową pod konstrukcją pod pnącza, a dach miała porastać łąka kwietna. Niestety ze względu na wspomniany już epizod związany z działaniem właścicieli działki sąsiedniej i uwarunkowania formalne, lokalizacja musiała zostać zmieniona i idea zasygnalizowania obecności tutaj budynku dawnej stajni przestała mieć uzasadnienie historyczne. Pergola została przestawiona i przeprojektowana, ostatecznie przyjmując formę ażurowej konstrukcji z pod konstrukcją pod pnącze, którego gatunek został tak dobrany, żeby mógł w przyszłości porośnąć wiatę w całości. Na usytuowanie pergoli z uwagi na brak technicznej moż-

liwości spełnienia obowiązujących przepisów techniczno-budowlanych zostało uzyskane odstępstwo od Ministra Inwestycji i Rozwoju. Ze względu na ochronę konserwatorską wiaty została zaprojektowana indywidualnie, bez użycia elementów typowych i prefabrykowanych, a zaprojektowane rozwiązania posiadały wysokie walory estetyczne i charakterem nawiązują do zabytkowej tkanki.

W ramach podwórza utworzona została przestrzeń o charakterze półpublicznym, dedykowana głównie mieszkańcom nieruchomości. Znacząco zwiększono ilość zieleni względem stanu istniejącego. Przestrzenie obsadzone zielenią podporządkowano układowi nawierzchni, który razem z zaprojektowanymi roślinami subtelnie zbudował kameralne miejsca wypoczynku. Ławki przyjęły formę kamiennych bloków z materiału analogicznego do materiału posadzek, dodatkowo wyposażono je w drewniane siedziska. Pergola obsadzona została pnączem, które w przyszłości pokryje północną i południową ścianę oraz dach.

Dużą uwagę na etapie projektu poświęcono doborowi roślin.

W związku z miejskimi warunkami siedliskowymi oraz znacznym zacienieniem podwórza, zaprojektowano gatunki roślin odporne na zanieczyszczenia i spełniające kryterium wymagań glebowych i stanowiskowych. Wśród gatunków niezerujących liści na zimę jest to cis pośredni 'Hilli', który wprowadzony został w formie regularnych (strzyżonych) bloków roślinnych o wysokości 80 - 120 cm. Najniższe połacie rabat wypełniła ruńkanka japońska 'Green Carpet' i zwarty krzew laurowiśni wschodniej 'Otto Luyken', który zachwyca wiosennym kwitnieniem. Jako gatunek dekoracyjny z kwiatów wybrana została hortensja bukietowa 'Polar Bear' o dużych, stożkowatych, zielonkawobiałych przebarwiających się pod koniec lata na kolor lekko różowy kwiatostany. Zaprojektowane pnącze, kokornak wielolistny, dzięki swoim dużym ciemnozielonym sercowatym liściom wprowadził silny akcent zieleni na ścianach konstrukcji pergoli i zasłonił jej wnętrze. Na potrzeby prac związanych z sadzeniem roślin wykonano analizę gleby w Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej. Zadbano również o ptaki – na elewacji szczytowej zamontowano zlicowane ze ścianą budki dla jerzyków i wróbli.

Realizacja robót budowlanych w tym wypadku była szczególnie skomplikowana. Na trudności wpływ miały takie czynniki jak wykonywanie robót w obiekcie funkcjonującym – lokale usługowe, instytucja kultury oraz mieszkania komunalne. Odtworzenie polichromii i elementów sztukatorskich wymagało rozstawienia rusztowań w klatce schodowej, sieni oraz w prześwicie bramowym. W ramach zagospodarowania podwórza natomiast prace skomplikowane były przez mnogość instalacji biegnących pod ziemią, konieczność skoordynowania prac z zewnętrzną firmą realizującą wymianę przyłącza sieci ciepłej i nadzór archeologiczny, w tym bieżące odkrycia zabytkowych elementów dawnej infrastruktury. Ostatecznie roboty budowlane zakończyły się po trzech latach od podpisania umowy z inwestorem.

Kamienica Konrada Haessnera powstała w ostatnim ćwierćwieczu XIX wieku, w fazie najbardziej dynamicznego rozwoju Łodzi przemysłowej, kiedy to miasto przekształcało się w wielonarodowościową i wielowyznaniową metropolię.

Powstawały wielkie zespoły fabryczne, pałace, wille i kamienice, budowane w najróżniejszych stylach historycznych: neorenesansu, neobaroku i neogotyku, później również secesji. Krajobraz zdominowały kominy fabryczne, a długie ulice-tunele zyskały wielkomiejską oprawę, gdy parterowa zabudowa zastąpiona została piętrowymi budynkami. Po ponad stu latach od budowy kamienica doczekała się remontu, który ukazał w pełni jej blask i przywrócił dawną świetność. Takich nieodkrytych obiektów, które w przyszłości zaskoczą swoją przemianą, jest w Łodzi na pewno jeszcze wiele. Można zdecydowanie stwierdzić, że Łódź przeżywa ponowny rozkwit. Ilość przemian w przestrzeni publicznej, remonty dróg, kamienic i parków realizowane przez miasto, które dysponuje odpowiednim budżetem dla przeprowadzenia zmian całych kwartałów miejskich, spowodowały długo oczekiwany efekt kuli śnieżnej. Prywatni inwestorzy zainteresowali się potencjałem ukrytym dawnej zabudowie i coraz częściej inwestują w obiekty zabytkowe. Przewagę nad opuszczonymi i zdegradowanymi obiektami zaczynają mieć te wyremontowane, utraceni one i ponownie oddane do użytku.

arch. Karolina Taczalska

Willa Teodora Sixta jest jednym z najpiękniejszych budynków w Bielsku-Białej, powstałym w 1883 roku dla bogatego przemysłowca pochodzącego z Niemiec, Theodora Sixta, i jego żony bielszczanki Johanny Weichów.

Projekt najlepszego bielskiego architekta Karola Korna odwoływał się do niebyle jakiego wzorca, bo do Willi Wartholtz w Reichenau an der Rax w Dolnej Austrii, zbudowanej jedenaście lat wcześniej letniej rezydencji arcyksięcia Karola Ludwika, młodszego brata cesarza Austrii Franciszka Józefa.

I: Urząd Miejski w Bielsku-Białej
W: Intravi Sp. z o.o. sp.k Bielsko-Biała
W: Przedsiębiorstwo Budowlane Modular Sp. z o.o. Żywiec
P: Biuro Architektoniczne Ars Architektura s.c. Tychy

Agata Smalcerz, dyrektor Galerii Bielskiej BWA

Ze swoją historią i niezwykłą architekturą budynek stał się naturalnym kandydatem do rewitalizacji – przywrócenia czy też nadania mu ważnych funkcji społecznych oraz dostosowania budynku do współczesnych wymogów, w tym dostępności. Zadanie przeprowadzenia rewitalizacji spoczęło na Galerii Bielskiej BWA, która w latach 2017–2020 zrealizowała projekt współfinansowany przez Unię Europejską, skarb państwa i Gminę Bielsko-Biała. Cały koszt wyniósł ponad 11 mln złotych, z czego dofinansowanie zewnętrzne przekroczyło 6 mln złotych. W ramach projektu przeprowadzono remont zabytkowego budynku Willi, o powierzchni użytkowej 992 mkw.: wykonano nowe pokrycie dachowe, nowe tynki zewnętrzne i wewnętrzne, drenaż opaskowy, nowe instalacje sanitarne, co, elektryczne, wentylacji i klimatyzacji, telewizji dozorowej i systemu sygnalizacji włamań i napadu SSWiN, przeprowadzono remont schodów zewnętrznych, renowację stolarki drzwiowej i okiennej. Zaadaptowano piwnice na potrzeby recepcji i sal spotkań, wyremontowano łazienki, obiekt wyposażono w windę dostosowując go do korzystania przez osoby niepełnosprawne. Wyremontowano także budynek Wozowni o powierzchni 117 m2 oraz ogrodzenie, zagospodarowano teren i parkingi. Wyposażono pomieszczenia w system nagłośnieniowy, urządzenia biurowe i konferencyjne oraz sprzęt AGD. Obecnie w Willi Sixta, w części południowej, odbywają się zajęcia dla seniorów i dla dzieci i młodzieży, prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach projektu Sixt WAM. W części północnej i wschodniej prezentowane są wystawy sztuki współczesnej z Kolekcji Galerii Bielskiej BWA oraz wystawy czasowe. W 2021 roku są to: „Dla Johanne i Anny” – wystawa kolekcji dedykowana pierwszemu mieszkankom Willi oraz „Nasienie” – Sławomira Rumiaka i Kanon Myokoin, poświęcona Teodorowi Sixtowi.

Piękna neorenesansowa willa podkreślała wysoki status właściciela. Przy gęsto zabudowanej wysokimi kamienicami Elisabethstrasse (obecnie ul. Adama Mickiewicza) dawała oddech i tworzyła miłą dla oka przestrzeń ładnego w proporcjach pałacyku z wieżyczką oraz zielonego ogrodu. Niestety Teodor Sixt nie doczekał się potomstwa i w testamencie zapisał cały swój majątek na cele charytatywne, a willę – miastu, pod warunkiem, że nigdy nie zostanie sprzedana. Po śmierci Sixta w 1897 roku willa łączyła funkcje mieszkalne z reprezentacyjnymi. Do 1918 roku mieszkał tu ze swoją rodziną Gustaw Josephy, Niemiec, jeden z naj-

bogatszych bielskich fabrykantów, który miał tu także swoje biuro poselskie, a po odzyskaniu niepodległości willę przeznaczono na mieszkanie bielskich burmistrzów oraz kancelarie adwokackie. Również po wojnie w willi mieściły się różne urzędy, Wydział Kultury, Wojewódzki Konserwator Zabytków, a na początku XXI wieku – Rektorat Akademii Techniczno-Humanistycznej, jedynej publicznej uczelni w Bielsku-Białej.

Mimo tak różnych lokatorów budynek specjalnie nie ucierpiał, jego struktura nie została poważnie zmieniona, w XX wieku jedynie przebudowano wejście główne.

Willa Teodora Sixta po rewitalizacji

Małgorzata Mańka - Szulik, prezydent Zabrze

Rewitalizacja zrujnowanego obiektu jest jednym z kroków ożywienia przestrzeni zabytkowego osiedla Zandka, a nowa funkcja społeczna wzmocni tożsamość lokalną mieszkańców i integrację społeczną. Inwestycja wpłynęła na poprawę estetyki śródmieścia Zabrze.

W Zabrzu władze miasta przeprowadziły dwie znaczące inwestycje. W Centrum Usług Społecznych przekształcił się po przebudowie i zmianie sposobu użytkowania, istniejący budynek magazynowo - biurowy przy ulicy Stalmacha 7. Drugim przywróconym do życia obiektem jest zabytek pełniący obecnie funkcję żłobka. Obydwa obiekty przeszły niezwykle metamorfozy.

W przypadku obydwu inwestycji uderzające jest genialne zaspokojenie wszelkich potrzeb jednocześnie: uratowano zabytki, poprawiono estetykę miasta i stworzono placówki potrzebne lokalnej społeczności. I, co ważne, zrobiono to na najwyższym poziomie. Efekt obu modernizacji jest zniwalaający.

Pierwszy projekt polegał na stworzeniu przestrzeni sprzyjającej działaniom z zakresu aktywizacji i zapobiegania wykluczeniu społecznemu poprzez przebudowę i adaptację budynku znajdującego się przy ul. Stalmacha 7 w Zabrzu na potrzeby utworzenia Centrum Usług Społecznych.

Kompleksowa oferta wsparcia obejmuje utworzenie infrastruktury umożliwiającej prowadzenie działalności z zakresu wspierania osób starszych i niepełnoletnich (klub integracyjny, świetlica dziennego Wsparcia), Zespołu Pieczy Zastępczej, Programu Aktywności Lokalnej dla dzielnicy Zandka, punktu porad prawnych.

Przebudowę i zmianą sposobu użytkowania objęty był budynek z ok. 1870 r. wraz z terenem przyległym. Przebudowa obejmowała kompleksowy remont budynku wraz z wymianą dachu, solarki okiennej remontem elewacji oraz termomodernizacją. Zadanie obejmowało rów-

nież wyburzenie dobudówki budynku głównego, wykonanie nowych przyłączy mediów oraz zagospodarowanie terenów przyległych poprzez wykonanie parkingów i nasadzeń zieleni.

Obiekt zrewitalizowany został z dbałością o szczegóły architektoniczne, zachowano m. in. konstrukcję starej suwnicy. Jest przykładem wzorcowego połączenia historycznej tkanki z nowoczesnym wnętrzem i wykończeniem. Budynek został dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością, poprzez stworzenie stref wejściowych, montaż nowoczesnej windy wewnątrz budynku oraz dostosowanie toalet.

Remont budynku umożliwił podkreślenie i wydobyć walorów zabytkowych obiektu wpisanego do gminnej ewidencji zabytków, a co za tym idzie - zachowanie dziedzictwa kulturowego miasta.

Inwestycję przeprowadzono zgodnie z wszelkimi wytycznymi Miejskiego Konserwatora Zabytków, z dbałością o należyte wyeksponowanie detalu architektonicznego, w tym klinkierowej elewacji.

W przypadku elementów rekonstruowanych odtworzenie wykonano zgodnie z dostępnym materiałem ikonograficznym. Wszelkie nowelizacje za cel nadrzędny obierały nawiązanie elementów do zabytkowego obiektu i założenia urbanistycznego osiedla.

PODNIOSŁY SIĘ W WIELKIM STYLU

I: Miasto Zabrze
W: Przedsiębiorstwo Budowlane BUDOPOL Sp. z o.o. Jaskrów
Przedsiębiorstwo Budowlane „CZĘSTOBUD” Częstochowa
P: Projekt Plus Architekci s.c. Grzegorz Tkacz, Tomasz Borkowski Zabrze

I: Miasto Zabrze
W: Zakład Remontowo-Budowlany PLAST-BUD Gliwice
P: Meritum Projekt Monika Totoś Gliwice

Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynek dla potrzeb Żłobka Miejskiego

Obiekt pełni funkcję żłobka dla 40 dzieci podzielonych na 4 grupy spełniające wymagania obowiązujących norm i przepisów.

Bryła budynku składa się z dwóch części: wyższej wzniesionej wcześniej ok. 1896 r. jako mieszkanie dla urzędników huty Donnersmarcka, i drugiej, niższej wybudowanej na początku XX w. jako restauracja. Wyższa część ma trzy kondygnacje (przyziemie, parter, I piętro) jest nakryta dwuspadowym dachem, niższa, dwukondygnacyjna (przyziemie, parter) ma dach pulpitowy o niewielkim nachyleniu połaci. Pierwotnie obie części były połączone jedynie w przyziemiu. Obiekt wielokrotnie zmieniał swoje pierwotne przeznaczenie, przed remontem był użytkowany do celów mieszkaniowych.

Realizacja inwestycji pozwoliła na rewitalizację zabytkowego budynku, stanowiącego niegdyś składową ważnego dla miasta Zabrze kompleksu zabudowań socjalno-usługowych Huty Donnersmarck. Remont budynku umożliwił podkreślenie i wydobyć walorów zabytkowych obiektu wpisanego do

gminnej ewidencji zabytków, a co za tym idzie - zachowanie dziedzictwa kulturowego miasta. Inwestycję przeprowadzono zgodnie z wszelkimi wytycznymi Miejskiego Konserwatora Zabytków, z dbałością o należyte wyeksponowanie detalu architektonicznego,

W przypadku elementów rekonstruowanych odtworzenie, poprzedzone badaniami kwerendalnymi, wykonano zgodnie z dostępnym materiałem ikonograficznym. Wszelkie nowelizacje za cel nadrzędny obierały nawiązanie elementów do obiektu zabytkowego, jak również funkcjonalność rozwiązania. W realizacji zadania zastosowano (zgodnie z wytycznymi) dywersyfikację materiałową, zgodną z pierwotną substancją zabytku, to jest: cegłę, kamień, drewno.

Odnowiony budynek, ulokowany przy skrzyżowaniu ulicy Mikulczyckiej i Niedziałkowskiego stanowi istotny element osi widokowej ulic.

Niezwykle ważne okazało się ożywienie przestrzeni zabytkowej poprzez przywrócenie jej lokalnej społeczności, wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców i integrację społeczną (jako jeden z celów działalności edukacyjnej placówki opiekuńczo-wychowawczej). Inwestycja spowodowała poprawę estetyki miasta i przyczynienie się do przywrócenia jego ładu przestrzennego

Jarosław Górczyński,
prezydent Ostrowca Świętokrzyskiego

Ogrody to ważna dzielnica naszego miasta, stanowiąca swoistego rodzaju łącznik zokalającymi go osiedlami. To również ważne miejsce na mapie miasta ze względu na działające tu placówki oświatowe. Stary drzewostan i dawne nasadzenia wymagały liftingu dlatego podjęliśmy decyzję o modernizacji dużego skweru. Dzięki temu uzyskaliśmy utrzymaną w nowoczesnym stylu zieloną enklawę. Od momentu powstania pełni ona wiele ważnych z punktu widzenia mieszkańców i ochrony środowiska funkcji. Powstało doskonałe miejsce do spotkań i integracji ostrowczan z kilku osiedli. Połączenie funkcjonalności oraz walorów edukacyjnych stanowią również o jego atutach. Wprowadzone rozwiązania z zakresu integracji sensorycznej oraz ekologii, spotkały się już z dużym uznaniem mieszkańców.

PRZYWRÓCIĆ OGRODY OGRODOM

presyjne, uspakajające, odpężające, pobudzające i usprawniające myślenie.

TERAPIA DŹWIĘKIEM – tu znajdują się rośliny, które wydają dźwięk, takimi roślinami są trawy, które kołysząc się na wietrze oddziałują na zmysł słuchu.

TERAPIA DOTYKIEM – w tej części ogrodu znajduje się ścieżka zdrowia, ścieżka bosych stóp. Wyłożona różnymi naturalnymi materiałami. Mogą się tam znaleźć liście, szyszki, kasztany, kamyki, piasek, ziemia, trawa, igły z drzew iglastych, gałązki itd. Spacer boso pobudza krążenie i pozwala na bliższy kontakt z naturą.

TERAPIA SMAKIEM – w tej części będą posadzone rośliny smakowe, które posiadają jadalną część o walorach smakowych.

Została wydzielona także strefa dla osób aktywnych, które zechcą poprawić swoją sprawność fizyczną. Wśród urządzeń treningowych do ćwiczeń na powietrzu są m.in.: drabinka, orbiter, prasa nożna, wioślarz, biegacz, wyciąg górny. Nie zapomniano także o najmłodszych. Plac zabaw o nawierzchni piaskowej, w naturalnych kolorach rozbudzający wyobraźnię dzieci i nawiązujący w swoim charakterze do dawnej zagrody wśród sadów i starych ogrodów. Znajdą się tu zabawki: drewniane koniki z powozem, duża piaskownicami zjeżdżalnia z drewnianymi belkami i linami, na której dzieci będą w bezpieczny sposób sprawdzać swoje umiejętności.

miejsce do integracji społecznej i nauki przyrody i ekologii dla dzieci z pobliskiej szkoły i przedszkoli.

Główny plac z pergolą po kole znajduje się w centralnej części skweru i umożliwia wypoczynek czynny lub bierny, jest miejscem spotkań większych grup ludzi np. w celu przeprowadzeniu warsztatów lub terapii zajęciowej.

Ogród został podzielony na pięć ściśle połączonych ze sobą stref, z których każda oddziałuje bardzo silnie na poszczególne zmysły tj. wzroku, smaku, zapachu, słuchu, dotyku. Stąd rośliny z liśćmi o różnym kształcie i fakturze, kolorowymi kwiatami.

TERAPIA WZROKIEM – główną funkcję w ogrodzie wyznacza kolor. Nasadzona tu zostanie roślinność o intensywnym zabarwieniu, przykuwającym wzrok.

TERAPIA WĘCHEM – rozmieszczone są tu rośliny zapachowe, których kwiaty, liście wydzielają woń odbieraną zmysłem węchu. Mają właściwości antyde-

Projekt inwestycji
został oparty na
koncepcji powrotu
do dawnych ogrodów
i sadów, które
znajdowały się na
terenie dzisiejszego
osiedla Ogrody.
Powstaniu koncepcji
patronowała idea
„Przywrócić ogrody
Ogrodom”.

Inwestycja powstała na powierzchni 1,1774 ha na osiedlu Ogrody w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Już sam projekt zakładał stworzenie wyjątkowego miejsca o znaczeniu prozdrowotnym, a także ogólnodostępnego miejsca do wypoczynku dla mieszkańców. Ogród został tak zaprojektowany, żeby nie tylko zdołał otoczenie, ale przede wszystkim był pomocą dydaktyczną dla rehabilitantów i nauczycieli w codziennych zajęciach z niepełnosprawnymi dziećmi, a także niepełnosprawnymi osobami dorosłymi. Ma temu służyć architektura oraz rosnące tu rośliny. Miejsce to jest przestrzenią do wypoczynku, terenem uprawy roślin, a także do warsztatów terapii zajęciowej przy udziale ogrodu i roślin. Jest to świetne

I: Gmina Ostrowiec Świętokrzyski
W: Firma STAR Zabno
P: Argo Atelier Milena Gawęd Ostrowiec Świętokrzyski

siłownie zewnętrzne

Siłownie Zewnętrzne dopasowane do Twojego stylu życia!

www.trainer.net.pl
trainer@trainer.net.pl
tel. 52 581 08 22
kom. 798 569 799

Kompleksowe realizacje
na terenie całego kraju
Zadzwoń 798 569 799

NAGRODA NA
25 LAT

MODERNIZACJI ROKU
& BUDOWY XXI W.